

Brüssel, 30. mai 2018
(OR. en)

9511/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0196 (COD)

FSTR 22
REGIO 30
FC 23
SOC 326
PECHE 185
CADREFIN 49
JAI 529
SAN 172
CODEC 895

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	30. mai 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2018) 375 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad finantseeskirjad

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 375 final.

Lisatud: COM(2018) 375 final

Strasbourg, 29.5.2018
COM(2018) 375 final

2018/0196 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad finantseeskirjad

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

2. mail 2018 võttis komisjon vastu ettepaneku järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta aastateks 2021–2027¹. Aruteludokumendis ELi rahanduse kohta on määratletud peamise eesmärgina halduskorra lihtsustamine järelhindamise ja avaliku konsultatsiooni abil. Kogemused viitavad, et normid on liiga keerulised ning killustatud fondide ja rahastamisviiside vahel, mis põhjustab programmi haldajatele ja lõplikele toetusesaajatele liigse koormuse.

Käesolevas ühissätete määruse ettepanekus on esitatud ühtsed sätted seitsme ühiselt hallatavate fondi jaoks. Ettepanek ei asenda olemasolevat määrust (EL) nr 1303/2013, mille alusel juhitakse jätkuvalt 2014.–2020. aastal vastu võetud programme. Ettepanekuga vähendatakse normide killustatust, kehtestades ühtsed normid seitsmele fondile:

- Ühtekuuluvusfond
- Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (edaspidi „EMKF“)
- Euroopa Regionaalarengu Fond (edaspidi „ERF“)
- Euroopa Sotsiaalfond² (edaspidi „ESF“)
- Varjupaiga- ja Rändefond³ (Asylum and Migration Fund – AMIF, edaspidi „AMIF“)
- Piirihalduse ja viisade rahastamisvahend⁴ (Border Management and Visa Instrument – BMVI, edaspidi „BMVI“)
- Sisejulgeolekufond (Internal Security Fund – ISF, edaspidi „ISF“)

Ettepanekutes on aktide kohaldamise alguskuupäevana ette nähtud 1. jaanuar 2021 ja need on koostatud 27 liikmesriigist koosneva liidu jaoks, mis on kooskõlas Ühendkuningriigi teatega tema kavatsuse kohta astuda välja Euroopa Liidust ja Euratomist, tuginedes Euroopa Liidu lepingu artiklile 50, mille Ülemkogu sai 29. märtsil 2017.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 317 on sätestatud, et komisjon täidab eelarvet koostöös liikmesriikidega kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel kehtestatud määruste sätetega. ELi toimimise lepingu artikli 322 lõike 1 punkt a on õiguslikuks aluseks määruste vastuvõtmiseks, millega kehtestatakse finantseeskirjad, millega määratakse kindlaks eelkõige eelarve koostamise ja täitmise ning aruannete esitamise ja auditeerimise kord. Subsidiaarsuse põhimõte ei laiene finantseeskirjadele, mille puhul on ilmne, et tegutseda saab, ja isegi peab seda tegema, üksnes liit.

ELi meetmed on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide puhul õigustatud seoses ELi toimimise lepingu artiklis 174 sätestatud eesmärkidega. Tegutsemisõigus on sätestatud ELi

¹ COM(2018) 322 final, 2.5.2018.

² V.a tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm ja tervishoiuküsimused.

³ Üksnes ühiselt hallatavad komponendid.

⁴ Välispiiride integreeritud haldamise fond koosneb piirihalduse ja viisade rahastamisvahendist ning tollikontrolli seadmete rahastamisvahendist.

toimimise lepingu artiklis 175, milles kutsutakse liitu sõnaselgelt seda poliitikat rakendama struktuurifondide abil koostoimes artikliga 177, milles on määratletud ühtekuuluvusfondi roll. ESFi, ERFi ja Ühtekuuluvusfondi eesmärgid on määratud kindlaks ELi toimimise lepingu artiklites 162, 176 ja 177. Põllumajanduse ja kalandusega seotud meetmed on õigustatud ELi toimimise lepingu artikliga 39.

ELi toimimise lepingu artiklis 174 on sätestatud, et erilist tähelepanu pööratakse maapiirkondadele, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondadele ja regioonidele, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused. Viimaste hulka kuuluvad väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimad piirkonnad ja saared ning piiriülesed ja mäestikualad.

ELi toimimise lepingu artikli 349 kohaselt võetakse erimeetmeid olenevalt äärepoolseimate piirkondade ühiskondlikust ja majanduslikust olukorrast, mida tingivad teatavad konkreetsed asjaolud, mis piiravad nende arengut suurel määral.

AMIFI asutamismäärus põhineb ELi toimimise lepingu artikli 78 lõike 2 ja artikli 79 lõigetel 2 ja 4. Määrus, millega luuakse välispiiride integreeritud haldamise fondi osana BMVI põhineb ELi toimimise lepingu artikli 77 lõikel 2. ISFi asutamismäärus põhineb ELi toimimise lepingu artikli 82 lõike 1, artiklil 84 ja artikli 87 lõikel 2. ELi toimimise lepingu artikkel 317 on koostöös liikmesriikidega eelarve täitmise ühtsete eeskirjade õiguslik alus. ELi toimimise lepingu artiklis 322 on määratletud selle kohaldamisala ja kehtestamise menetlused.

Eespool nimetatud üksikute fondide subsidiaarsus ja proportsionaalsus on sätestatud iga fondi seletuskirjas. Kuid ühissätete määrus sisaldab täiendavaid sätteid:

- Subsidiaarsusele, edendades ühist haldamist: kuni programme ei halda otse Euroopa Komisjon, vaid neid rakendatakse partnerluses liikmesriikidega.
- Proportsionaalsusele ühtlustades konsolideerimiseeskirjad (ja vähendades seega sidusrühmade koormust).

ELi toimimise lepingu artiklis 11 on sätestatud liidu poliitika ja tegevuse määratlemisse ja rakendamisse peab integreerima keskkonnakaitse nõuded, eelkõige pidades silmas kestliku arengu edendamist, millele käesolev määrus ka on suunatud.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Erinevaid fonde on eraldi hinnatud ja paljud järeldused on kõige asjakohasemad nende konkreetsete määruste seisukohast. Järgnevalt on nimetatud kõige olulisemad ühissätete määrusega seotud järeldused.

1. Lihtsustamine: halduskoormuse vähendamise vajadus. Kõigi fondide hindamise peamine ja korduv järeldus oli:

- ERFi ja Ühtekuuluvusfondi järelhindamisel leiti, et juhtimis-, kontrolli- ja auditisüsteemid on ülemäära keerulised. See põhjustas halduslikku ebakindlust ja viivitusi rakendamisel. Keerukus oli omane eelkõige EL 15 riikidele, kus rahastamine oli suhteliselt väiksem, mis osutas vajadusele proportsionaalsuse järele.
- ESFi hindamisel leiti, et nii rahastamismaastik (s.t finantsinstrumentide hulk ja koosseis) kui ka rakendamisprotsess vajavad lihtsustamist.

- EMKFi hindamisel leiti, et halduskoormus on liiga suur. Taotlemisetapil toimis see takistava asjaoluna toetuse taotlemisel. Peale selle paistis, et teatavate projektide keerukus tekitas takistusi võimalikele toetusesaajatele, eelkõige siis, kui oli tegemist suure partneritevõrgustikuga.
- Ka AMiFi, BMVI ning ISFi asjaomaste komponentide vahehindamisel tuvastati lihtsustamisvajadus. Eelkõige soovitakse kasutada lihtsustatud kuluvõimalusi.

Seda käsitletakse läbivalt ühissätete määruses. Nimetamist väärivateks näideteks on V jaotis (nt lihtsustatud kuluvõimalused, tingimuslikud maksed, suurte projektide erieeskirjade kaotamine ja tulutoovad investeeringud) ja VI jaotis (lihtsustatud ja proportsionaalsem kontroll ja audit).

2. Vajadus paindlikkuse järele esilekerkivatele vajadustele reageerimiseks:

- ERFi a Ühtekuuluvusfondi järelhindamisel leiti, et programmitöö perioodi 2007–2013 üheks edulooks oli programmide kohandamine majanduskriisile, ja et seda kogemust tasub tulevikus arvestada.
- ESFi järelhindamisel nimetati ühe peamise parandamist vääriva punktina paindlikkust.
- AMiFi, BMVI ja ISFi eelkäijate vahehindamised näitavad, et need fondid reageerisid rände- ja julgeolekukriisidele piisavalt. Siiski on rahastuse eraldamiseks vaja paindlikumat mehhanismi.

Seda käsitletakse III jaotises (mis võimaldab suhteliselt väikseid ümberpaigutusi vajaduseta programmis muudatusi teha) ja II jaotises (programmide eraldised on sätestatud esimeseks viieks aastaks ja seejärel tehakse läbivaatamise alusel kahe viimase aasta eraldised), samal ajal, kui AMiF, BMVI ja ISFi täiendavad eeskirjad on esitatud fondide määrustes. Peale selle suurendab InvestEU tagatisrahastu kasutamise võimalus paindlikkust liikmesriikide jaoks.

3. Rahastamisvahendite võimaluste ärakasutamine:

- ERFi ja Ühtekuuluvusfondi järelhindamisel leiti, et rahastamisvahendid saaksid olla tulemuslikumad mõne poliitikavaldkonna investeeringute rahastamisel, kuid rakendamisel esineb viivitusi ja probleeme on nende kasutamise suurendamisega.
- Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi vahehindamisel leiti, et erinevad eeskirjad muudavad fondide vahelise vastastikuse täiendavuse kasutamise keerukaks. Hindamisel soovitati rahastamisvahendite eeskirju lihtsustada ja ühtlustada.

Seda käsitletakse V jaotises, milles lihtsustatakse rahastamisvahendite rakendamist, ühtlustades paljud tingimused tagastamatu abi omadega.

• Avalikud konsultatsioonid

Komisjon viis läbi järgmised avalikud konsultatsioonid:

- ELi fondid ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas (10. jaanuar 2018 kuni 9. märts 2018)

- Konsulteerimine sidusrühmadega EMKFi järelhindamise raames (2016. aasta veebruarist maini)
- ELi fondid rände valdkonnas (10. jaanuar 2018 kuni 9. märts 2018)
- ELi fondid julgeoleku valdkonnas (10. jaanuar 2018 kuni 9. märts 2018)

Konsulteerimisel sidusrühmadega jõuti sarnastele järeldustele järelhindamistega – peamine ühissätete määruse jaoks oluline järeldus on lihtsustamine (eriti auditi- ja kontrollimenetluste mõttes), sellele järgnes paindlikkus:

- Ühtekuuluvuspoliitika alase konsulteerimise käigus leidsid sidusrühmad, et keerukad menetlused on ülekaalukalt suurim takistus edu saavutamisel, millele järgnevad karmid auditi- ja kontrollinõuded, paindlikkuse puudumine, raskused finantsilise kestlikkuse tagamisel ja makseviivitused.
- Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi puhul käsitletakse suurima puudusena keerukat halduskorda ning paljud sidusrühmad nõuavad põhjalikku lihtsustamist ja paindlikkust. Sekkumiste loogikat peetakse liiga jäigaks, see ei võimalda liikmesriikidel lahendada nende omi spetsiifilisi küsimusi.
- Rände- ja julgeolekualastel konsultatsioonidel leiti, et vastanud toetasid tugevasti rakendamise lihtsustamist ja suuremat paindlikkust (eelkõige seoses suutlikkusega reageerida rände ja julgeolekuga seotud kriisidele).

Sidusrühmade tõstatatud probleeme käsitletakse ühissätete määrukses seoses erinevate lihtsustamismeetmetega läbivalt (vt allpool).

• **Kulud ekspertidele ja halduskulud**

Kõrgetasemeline ekspertide töörühm kogunes arutama ühtekuuluvuspoliitika lihtsustamist. Seal jõuti järgmistele järeldustele⁵:

- ELi fondide tegevust reguleerivate õigusnormide ühtlustamine. Selle küsimusega tegeleb osaliselt praegune määrus.
- Vähem õigusnorme, mis oleksid selgemad ja lühemad. Nagu eespool märgiti, sisaldab praegune määrus arvukalt lihtsustusi.
- Tõeline subsidiaarsus ja proportsionaalsus: tugineda rohkem riiklikele juhtimis- ja kontrollisüsteemidele ja menetlustele. Seda käsitletakse VI jaotises (vt allpool).
- Stabiilne, aga samas paindlik raamistik: ei ole vaja institutsioone järgmise programmitöö perioodi jaoks uuesti nimetada. Programme peaks olema lihtsam muuta. Seda käsitletakse vastavalt VI ja III jaotises.
- Ühekordse auditi põhimõte: ühekordse auditi põhimõtte laiendamine. Seda käsitletakse VI jaotises.

On tõepoolest tõendeid ERFi ja Ühtekuuluvusfondiga seotud märkimisväärsete halduskulude kohta, mille suuruseks hinnati hiljutises uuringus⁶ ERFil 3 % ja Ühtekuuluvusfondil 2,2 % programmi keskmistest kuludest. Toetusesaajate (sh VKEde) halduskoormus on suurem.

⁵ Kõrgetasemeline töörühma soovitude täistekst:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/newsroom/pdf/simplification_proposals_key.pdf

⁶ Spatial Foresight & t33, New assessment of administrative costs and burden in ESI Funds, preliminary results.

Paljusid lihtustusi ühissätete määrukses on raske rahaliselt ette hinnata, kuid uuringus tehti järgmised prognoosid

- Lihtsustatud kuluvõimaluste (või tingimuslike maksete) suurem kasutamine ERFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul võiks halduskulude kogusummat märkimisväärselt vähendada – isegi 20–25 %, kui neid võimalusi kohaldada üldiselt.
- Proportsionaalsem lähenemisviis kontrollile ja auditile tähendaks „madala riskiga“ programmide kontrollimise ja auditikoormuse olulist vähenemist, mis vähendaks ERFi ja Ühtekuuluvusfondi üldisi halduskulusid 2–3 % ning palju suuremal määral sellest mõjutatud programmide kulusid.
- **Mõju hindamine**

Ühissätete määruks ise ei ole mõju hindamise alune, sest selles sätestatakse muude poliitikavaldkondade ühtsed eeskirjad ja rakendamismehhanism. Iga asjaomase fondiga kaasneb tema enda mõjuhindamine.

- **E-ühtekuuluvus ja andmevahetus**

2014.–2020. aasta programmid, v.a AMiFi, BMVi ja ISFi eelkäijad, vajavad süsteemi elektrooniliseks andmevahetuseks toetusesaajate ja korraldusasutuste vahel ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi erinevate haldajate vahel. Praegune määruks tugineb sellele ja arendab andmete kogumise teatavaid aspekte edasi. Kõik rakendamise edukuse seireks vajalikud andmed, sh programmide tulemused, edastatakse nüüd iga kahe kuu järel elektrooniliselt komisjonile, mis tähendab, et avatud andmete platvormi ajakohastatakse peaaegu reaalajas.

Toetusesaaja ja rakendamise andmed avalikustatakse samuti elektrooniliselt korraldusasutuse hallataval spetsiaalsel veebisaidil. See tagab saavutuste parema nähtavuse ja võimaldab paremat teavitamist.

- **Põhiõigused**

Käesoleval määruksel, milles kehtestatakse rakendamistingimuse ELi põhiõiguste harta järgimise tagamiseks, on positiivne mõju kõigi põhiõiguste järgimisele ja kaitsele kõigi seitsme fondi juhtimisel.

Õigusriigi põhimõtte järgimist käsitletakse iseseisvas määrukses, mis põhineb ELi toimimise lepingu artiklil 322.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjoni ettepanekus järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta on näha, et 330 miljardit eurot majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse jaoks ajavahemikuks 2021–2027.

ERFi, Ühtekuuluvusfondi ja ESF-i rahastamispaketid aastateks 2021–2027 miljonites eurodes

Ühtekuuluvuspoliitika kokku	330 624
ERF	200 629
• Investeeringud töökohtade loomisse ja majanduskasvu	190 752
• Euroopa territoriaalne koostöö	8 430

• äärepoolseimad piirkonnad ja hõredalt asustatud alad	1 447
Ühtekuuluvusfond	41 349
• millest Euroopa Ühendamise Rahastu transpordiosa jaoks	10 000
ESF+ (1)	88 646

(1) See ei hõlma summasid tervishoiule, tööhõivele ja sotsiaalsele innovatsioonile (1 042 miljonit eurot).

Need on suurimad ühissätete määrusega hõlmatud finantsrubriigis. Komisjoni ettepanek EMKFi, AMIFI, BMVI ja ISFi rahastamise kohta lisatakse fondide määrustesse.

5. MÄÄRUSE SISUKOKKUVÕTE

Ühissätete määruse ettepaneku ülesehituse ja sätete peamised eesmärgid on:

1. Vähendada oluliselt toetusesaajate ja korraldusasutuste liigset halduskoormust, säilitades samal ajal seaduslikkuse ja korrektsuse tagatuse kõrge taseme. See on reformi peamine juhtpõhimõte ja see hõlmab määruste paljusid lihtsustusi ja ühtlustusi, kuid eelkõige:
 - i. Juhtimis- ja kontrollisüsteemide (ja muude programmi käivitamist soodustavate meetmete) pikendamine. „Proportsionaalse korra“ laiem kasutamine, mille puhul madalama riskiga programmidega tegelevad rohkem siseriiklikud süsteemid.
 - ii. Lihtsustatud kuluvõimaluste ja tingimuslike maksete kasutamine.
 - iii. Rahastamisvahendid.
2. Suurendada paindlikkust programmi eesmärkide ja ressursside kohandamiseks asjaolude muutumise korral ja vabatahtlike maksete tegemisel ELi tasandil juhitavatele rahastamisvahenditele.
3. Ühtlustada programme rohkem ELi prioriteetidega ja suurendada nende tulemuslikkust. See hõlmab järgmist:
 - i. Ühtlustades sekkumiste loogikat ja aruandlust mitmeaastase finantsraamistiku rubriikidega ja suurendades prioriteetsetele valdkondadele kontsentreerumise nõudeid.
 - ii. Luues tihedama seose Euroopa poolaasta protsessiga.
 - iii. Kehtestades mõttekamad rakendamistingimused, mida tuleb säilitada kogu rakendusperioodi kestel.

I jaotis. Eesmärgid ja üldine toetus

Ühissätete määrus ühendab seitse ühiselt hallatavat Euroopa fondi. Eesmärk on luua ühised lihtsustatud ja konsolideeritud eeskirjad, vähendades programmi korraldusasutuste ja toetusesaajate halduskoormust.

Sellega luuakse alus ühise haldamise ja partnerluse tugevaks rõhutamiseks eeskirjades läbivalt. Artiklis 5 on esitatud ühise haldamise alus, artiklis 6 on sätestatud partnerlus piirkondlike ja kohalike asutuste, linna- ja avaliku sektori asutuste, majandus- ja sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna ning sotsiaalset kaasatust, põhiõigusi, soolist võrdsuslikkust, diskrimineerimiskeeldu ja puuetega inimeste õigusi edendavate asutustega.

Komisjoni ettepanekus mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kohta võeti ambitsioonikam eesmärk integreerida kliimamuutuse küsimusi kõigis ELi programmides, pühendades 25 % ELi kuludest kliimaeesmärkidele. Selle programmi panust selle üldeesmärgi saavutamisse jälgitakse liidu kliimamarkeri süsteemi kaudu asjakohasel jaotuse tasandil, sh kasutades täpsemaid meetodikaid, kui need on olemas. Komisjon jätkab iga-aastast teabe esitamist kulukohustuste assigneeringute kohta aastaeelarve projekti raames.

Et toetada programmi võimaluste kasutamist kliimaeesmärkidele kaasa aitamiseks, püüab komisjon määrata kindlaks asjakohased meetmed programmi kogu ettevalmistamis-, rakendamise-, läbivaatamise- ja hindamisprotsessis.

II jaotis. Strateegiline vaatenurk

Üksteist aastatel 2014–2020 kasutatud temaatilist eesmärki on olnud eeskujuks käesoleva määruse viiele selge poliitilise eesmärgile:

1. Arukam Euroopa – uuenduslik ja arukas majanduslik ümberkujundamine.
2. Keskkonnahoidlikum, vähese CO₂-heitega Euroopa.
3. Paremini ühendatud Euroopa – liikuvus ja piirkondlike IKT-ühenduste tõhustamine.
4. Sotsiaalsem Euroopa – Euroopa sotsiaaldiguste samba rakendamine.
5. Kodanikele lähemal olev Euroopa – linna- ja maapiirkondade ning rannikualade kestlik ja terviklik areng kohalike algatuste kaudu.

Peale selle on AMiFi, BMVi ja ISFi poliitilised eesmärgid sätestatud fondide määrustes.

See lihtsustus võimaldab konkreetse eesmärgi erinevate tegevussuundade vahelisi koosmõjusid ja paindlikkust, kaotades kunstlikud erinevused erinevate, kuid samale eesmärgile suunatud poliitikavaldkondade vahel. See paneb ka aluse ERFi ja ESFi temaatilisele koondumisele.

Aastatel 2014–2020 kasutatud „eeltingimused“ asendatakse „rakendamistingimustega“. Neid on vähem, nad on keskendatud rohkem asjaomase fondi eesmärkidele ja – erinevalt aastatest 2014–2020 – seiratakse ja kohaldatakse neid kogu perioodi vältel. Põhimõtteid tugevdatakse: Liikmesriigid ei saa deklareerida erieesmärkidega seotud kulusid seni, kuni rakendamistingimused ei ole täidetud. See tagab, et kõik kaasrahastatav tegevus on kooskõlas ELi poliitilise raamistikuga.

Et lähtuda heast tulemustele orienteerituse tavast, tehakse ettepanek säilitada tulemusraamistik ühtlustatud ja selgemal kujul. Samuti säilitatakse Euroopa poolaastaga seotud tingimuslikkus, kuid lihtsustatult. Riigipõhiseid soovitusi võetakse programmitöös arvesse vähemalt kahel juhul: programmitöö alguses ja vahehindamise ajal.

Säilitatakse usaldusväärse majandusjuhtimise edendamise meetmed. Kuid et vältida majanduskriiside tuisistamist, on peatamised seotud üksnes kulukohustustega, mitte maksetega.

Ühissätete määrus loob paindlikkuse ERFi, EESF+i ja Ühtekuuluvusfondi jaoks. Esialgu kavandatakse vaid viis esimest aastat. Kahe viimase aasta eraldised tehakse ulatusliku ja põhjaliku vahehindamise tulemuste alusel, mis põhjustab 2025. aastal vastava ümberkavandamise. Läbivaatamisel pööratakse tagasi programmide esialgsete prioriteetide juurde, võttes arvesse: edu eesmärkide saavutamisel 2024. aasta lõpuks; sotsiaal-majandusliku olukorra muutusi; riigipõhistes soovitustes tuvastatud uusi probleeme. See põhineb

tulemusraamistiku ja tulemusreservi mõistel ning tugevdab veelgi poliitika tulemustele suunatust, sh ümberkavandamise kaudu. Tulemusreserv on aga kaotatud.

Erinevate ELi rahastamisvahendite vahelisi koosmõjusid stimuleeritakse strateegilise planeerimise protsessi kaudu, mille raames määratakse kindlaks erinevate programmide ühised eesmärgid ja ühised tegevusvaldkonnad, nt ühise põllumajanduspoliitika, „Euroopa horisondi“, Euroopa ühendamise rahastu, digitaalse Euroopa programmi, programmi „Erasmus+“, InvestEU fondi, programmi LIFE ja välistegevuse rahastamisvahendiga.

III jaotis. Programmitöö

Programmide sisu muutub ühtlustatumaks ja strateegilisemaks. Programmitöö ja rakendamise ühtlustamiseks ja kiirendamiseks perioodi alguses sisaldab määrus ühist programmivormi ERFi, Ühtekuuluvusfondi, ESF+i ja EMKFi programmide jaoks ning eraldi vorm AMFI, BMVI ja ISFi programmide jaoks on lisatud käesolevale määrusele. Programmitöö paindlikumaks muutmiseks kehtestatakse prioriteedi taseme 5 % künnis, alla mida saab programmi eraldisi kohandada ilm, et oleks vaja programmi ametlikult muuta.

Konkreetsete probleemide lahendamiseks allpiirkonna ja kohalikul tasandil, võetakse ühissätete määruks kasutusele lihtsustatud lähenemisviis kogukonna juhitud kohalikule arengule (sh võimalus nimetada juhtfond, mis vähendab toetusesaajate halduskoormust). Ühissätete määruks ühtlustatakse ka lähenemisviise muudele territoriaalsetele vahenditele, sh olemasolevatele territoriaalsetele investeeringutele.

Ühissätete määrus sisaldab ka sätteid, mis võimaldavad vahendeid vabatahtlikult üle kanda InvestEU rahastamisvahendite viide poliitikaharusse, et kasutada ära ELi tasandi eelarvelise tagatise mehhanismi. Peale selle võivad liikmesriigid taotleda kuni 5 % programmi rahaliste eraldiste ümberpaigutamist mis tahes fondist mis tahes muusse fondi, mille eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega, või mis tahes vahendisse, mida rakendatakse kas otsese või kaudse eelarve täitmise raames. See peaks soodustama programmidele nende rakendamise ajal seatud eesmärkide saavutamist.

Lihtsustatud on lähenemisviisi liikmesriikide tehnilisele abile. Kehtestatud on kindlamääraline mehhanism, mis võimaldab lisada igale vahemaksele sõltuvalt fondist 2,5–6 % ning seob ELi maksed tehnilise abi jaoks rakendamise edukusega. Peale selle võivad haldussuutlikkuse arendamise meetmed jätkuda tingimuslike maksete kujul.

IV jaotis. Seire, hindamine, teabe kogumine ja teavitamine

Elektroonilised maksed võimaldavad siduda lihtsustamise läbipaistvusega. 2014.–2020. aastal, v.a AMIFI, BMVI ja ISFi eelkäijate puhul, kehtis nõue luua elektrooniline süsteem andmete vahetamiseks toetusesaajate ja korraldusasutuste vahel ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi erinevate haldajate vahel. See nõue on ka käesolevas määruks, kuid edasi on arendatud teatavaid andmete kogumise nõudeid. Kõik rakendamise edukuse seireks vajalikud andmed, sh programmide tulemused, edastatakse nüüd elektrooniliselt iga kahe kuu järel, mis tähendab, et avatud andmete platvormi ajakohastatakse peaaegu reaalajas.

Tehakse ettepanek anda suurem roll programmi tulemuslikkuse ja kõigi seda mõjutavate tegurite jälgimisel seirekomisjonidele. Läbipaistvuse tagamiseks peavad seirekomisjonidele esitatud dokumendid olema avalikud.

Kõigi fondide puhul on iga-aastane tulemuslikkuse läbivaatus võimaluseks pidada valdkonnapolitiika dialoogi programmi rakendamise ja tulemuslikkuse põhiküsimuste üle. Sage andmete edastamine võimaldab tollilihtsustuse läbivaatamisprotsessi lihtsustada. Ühtekuuluvuspoliitika fondide puhul võimaldab see aastaaruande – uusimate tulemuste aluseks on iga-aastane läbivaatuskooosolek ja esitatakse piiratud hulk kvalitatiivset teavet.

Suurendatud on nii programmi korraldajate kui ka toetusesaajate kohustusi seoses nähtavuse ja teavitamisega. Ühised teavitamis-, läbipaistvus- ja nähtavusnõuded tagavad ühtsemad, tulemuslikud ja tõhusad teavitusteetmed.

Hindamised toimuvad kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe⁷ punktidega 22 ja 23. Selles kokkuleppes kinnitasid institutsioonid, et olemasolevate õigusaktide ja poliitika hindamine peaks olema võimalike edasiste meetmete mõju hindamise aluseks. Hinnatakse programmide mõju kohapeal programmi näitajate ja eesmärkide ning üksikasjaliku analüüsi alusel, mil määral on programm asjakohane, tulemuslik ja tõhus, pakub Euroopa lisaväärtust ning on kooskõlas muude ELi poliitikavaldkondadega. Hindamine hõlmab saadud kogemusi, probleeme ja võimalusi meetmeid ja nende mõju veelgi parandada.

V jaotis. Rahaline toetus

Selleks, et vähendada halduskoormust, süstematiseeritakse ja suurendatakse ühissätete määruks lihtsustatud kuluvõimaluste, s.o kindlasummalise hüvitamise, ühikuhindade standardiseeritud astmiku ja ühekordsete maksete kasutamist. ET selliseid võimalusi oleks lihtsam kohaldada, lihtsustab ühissätete määruks eeskirju ja arvutusmeetodeid, pakkudes rohkem kasutusvalmis võimalusi, mis põhinevad komisjoni koondettepanekul⁸.

Tingimustel põhinevate maksete võimalus aitab kaasa tulemuslikkusele orienteeritusele, võimaldades teha makseid saavutatud ja kontrollitud tulemuste alusel.

Peamine 2021.–2027. aasta tulu või kulude kokkuhoidu toovate investeeringute rakendusmehhanism on rahastamisvahendid; nende kasutamist reguleerivad sätted on ühtlustatud ja ajakohastatud, et tagada parem ja lihtsam rakendamine ning kiirem asutamine:

- Rahastamisvahendid kaasatakse algusest peale paremini programmitöösse ja rakendamisprotsessi ning vastavalt on ühtlustatud ka eelhindamist;
- Korraldusasutustel on samad lihtsad ja paindlikud rakendamisvõimalused – haldamine korraldusasutuse vastutusalas või otsene haldamine korraldusasutuse poolt – kuid asjaomaseid tingimusi on lihtsustatud;
- Erinevate ELi vahendite kombineerimine on võimalik samade eeskirjade alusel; enam ei ole vaja kuhjata sarnastes olukordades kohaldatavaid erinevaid eeskirju;
- Tehakse ettepanek kohaldada paindlikkust toetuste kombineerimisel rahastamisvahenditega;
- Toetuskõlblikkuse eeskirju on muudetud selgemaks, lihtsustatud on halduskulude ja -tasude eeskirju, säilitades samal ajal nende tulemuspõhise, et stimuleerida tõhusat juhtimist;
- Maksete eeskirju on oluliselt lihtsustatud, säilitades samal ajal olulise sideme maksete ja rahastamisvahendite ning vastavate väljamaksete vahel lõplikele saajatele;
- Tagasisaadavad vahendid ja vahendite ringlussevõtt on lihtsalt kodifitseeritud, et võimaldada sujuvamat voolu ühest perioodist järgmisse.
- Ei tule täiendavat eraldi aruandlust rahastamisvahendite kohta, sest need on kaasatud samasse aruandlussüsteemi kui kõik muudki rahastamisvormid.

⁷ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

⁸ http://ec.europa.eu/budget/mff/lib/COM-2016-603/COM-2016-605_en.pdf

Täiendavad lihtsustused hõlmavad:

- Erinevate fondide – ning rahastamisvahendite ja toetuste – kombineerimine on kodifitseeritud lihtsatesse eeskirjadesse;
- Enam ei ole erieeskirju tulusate investeeringute kohta;
- Ei ole suurt projektiprotsessi (selle asemel jälgib strateegilisi projekte seirekomisjon).
- Rahastamist lihtsustatakse, näiteks kvaliteedimärgise lähenemisviisi kaudu.

Et vältida kulukad toetuskonkursid, on tugevdatud äriühingute ümberpaigutamise sätteid.

VI jaotis. Korraldus ja kontroll

Erinevate asutuste ülesanded ja vastutusala juhtimis- ja kontrollisüsteemis on sätestatud selgemalt. Puudub määramisprotsessi korraldamise nõue; sätted stimuleerivad olemasolevate süsteemide kasutamise pikendamist ja lihtsamaid uute asutuste määratlemise eeskirju.

Toetuskõlblikkuse nõuded aitavad tagada, et toetust saavad üksnes kvaliteetne tegevus, mis annavad suurima panuse kokkulepitud eesmärkide saavutamisse parima kulude ja tulude suhtega. Samuti tehakse ettepanek kontrollida süstemaatiliselt, kas tegevus on finantsiliselt kestlik, ja kas selle keskkonnaseire põhines uusimatel nõuetel.

Oluliselt vähendatakse kontrollimiste ja auditite arvu. See vähendab programmi korraldusasutuste ja toetusesaajate halduskoormust. Lisaks eelmiste jaotiste auditikoormust vähendavatele sätetele, vähendab käesolev jaotis koormust veelgi:

- Laiendades ühekordse auditi põhimõtet;
- Vähendades kontrollimisi;
- Kehtestades madala veamääraga programmidele laiendatud proportsionaalse korra, mis põhineb hästitoimival riiklikul süsteemil, millel on usaldatavustaseme tagamiseks minimaalsed auditinõuded.

Programmi „Euroopa horisont“ raames kvaliteedimärgise saanud projektiettepanekud ei pea läbima täiendavat taotlus- ja valikuprotsessi, kui nad on kooskõlas programmi arukas spetsialiseerumise strateegiaga. See vähendab nii korraldajate kui ka toetusesaajate koormust. Samuti saaks seda lähenemisviisi laiendada muudele ELi rahastamisvahenditele, nagu LIFE+ ja Erasmus+.

VII jaotis. Finantsjuhtimine, raamatupidamisarvestuse esitamine ja kontrollimine ning finantskorrektsioonid

Raamatupidamise aastaaruannete süsteem säilib, k.a 10 % kinnipidamine vahemaksete juures deklareeritud summadest. Maksetaotluste esitamine toimub tavalise ajakava kohaselt ning toimub neli korda aastas. Nullaruandlus vastavat menetlust ei nõua.

Käesolev jaotis sisaldab ka vabastamiseeskirju. Kuna lihtsustamine kergendab programmidel lühendada viivitusi, ja selleks, et edendada usaldusväärset finantsjuhtimist ja õigeaegset rakendamist, sisaldab ühissätete määrus „n+2“ reeglit. Samal põhjusel on vähendatud eelmaksete taset iga-aastasele maksele 0,5 % fondidelt saadud kogutoetusest. Seoses sellega võib piisavate vahendite tagamiseks olla vaja vaadata läbi ERFi, ESF+i, Ühtekuuluvusfondi ja EMKFi 2014.–2020. aasta iga-aastaste eelmaksete kord.

VIII jaotis. Finantsraamistik

Käesolevas jaotises on sätestatud rahalised eraldised ja *kaasrahastamine piirkondade kategooriate alusel* ning seda kohaldatakse ERFi, ESF+i ja Ühtekuuluvusfondi suhtes.

Ühissätete määruisega viiakse nende kolme fondi kaasrahastamise määrad tagasi finantskriisi eelsetele tasemetele. Nende kolme fondi ELi kaasrahastamise määrad suurenesid aastatel 2007–2013. See toimus reaktsioonina finantskriisile, et säilitada riikide pingeliste eelarvete ajal olulised investeeringud. Kõrgeid ELi kaasrahastamise määrasid ei ole enam vaja madalamad määrad edendavad omalust. Madalamad ELi kaasrahastamise määrad, võttes arvesse liikmesriigi toetust, suurendavad ka ühtekuuluvuspoliitika üldist eelarvet. See suurendab ka liikmesriikide finantsilist paindlikkust, kuna kaasrahastamise määrasid programmi ja prioriteedi tasandil saab kehtestada paindlikult.

IX jaotis. Volituste delegeerimine, rakendus-, ülemineku- ja lõppsätted

Tagamaks rakendamise varane algus järgmisel perioodil, kaasatakse kõik vajalikud õiguslikud sätted seadusandlikku paketti (kas ühissätete määruisesse või fondispetsiifilistesse määruisestesse).

Nii vähendatakse oluliselt volitusi ja minimeeritakse need. See hoiab ära võimalikud viivitused teisest õigusaktide koostamisel ja vastuvõtmisel. See tagab ka seadusandlike ettepanekute sisemise järjekindluse ja prognoositavuse sidusrühmade jaoks, kuna kõik kohaldatavad ELi eeskirjad võib leida ühest kohast.

Etapiviisiliste tegevuste tingimused on esitatud pakkumaks selgust ja õiguskindlust olukordades, kus etappideks jagamine on lubatud.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad finantseeskirjad

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 177, artikli 322 lõike 1 punkti a ja artiklit 349,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹⁰,

võttes arvesse kontrollikoja arvamust¹¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise lepingu) artikli 174 kohaselt taotleb liit majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks eri regioonide arengutaseme ühtlustamist ning mahajäämuse vähendamist kõige ebasoodsamates piirkondades või saartel, erilist tähelepanu pööratakse maapiirkondadele, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondadele ja regioonidele, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused, muu hulgas äärepoolseimad piirkonnad, väga väikese asustustihedusega põhjapoolseimad piirkonnad ning saared, piiriülesed ja mäestikualad. ELi toimimise lepingu artikli 175 kohaselt on nõutav, et liit toetaks nende eesmärkide saavutamist Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi arendusrahastu, Euroopa Sotsiaalfondi (edaspidi „ESF“), Euroopa Regionaalarengu Fondi (edaspidi „ERF“), Euroopa Investeerimispanka ja teiste rahastamisvahendite kaudu võetavate meetmetega. ELi toimimise lepingu artikkel 322 on aluseks finantseeskirjade vastuvõtmisel, millega määratakse kindlaks eelarve koostamise ja täitmise ning aruannete esitamise ja auditeerimise, samuti finantsjuhtimises osalejate vastutuse kontrollimise kord.
- (2) Et arendada edasi koostöös liikmesriikidega hallatavate liidu fondide, ERFi, Euroopa Sotsiaalfond+i (edaspidi „ESF+“), Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist (edaspidi „EMKF“) koos liikmesriikidega rahastatavate meetmete **Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (Asylum and Migration Fund - AMIF, edaspidi „AMIF“), Sisejulgeolekufondi (Internal Security Fund - ISF, edaspidi „ISF“)** ja Integreeritud piirihalduse fondi (Integrated Border Management Fund - BMVI, edaspidi „BMVI“)

⁹ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁰ ELT C [...], [...], lk [...].

¹¹ ELT C [...], [...], lk [...].

koordineeritud ja ühtlustatud rakendamist, tuleks kehtestada kõigi nende fondide suhtes (edaspidi „fondid“) ELi toimimise lepingu artiklil 322 põhinevad finantseeskirjad, milles oleks selgesti määratletud asjaomaste sätete kohaldamisala. Peale selle tuleks kehtestada ELi toimimise lepingu artiklil 177 põhinevad ühissätted, et hõlmata ERFi, ESF-i, Ühtekuuluvusfondi ja EMKFi poliitikakohased eeskirjad.

- (3) Iga fondi eripärade tõttu tuleks iga fondi ja ERFi raames toimuva Euroopa territoriaalse koostöö (Interreg) suhtes kohaldatavad erieeskirjad sätestada lisaks käesoleva määruse sätetele eraldi määrustes (edaspidi „fondispetsiifilised määrused“).
- (4) Äärepoolseimatele ja põhjapoolsetele hõredalt asustatud piirkondadele tuleks ette näha vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 349 ja 1994. aasta ühinemisakti protokoll nr 6 artiklile 2 erimeetmed ja lisarahastus.
- (5) Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 ja ELi toimimise lepingu artiklis 10 sätestatud horisontaalsed põhimõtteid, k.a Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, tuleb fondide kasutamisel järgida, võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat. Liikmesriigid peaksid järgima ka puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja tagama juurdepääsu kooskõlas selle artikliga 9 ja vastavalt liidu õigusele, millega ühtlustatakse juurdepääsunõuded toodetele ja teenustele. Liikmesriigid ja komisjon peaksid püüdma kõrvaldada ebavõrdsust ja edendada soolist võrdsuslikkust ning kaasata soolist perspektiivi, samuti võidelda soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega. Fondid ei peaks toetama meetmeid, mis aitavad kaasa segregatsioonile mis tahes kujul. Fondide eesmärke tuleks ellu viia kestliku arengu raames ning seejuures peaks liit edendama keskkonna säilitamise, keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamise eesmärke, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 11 ja artikli 191 lõikes 1, võttes arvesse põhimõtet „saastaja maksab“. Et kaitsta siseturu terviklikkust, peab ettevõtjatele kasu toov tegevus toimuma ELi toimimise lepingu artiklites 107 ja 108 sätestatud liidu riigiabi eeskirjade kohaselt.
- (6) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt ELi toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastuvõetud horisontaalseid finantseeskirju. Need eeskirjad on sätestatud finantsmääruses ja nendega määratakse eelkõige kindlaks menetlus eelarve koostamiseks ja täitmiseks toetuste, avalike hangete, auhindade, kaudse eelarve täitmise teel ning neis nähakse ette finantsjuhtimises osalejate vastutus. ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud eeskirjad käsitlevad ka liidu eelarve kaitsmist üldistunud puuduste korral õigusriigi toimimises liikmesriikides, sest õigusriigi põhimõtte järgimine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi rahastamise oluline eeltingimus.
- (7) Kui komisjonile on määratud tähtaeg meetmete võtmiseks liikmesriikide suhtes, peaks komisjon võtma aegsasti ja tõhusalt arvesse kogu vajalikku teavet ja dokumente. Kui liikmesriikide esitatud teave ei ole täielik või ei vasta käesoleva määruse või fondispetsiifiliste määruste nõuetele, nii et komisjon ei saa võtta täielikult informeeritud meetmeid, tuleks tähtaeg peatada, kuni liikmesriigid täidavad regulatiivsed nõuded.
- (8) Et aidata kaasa liidu prioriteetide saavutamisele, peaksid fondid keskendama oma toetuse piiratud arvule poliitikaeesmärkidele vastavalt nende fondispetsiifilistele ülesannetele aluslepingul põhinevate eesmärkide kohaselt. AMIFI, ISFi, ja BMVI poliitikaeesmärgid tuleks sätestada vastavates fondispetsiifilistes määrustes.
- (9) Võttes arvesse, kui oluline on võidelda kliimamuutuse vastu kooskõlas liidu kohustusega rakendada Pariisi kliimakokkulepet ja ÜRO kestliku arengu eesmärke, jätkavad fondid kliimameetmete kaasamisele ja üldise eesmärgi – pühendada 25 % ELi eelarve kuludest kliimaeesmärkide toetamisele – saavutamisele kaasa aitamist.

- (10) Komisjon peaks täitma fondidele eraldatud liidu eelarve osa koostöös liikmesriikidega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) [uue finantsmääruse number]¹² (edaspidi „finantsmäärus“) tähenduses. Seepärast peaksid komisjon ja liikmesriigid fondide rakendamisel koostöös liikmesriikidega järgima finantsmääruses osutatud põhimõtteid, nagu usaldusväärne finantsjuhtimine, läbipaistvus ja diskrimineerimiskeeld.
- (11) Fondide rakendamise oluline tunnus on partnerluse põhimõte, mis põhineb mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisil ning tagab kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite kaasatuse. Et tagada partnerluse korralduse jätkuvus, peaks jääma kehtima komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 240/2014¹³.
- (12) Liidu tasandil on majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta riikide reformiprioriteetide kindlaksmääramise ja nende rakendamise raamistik. Liikmesriigid töötavad nende reformiprioriteetide toetamiseks välja oma riiklikud mitmeaastased investeerimisstrateegiad. Need strateegiad tuleks esitada koos iga-aastaste riiklike reformikavadega, et kirjeldada ja koordineerida prioriteetseid investeerimisprojekte, mida toetada riikliku ja liidu rahastusega. Need peaksid aitama ka kasutada liidu rahastust järjekindlalt ja maksimeerida eelkõige fondidelt, Euroopa investeringute stabiliseerimise vahendilt ja InvestEU-lt saadava rahalise toetuse lisandväärtust.
- (13) Liikmesriigid peaksid otsustama, kuidas võtta programmitöö dokumentide koostamisel arvesse asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi, mis on võetud vastu kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2 ja nõukogu asjakohaste soovitustega, mis on võetud vastu kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikega 4. Programmitöö perioodil 2021–2027 (edaspidi „programmitöö periood“) peaksid liikmesriigid andma regulaarselt seirekomisjonile ja komisjonile aru edust programmide rakendamisel riigipõhiste soovitude täitmise toetamisel. Vahehindamise ajal peaksid liikmesriigid kaaluma muu hulgas programmi muudatusi, et täita asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi, mis on programmitöö perioodi algusest vastu võetud või muudetud.
- (14) Liikmesriigid peaksid võtma oma programmides ja rahalistes vajadustes vähese CO₂-heitega investeringuteks arvesse oma riikliku energia- ja kliimakava projekti sisu, mis tuleb välja töötada vastavalt energialiidu juhtimist käsitlevale määrusele,¹⁴ ja protsessi tulemust, mille käigus liit esitab soovitud nimetatud kavade kohta.
- (15) Partnerlusleping, mille iga liikmesriik koostab, peaks olema strateegiline dokument, mille alusel komisjon ja asjaomane liikmesriik peavad läbirääkimisi programmide ülesehituse üle. Et vähendada halduskoormust, ei peaks olema vaja partnerluslepinguid programmitöö perioodi jooksul muuta. Programmitöö lihtsustamiseks ja programmidokumentide sisu kattuvuse vältimiseks võib partnerluslepinguid kaasata programmi osana.
- (16) Iga liikmesriik peaks olema paindlik, et anda oma panus InvestEU-sse eelarveliste tagatiste andmiseks investeringutele selles liikmesriigis.
- (17) Tagamaks vajalikud eeltingimused fondidest antava liidu toetuse tulemuslikuks ja tõhusaks kasutamiseks, tuleks kehtestada lühike rakendamistingimuste loend ning kokkuvõtlikud ja täielikud objektiivsed kriteeriumid nende hindamiseks. Iga rakendamistingimus peaks olema seotud erieesmärgiga ja automaatselt kohaldatav, kui valitakse toetamiseks erieesmärk. Kui

¹² ELT L [...], [...], lk [...].

¹³ Komisjoni 7. jaanuari 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 240/2014, millega sätestatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud Euroopa partnerluse käitumisjuhend (ELT L 74, 14.3.2014, lk 1).

¹⁴ [Määrus, milles käsitletakse energialiidu juhtimist ja millega muudetakse direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ ja 2009/31/EÜ, määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, direktiivi 2009/73/EÜ, nõukogu direktiivi 2009/119/EÜ, direktiive 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 525/2013 (COM/2016/0759 final/2 - 2016/0375 (COD))].

tingimused ei ole täidetud, ei tuleks asjaomaste erieesmärkide raames toimuva tegevuse kuludisid maksetaotlustesse lisada. Et säilitada soodne investeerimisraamistik, tuleks regulaarselt jälgida rakendamistingimuste jätkuvat täitmist. Peale selle on oluline tagada, et toetamiseks valitud tegevus toimuks kooskõlas kehtivate strateegiate ja planeerimisdokumentidega, rõhutades täidetud rakendamistingimusi, tagades seeläbi, et kaasrahastatav tegevus on kooskõlas liidu poliitikaraamistikuga.

- (18) Liikmesriigid peaksid kehtestama igale programmile tulemusraamistiku, mis hõlmab kõiki näitajaid, vahe-eesmärke ja sihtväärtusi seireks, aruandluseks ja programmi tulemuslikkuse hindamiseks.
- (19) Liikmesriigid peaksid viima läbi iga ERFist, ESF+ist ja Ühtekuuluvusfondist toetatava programmi vahehindamise. See hindamine peaks võimaldama programmi kohandamist tulemuslikkuse alusel, andes samal ajal võimaluse võtta arvesse uusi probleeme ja 2024. aastal väljastatud asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi. Paralleelselt peaks komisjon 2024. aastal koos tehnilise kohandusega 2025. aastaks hindama kõigi liikmesriikide kogueraldised ühtekuuluvuspoliitika tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärki aastateks 2025, 2026 ja 2027, kohaldades asjaomases alusaktis sätestatud vahendite eraldamise meetodit. Selle läbivaatuse ja vahehindamise tulemuseks peaksid olema programmi muudatused, mille käigus muudetakse aastate 2025, 2026 ja 2027 rahaeraldisi.
- (20) Liidu rahastamispoliitika ja liidu majanduse juhtimise vahelist seost tagavaid mehhanisme tuleks jätkuvalt täiustada, võimaldades komisjonil teha nõukogule, kui liikmesriik ei võta majanduse juhtimise protsessis tulemuslikke meetmeid, ettepanek peatada osa või kõik selle liikmesriigi programmidele ettenähtud kulukohustustest. Tagamaks ühetaoline rakendamine, ning arvestades võetavate meetmete olulist finantsmõju, tuleks rakendamisevolitused anda nõukogule, kes peaks toimima komisjoni ettepaneku alusel. Et lihtsustada otsuste tegemist, mida on vaja tulemusliku tegutsemise tagamiseks majanduse juhtimise protsessis, tuleks kasutada kvalifitseeritud häälteenamust nõudvat pöördhääletust.
- (21) On vaja sätestada ühised nõuded programmide sisule, võttes arvesse iga fondi erijooni. Neid ühisenõudeid saab täiendada fondispetsiifiliste eeskirjadega. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) [XXX]¹⁵ (Euroopa territoriaalse koostöö määrus) peaks sisaldama erisätteid Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) programmide sisu kohta.
- (22) Selleks, et võimaldada programmi rakendamisel paindlikkust ja vähendada halduskoormust, tuleks lubada vahendite piiratud ümberpaigutamine sama programmi prioriteetide vahel ilma, et oleks vaja komisjoni otsust programmi muutmise kohta. Selleks, et tagada ajakohane teave iga prioriteedi eraldiste kohta, tuleks esitada komisjonile ajakohastatud finantstabelid.
- (23) Integreeritud territoriaalse arengu lähenemisviisi tugevdamiseks peaksid investeeringud territoriaalsete vahendite kujul, nagu integreeritud territoriaalsed investeeringud, kogukonna juhitud kohalik areng või mõni muu territoriaalne vahend „kodanikele lähemal oleva Euroopa“ poliitikaeesmärgi raames, mis toetab algatusi, mille liikmesriik on kavandanud ERFi investeeringute jaoks, põhinema territoriaalse ja kohaliku arengu strateegiatel. Integreeritud territoriaalsete investeeringute ja liikmesriikide kavandatud vahendite miinimumnõuded tuleks sätestada vastavalt territoriaalsete strateegiate sisule. Nende territoriaalsete strateegiate arendamise ja edendamise eest peaks vastutama asjakohased ametiasutused või organid. Asjakohaste ametiasutuste või organite osalemise tagamiseks territoriaalsete strateegiate rakendamises, peaksid need ametiasutused või organid vastutama toetatava tegevuse valimise eest või selles valimises osalema.

¹⁵ Määrus (EL) nr [...] Euroopa Regionaalarengu Fondist ja välistest rahastamisvahenditest toetatava Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) suhtes kohaldatavate erisätete kohta (ELT L [...], [...], lk [...]).

- (24) Võimaluste paremaks ärakasutamiseks kohalikul tasandil on vaja tugevdada ja soodustada kogukonna juhitud kohalikku arengut. See peaks võtma arvesse kohalikke vajadusi ja võimalusi ning sotsiaal-kultuurilisi karakteristikuid, tagama struktuurilised muutused, arendama kogukonna suutlikkust ja stimuleerima innovatsiooni. Tihendada tuleks koostööd ja tugevdada fondide integreeritud kasutamist kohalike arengustrateegiate täitmiseks. Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiate kujundamise ja rakendamise eest peaksid põhimõtteliselt vastutama kogukonna huve esindavad kohalikud tegevusrühmad. Et soodustada erinevate fondide koordineeritud toetust kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiatele ja hõlbustada nende rakendamist, tuleks kasutada juhtfondi lähenemisviisi.
- (25) Et vähendada halduskoormust, tuleks liikmesriigi algatusel antavat tehnilist abi rakendada, kasutades programmi rakendamise edukusel põhinevat kindlat määra. Seda tehnilist abi võib täiendada sihitud haldussuutlikkuse arendamismeetmetega, kasutades hüvitamismeetodeid, mis ei ole seotud kuludega. Meetmed ja tulemused ning vastavad liidu maksed saab kokku leppida tegevuskavas, mis võib viia kohalike tulemuste põhiste makseteni.
- (26) On kohane selgitada, et kui liikmesriik teeb komisjonile ettepaneku toetada programmi või selle osa rahastamisskeemi kaudu, mis ei ole kuludega seotud, peaksid kokkulepitud meetmed, tulemused ja tingimused olema seotud koostöös liikmesriikidega täidetavate programmide raames selles liikmesriigis või piirkonnas tehtud konkreetsete investeeringutega.
- (27) Liikmesriigid peaksid moodustama programmide tulemuslikkuse seireks seirekomisjonid. ERFi, ESF-i ja Ühtekuuluvusfondi iga-aastased rakendamisaranded tuleks asendada iga-aastase struktureeritud poliitilise dialoogiga, mis põhineb liikmesriigi esitatud uusimal teabel ja andmetel programmi rakendamise kohta.
- (28) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe¹⁶ punktidele 22 ja 23 on vaja fonde hinnata konkreetsete seirenõuete kohaselt kogutud teabe alusel, vältides samal ajal ülereguleerimist ja halduskoormust, eelkõige liikmesriikides. Need nõuded võivad hõlmata mõõdetavaid näitajaid, kui see on vajalik fondide kohapealse mõju mõõtmise alusena.
- (29) Tagamaks igakülgse ajakohase teabe kättesaadavuse programmi rakendamise kohta, tuleks nõuda sagedasemat elektroonilist aruandlust kvantitatiivsete andmete kohta.
- (30) Et toetada järgmise programmitöö perioodi asjaomaste programmide ja meetmete ettevalmistamist, peaks komisjon viima läbi fondide vahehindamise. Programmitöö perioodi lõpus peaks komisjon viima läbi fondide järeelhindamised, milles tuleks keskenduda fondide mõjule.
- (31) Programmi haldavad asutused, toetusesaajad ja sidusrühmad liikmesriikides peaksid tõstma teadlikkust liidu rahastamise tulemustest ja teavitama sellest üldsust. Liidu meetmete nähtavuse tagamiseks kohapeal on oluline läbipaistvus, teavitamine ja nähtavuse suurendamise meetmed, mis peaksid põhinema tõesel, täpsel ja ajakohasel teabel. Et neid nõudeid oleks võimalik rakendada, peaksid programmi haldavad asutused ja komisjon saama võtta nõuete täitmata jätmise korral parandusmeetmeid.
- (32) Korraldusasutused peaksid avaldama programmi tööd toetaval veebisaidil struktureeritud teavet valitud tegevuse ja toetusesaajate kohta, võttes arvesse isikuandmete kaitse nõudeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679¹⁷.

¹⁶ ELT L 123, 12.5.2016, lk 13.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

- (33) Et lihtsustada fondide kasutamist ja vähendada vigade ohtu, on asjakohane määratleda nii liidu rahalise toetuse vorm liikmesriikidele kui ka liikmesriikide toetuse vormid toetusesaajatele.
- (34) Toetusesaajatele antavate toetuste puhul peaksid liikmesriigid rohkem kasutama lihtsustatud kuluvõimalusi. Lihtsustatud kuluvõimaluste kohustusliku kasutamisega seotud lävi peaks olema seotud tegevuse kogukuludega, et tagada kõigi künnisest allapoole jäävate tegevuste ühetaoline kohtlemine, hoolimata sellest, kas toetus tuleb avalikult või erasektorilt.
- (35) Selleks et kindlaid maksemäärasid saaks kohe rakendada hakata, peaksid liikmesriigid käesoleva määruse raames toetatavate samalaadsete tegevuste suhtes, ilma uut arvutusmeetodit nõudmata, jätkama selliste kindlate määrade kohaldamist, mille nad on aastatel 2014–2020 kindlaks määranud ausa, õiglase ja kontrollitava arvutusmeetodi kohaselt.
- (36) Et optimeerida keskkonnainvesteeringuid toetavate fondide kasutamist, tuleks tagada koostoime keskkonna- ja kliimameetmete programmiga LIFE, LIFE strateegiliste integreeritud projektide ja strateegiliste loodusprojektide kaudu.
- (37) Õigusliku selguse tagamiseks tuleks ette näha fondide poolt käesoleva määruse alusel toetatavate tegevuste kulude ja kulutuste toetuskõlblikkuse periood ning piirata toetuse andmist lõpetatud tegevustele. Samuti tuleks täpsustada kuupäev, millest alates pärast uue programmi vastuvõtmist või programmi muutmist tekib õigus saada kuludele fondist toetust, ning näha ette võimalus erandjuhul pikendada abikõlblikkusperioodi loodusõnnetuse korral, kui on tekkinud pakiline vajadus kasutada vahendeid loodusõnnetusele reageerimiseks.
- (38) Fondide tegevuse tulemuslikkuse, õigluse ja püsiva mõju kindlustamiseks tuleks näha ette sätted, mis tagaksid taristusse tehtavate ja tulusate investeeringute pikaajalisuse ning hoiaksid ära fondide kasutamise põhjendamatute eeliste saamiseks. Korraldusasutused peaksid pöörama erilist tähelepanu sellele, et tegevuste valikul mitte toetada ümberpaigutamist, ning käsitleda nõuete täitmata jätmisena seda, kui summasid on makstud tegevuse kestvuse nõuetele mittevastavale tegevusele.
- (39) Vastastikuse täiendavuse parandamiseks ja rakendamise lihtsustamiseks peaks olema võimalik kombineerida Ühtekuuluvusfondist ja ERFist saadavaid toetusi ESF+ist saadavate toetustega tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi kohaste ühisprojektide raames.
- (40) Selleks et suurendada lisandväärtust, mida saadakse investeeringutest, mida rahastatakse täielikult või osaliselt liidu eelarvest, tuleks taotleda fondide ja otseselt juhitavate rahastamisvahendite, sealhulgas reformitoetusvahendi vahelise koostoime suurendamist. Koostoime saavutamist peaks eelkõige võimaldama see, kui programmi „Euroopa horisont“ raames kehtestatakse ühtne rahastamiskõlblike kulude määr sarnaste tegevuste puhul ning kui sama tegevuse puhul saaks kasutada eri liidu rahastamisvahenditest pärit vahendeid, tingimusel et tegemist ei oleks topeltrahastamisega. Seepärast tuleks käesolevas määruses sätestada eeskirjad fondidepoolse täiendava rahastamise kohta.
- (41) Rahastamisvahendeist ei tohiks toetada refinantseerimistoiminguid, näiteks kasutades neid olemasolevate, investeerimisotsuse kuupäevaks juba lõpetatud või täielikult rakendatud laenulepingute või muud liiki investeeringute asemel, vaid ainult mis tahes laadi uusi investeeringuid vastavalt aluseks olevatele poliitikaeesmärkidele.
- (42) Otsus toetusmeetmete rahastamisvahenditest rahastamise kohta tuleb teha eelhindamise põhjal. Käesolevas määruses tuleks sätestada eelhindamise kohustuslikud miinimumelemendid ning liikmesriikidel tuleks võimaldada ära kasutada ajavahemikuks 2014–2020 tehtud eelhindamise tulemusi, mida vajaduse korral tuleks ajakohastada, et vältida halduskoormust ja viivitusi rahastamisvahendite loomisel.

- (43) Teatavat liiki rahastamisvahendite rakendamist juhul, kui on kavas kasutada ka täiendava toetuse andmist, hõlbustaks see, kui rahastamisvahendi ühe tehingu suhtes kohaldataks rahastamisvahendi kombineeritud toetuse kohta kehtestatud eeskirju. Selliseks puhuks tuleks kehtestada eritingimused, et hoida ära topeltrahastamist.
- (44) Võttes täielikult arvesse riigiabi ja riigihanke eeskirju, mis on välja töötatud juba 2014.–2020. aasta programmitöö perioodil, peaks korraldusasutustel olema võimalus valida kõige sobivamad viisid, kuidas kasutada rahastamisvahendeid sihtpiirkondade erivajaduste rahuldamiseks.
- (45) Vastavalt koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise põhimõttele ja eeskirjadele peaksid liikmesriigid ja komisjon tagama programmide juhtimise ja kontrollimise ning vastutama fondide õiguspärase ja nõuetekohase kasutamise eest. Kuna liikmesriikidel peaks lasuma esmane vastutus sellise juhtimise ja kontrolli eest ning nad peaksid tagama, et fondide toetatavad tegevused on kohaldatava õigusega kooskõlas, tuleks sätestada nende kohustused neis küsimustes. Sätestada tuleks ka komisjoni sellealased volitused ja kohustused.
- (46) Selleks et programme saaks hakata kiiremini rakendama, tuleks võimaldada jätkata eelmisel programmitöö perioodil kasutusel olnud rakenduslike vahendite kasutamist. Eelmisel programmitöö perioodil juurutatud arvutipõhise süsteemi kasutamist tuleks jätkata ja seda vajaduse korral kohandada, välja arvatud juhul, kui on vaja rakendada uut tehnoloogiat.
- (47) Programmijuhtimise paremaks korraldamiseks tuleks pikendada Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist, Sisejulgeolekufondist ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendist toetatavate programmide raamatupidamise lõimimist korraldusasutuse raamatupidamisega ning selline võimalus peaks olema olemas ka teiste fondide puhul.
- (48) Kuna korraldusasutus kannab peamist vastutust fondide tulemusliku ja tõhusa rakendamise eest, täites seetõttu paljusid eri ülesandeid, tuleks üksikasjalikult sätestada tema ülesanded projektide valimise, programmijuhtimise ja seirekomisjoni töö toetamise valdkonnas. Valitud tegevus peaks olema kooskõlas valdkonnaüleselt kehtivate põhimõtetega.
- (49) Selleks et suurendada fondide ja otseselt juhitavate rahastamisvahendite koostoimet, tuleks edendada selliste tegevuste toetamist, mis on saanud kvaliteedimärgise.
- (50) Selleks et tagada asjakohane tasakaal fondide tulemusliku ja tõhusa rakendamise ning sellega seotud halduskulude ja -koormuse vahel, tuleks juhtimiskontrolli sagedus, teemad ja ulatus kindlaks määrata vastavalt riskianalüüsi tulemustele, võttes arvesse selliseid tegureid nagu rakendatava tegevuse liik, abisaajate laad ning eelmiste juhtimiskontrollide ja auditite käigus väljaselgitatud riskitase.
- (51) Auditeerimisasutus peaks auditite läbiviimisel tagama komisjonile esitatava auditiarvamuse usaldusväärsuse. Auditiarvamuses tuleks anda komisjonile kinnitus kolmes küsimuses – deklareeritud kulude seaduslikkus ja korrektsus, juhtimis- ja kontrollisüsteemide tulemuslik toimimine ning raamatupidamisarvestuse täielikkus, täpsus ja õigsus.
- (52) Juhtudel, kui on saadud kinnitus selle kohta, et programm on kahe viimase aasta jooksul toiminud tõhusalt ning seega on fonde tõhusalt ja tulemuslikult rakendatud pikema aja jooksul, tuleks võimaldada neile esitatavate kontrolli- ja auditeerimisnõuete vähendamist.
- (53) Selleks et vähendada toetusesaajate halduskoormust ja halduskulusid, tuleks kindlaks määrata fondide ühekordse audiitorkontrolli põhimõtte rakendamise konkreetne kord.
- (54) Finantsjuhtimise parandamiseks tuleks lihtsustada eelmaksete tegemise kava. Eelmaksete tegemise kava peaks pakkuma liikmesriigile vahendeid toetusesaajatele toetuse maksmiseks kohe programmi rakendamise algusest peale.

- (55) Liikmesriikide ja komisjoni halduskoormuse vähendamiseks tuleks kehtestada kord, mille kohaselt maksetaotlusi esitatakse kord kvartalis kindlaksmääratud ajal. Komisjoni maksetest tuleks endiselt kinni pidada 10 % kuni aastasaldo tasumiseni, mil komisjonil on võimalik kindlaks teha, kas raamatupidamise aastaaruanded on täielikud, täpsed ja õiged.
- (56) Halduskoormuse vähendamiseks tuleks lihtsustada raamatupidamise aastaaruannete heakskiitmise menetlust, lihtsustades maksete ja tagasimaksete tegemist juhul, kui komisjoni ja liikmesriigi vahel puuduvad lahkarvamused.
- (57) Liikmesriigid ja komisjon peaksid liidu finantshuvide ja eelarve kaitsmiseks rakendama proportsionaalseid meetmeid. Asjaomaste tingimuste täitmisel peaks komisjonil olema võimalik maksetähtaega edasi lükata, peatada vahemaksed ja kohaldada finantskorrektsiooni. Komisjon peaks järgima proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse eeskirjade eiramise olemust, raskust ja sagedust ning nende finantsmõju liidu eelarvele.
- (58) Ka liikmesriigid peaksid olema kohustatud ära hoidma, välja selgitama ja lahendama eeskirjade eiramisi ning toetusesaajate toime pandud pettusi. Lisaks võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013¹⁸ ning määrustega (Euratom, EÜ) nr 2988/95¹⁹ ja nr 2185/96²⁰ viia läbi haldusjuurdlust, sealhulgas kohapealset kontrolli, et teha kindlaks, kas on toime pandud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939²¹ võib Euroopa Prokuratuur uurida pettusi ja muud liidu finantshuve kahjustavat tegevust ning esitada nende kohta süüdistusi kooskõlas direktiiviga (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil²². Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid, et iga liidu vahendeid saav füüsiline ja juriidiline isik teeks igakülgset koostööd liidu finantshuvide kaitseks, et komisjonile, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF), Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikojaale antaks vajalikud õigused, sealhulgas juurdepääsuõigus, ning et liidu rahaliste vahendite rakendamisega seotud kolmandatel isikutel oleksid samaväärsed õigused. Liikmesriigid peaksid komisjonile teatama eeskirjade eiramisest, sealhulgas pettustest, meetmetest, mis nende suhtes võetud, ning OLAFi juurdluste tulemusel võetud meetmetest.
- (59) Finantsdistsipliini edendamiseks tuleks määrata kindlaks programmi tasandil eelarveliste kulukohustuste vabastamise kord.
- (60) ELi toimimise lepingus sätestatud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkide täitmiseks tuleks kõikidele piirkondadele anda toetust vastavalt tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgile. Et anda tasakaalustatud ja järkjärgulist abi vastavalt majandusliku ja ühiskondliku arengu tasemele, tuleks sellel eesmärgil ERFist ja ESF+ist vahendite eraldamisel aluseks võtta peamiselt SKP elaniku kohta. Liikmesriigid, mille kogurahvatulu elaniku kohta on alla 90 % liidu keskmisest, peaksid saama abi Ühtekuuluvusfondist tööhõive ja majanduskasvu investeeringute eesmärgi raames.

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusti ja millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

¹⁹ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

²⁰ Nõukogu määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, 11. november 1996, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

²¹ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

- (61) Tuleks kehtestada objektiivsed kriteeriumid, et valida välja rahastamiskõlblikud piirkonnad ja alad, mis võivad saada fondidelt toetust. Selleks peaks liidu tasandil piirkondade ja alade kindlakstegemine põhinema ühisel piirkondade klassifitseerimise süsteemil, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1059/2003,²³ mida on muudetud komisjoni määrusega (EL) nr 868/2014²⁴.
- (62) Selleks et kehtestada sobiv finantsraamistik ERFi, ESF+ ja Ühtekuuluvusfondi jaoks, peaks komisjon tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi kohaselt kehtestama eraldiste jaotuse liikmesriikide ja aastate kaupa koos abikõlblike piirkondade loeteluga, samuti Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) kohased eraldised. Võttes arvesse, et liikmesriikidele ettenähtud eraldised tuleks kehtestada 2018. aastal kättesaadavate statistiliste andmete ja prognooside alusel ning et prognoosimine on ebakindel, peaks komisjon 2024. aastal kõigi liikmesriikide eraldiste kogusumma kõige värskemate kättesaadavate statistiliste andmete alusel läbi vaatama ning kui eraldiste vaheline kumulatiivne erinevus on suurem kui +/-5 %, tegema kogueraldistes vastava kohanduse aastateks 2025–2027, et kajastada programmis üheaegselt nii vaheläbivaatuse tulemusi ning tehnilisi kohandusi.
- (63) Määruse (EL) nr [uus Euroopa ühendamise rahastu määrus]²⁵ kohaseid üleeuroopalisi transpordivõrke käsitlevaid projekte rahastatakse endiselt Ühtekuuluvusfondist ning neid rakendatakse Euroopa ühendamise rahastu (CEF) kaudu nii koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise kui ka otsese eelarve täitmise teel. Lähtudes 2014.–2020. aasta programmitöö perioodil edukaks osutunud lähenemisviisist tuleks Ühtekuuluvusfondist sel eesmärgil Euroopa ühendamise rahastusse ümber paigutada 10 000 000 000 eurot.
- (64) Teatav summa ERFi, ESF+ ja Ühtekuuluvusfondi vahenditest tuleks eraldada komisjoni otsese või kaudse haldamise all olevale Euroopa linnade algatusele.
- (65) Et tagada asjakohane vahendite eraldamine iga kategooria piirkondadele, ei tohiks liikmesriikide poolt vähem arenenud, ülemineku- ja enam arenenud piirkondadele eraldatud koguvahendid üldjuhul olla eri kategooria piirkondade vahel ümberpaigutatavad. Siiski peaks liikmesriikidel olema võimalik oma valikut põhjendades taotleda enamarenenud ja üleminekupiirkondadele ettenähtud eraldiste ümberpaigutamist vähem arenenud piirkondade kasuks. Vähem arenenud piirkondadele piisavate rahaliste vahendite tagamiseks tuleks kehtestada arenenumate ja üleminekupiirkondade kasuks tehtavate ümberpaigutuste ülemmäär. Vahendite eesmärkide vahelist ümberpaigutamist ei tohiks lubada.
- (66) Pidades silmas Iirimaa saare ainulaadset ja -omast olukorda ning eesmärki toetada saare põhja- ja lõunaosa vahelist koostööd vastavalt suure reede kokkuleppele, tuleks ellu viia uut piiriülest programmi PEACE PLUS, arendades edasi Iirimaa ja Põhja-Iirimaa piiriäärsete maakondade vaheliste eelmiste piiriüleste programmide PEACE ja INTERREG tööd. Praktilisest tähtsusest lähtudes tuleks programmi toetada sihtotstarbelise eraldisega, et ka edaspidi toetada rahu ja leppimise saavutamist, ning programmile tuleks ette näha ka asjakohane osa Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) kohastest Iirimaa eraldistest.
- (67) Tuleb kehtestada ühtekuuluvuspoliitika valdkonna kaasrahastamise ülemmäärad iga piirkonnakategooria jaoks, et nii riigi avalik kui ka erasektor osaleksid rahastamises vajalikul määral ning seega oleks tagatud kaasfinantseerimise põhimõtte järgimine. Need määrad

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

²⁴ Komisjoni 8. augusti 2014. aasta määrus (EL) nr 868/2014, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1059/2003 (millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS)) lisasid (ELT L 241, 10.2.2014, lk 1).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] määrus (EL) [...], mis käsitleb [Euroopa ühendamise rahastut] (ELT L [...], [...], lk [...]).

peaksid lähtuma piirkondade majandusarengu tasemest vastavalt nende sisemajanduse koguproduktile (SKP) ühe elaniku kohta võrrelduna 27-liikmelise ELi keskmisega.

- (68) Selleks et täiendada ja muuta käesoleva määruse teatavaid vähem olulisi sätteid, tuleks komisjonile delegeerida volitus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, millega muudetakse käesoleva määruse teatavate lisade üksikasju – sekkumise liikide valdkondi ja koode, partnerluslepingu ja programmide vorme, andmete edastamise vorme, liidu embleemi kasutamist, rahastamislepingute ja strateegiadokumentide elemente, kontrollijälge ja elektroonseid andmevahetussüsteeme, samuti juhtimis- ja kontrollsüsteemide kirjelduse, liidu vahendite haldaja kinnituse, auditiarvamuse, iga-aastase kontrolliaruande, auditistrateegia ning maksetaotluse ja raamatupidamisaruande vorme ning finantskorrektsiooni suurust.
- (69) Lisaks tuleks komisjonile delegeerida volitus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, millega kehtestatakse eeskirjade eiramise juhtudest teatamise kriteeriumid, ühikuhinnad, kindlasummalised ja kindlamääralsed maksed, kõigi liikmesriikide suhtes kohaldatavad kindlasummalised maksed ja kõigi liikmesriikide suhtes kohaldatav kuludega sidumata rahastamine ning ühtne, eelnevalt väljatöötatud valimi koostamise meetoodika.
- (70) On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohased konsultatsioonid, sealhulgas ekspertide tasandil, ning et need konsultatsioonid toimuksid vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetele. Eelkõige selleks et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende eksperdid saavad alati osaleda komisjoni eksperdirühmade koosolekul, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (71) Selleks et tagada ühetaolised tingimused partnerluslepingute sõlmimiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitus muuta programme ja kohaldada finantskorrektsioone. Rakendamisevolitust, mis on seotud eeskirjade eiramist käsitlevate aruannete esitamise vormi, salvestatavate ja säilitatavate digitaalandmete ning lõpliku tulemusaruande vormiga, tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²⁶. Need õigusaktid on küll üldist laadi, kuid kuna neis sätestatakse ainult tehnilisi küsimusi, vorme ja malle, tuleks kasutada nõuandemenetlust. ERFi, ESF+ ja Ühtekuuluvusfondiga eraldiste jaotuse kehtestamise rakendamisevolitused saab vastu võtta ilma komiteemenetluseta, kuna nendega ainult rakendatakse kindlaksmääratud arvutusmeetoodikat.
- (72) Tuleks jätkata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013²⁷ ja muude 2014.–2020. aasta programmitöö perioodi suhtes kohaldatavate õigusaktide kohaldamist 2014.–2020. aasta programmitöö perioodi kohastest fondidest toetatavate programmide ja tegevuste suhtes. Võttes arvesse, et määruse (EL) nr 1303/2013 rakendamisperiood kestab eeldatavasti käesoleva määrusega hõlmatud programmitöö perioodist kauem, tuleks kõnealuse määrusega heakskiidetud teatavate meetmete rakendamise järjepidevuse tagamiseks kehtestada etappideks jaotamise sätteid. Kõik etappideks jaotatud tegevuse üksikud etapid, mis teenivad ühte ja sama üldeesmärki, tuleks rakendada kooskõlas selle programmiperioodi eeskirjadega, mille alusel tegevust rahastatakse.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (73) Käesoleva määruse eesmärgi, nimelt majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamist ning koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames toimuva liidu eelarve osa suhtes ühiste finantseeskirjade kehtestamist ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ühelt poolt eri piirkondade arengutaseme erinevuse, kõige ebasoodsamas olukorras olevate piirkondade mahajäämuse ning liikmesriikide ja piirkondade rahaliste vahendite piiratuse tõttu ning teiselt poolt põhjusel, et vaja on ühtset rakendusraamistikku, mis hõlmab mitut liidu rahastamisvahendit koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames. Kuna neid eesmärgi saab paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (74) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtetest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

EESMÄRGID JA TOETUSI KÄSITLEVAD ÜLDEESKIRJAD

I PEATÜKK

Reguleerimisese ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse
 - (a) Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF), Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (*Asylum and Migration Fund* – AMIF), Sisejulgeolekufondi (*Internal Security Fund* – ISF) ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi (*Border Management and Visa Instrument* – BMVI) (edaspidi „fondid“) suhtes kohaldatavad finantseeskirjad;
 - (b) ERFi, ESF+, Ühtekuuluvusfondi ja EMKFi suhtes kohaldatavad ühissätted.
2. Määrust ei kohaldata ESF+ tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni haru ning terviseharu suhtes, ega EMKFi, AMIFI, ISFi ning BMVI nende osade suhtes, mille puhul kohaldatakse otsest või kaudset eelarve täitmist, välja arvatud komisjoni algatusel osutatav tehniline abi.
3. Artikleid 4 ja 10, II jaotise III peatükki, III jaotise II peatükki ja VIII jaotist ei kohaldata AMIFI, ISFi ning BMVI suhtes.
4. VIII jaotist ei kohaldata EMKFi suhtes.
5. Interregi programmide suhtes ei kohaldata II jaotise II peatüki artiklit 11 ja III peatüki artiklit 15, III jaotise I peatükki, IV jaotise I peatüki artikleid 33–36 ja artikli 38 lõikeid 1–4, II peatüki artiklit 39 ning III peatüki artiklit 45, VI jaotise II peatüki artikleid 67, 71, 73 ja 74 ning III peatükki.
6. Allpool loetletud fondispetsiifiliste määrustega võidakse kehtestada käesolevat määrust täiendavaid eeskirju, mis ei ole käesoleva määrusega vastuolus. Kui tekib kahtlus, kas kohaldada käesolevat määrust või fondispetsiifilisi määrusi, käsitatakse ülimuslikuna käesolevat määrust.

- (a) Määrus (EL) [...] (ERFi ja Ühtekuuluvusfondi määrus)²⁸;
- (b) Määrus (EL) [...] (ESF+ määrus)²⁹;
- (c) Määrus (EL) [...] (ETK määrus)³⁰;
- (d) Määrus (EL) [...] (EMKFi määrus)³¹;
- (e) Määrus (EL) [...] (AMIFi määrus)³²;
- (f) Määrus (EL) [...] (ISFi määrus)³³;
- (g) Määrus (EL) [...] (BMVI määrus)³⁴;

Artikkel 2 **Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „asjaomased riigipõhised soovitused“ – nõukogu soovitused, mis on võetud vastu ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 ja artikli 148 lõike 4 kohaselt seoses struktuursete probleemidega, mis kuuluvad fondide kohaldamisalasse vastavalt fondispetsiifilistes määrustes sätestatule, ning asjaomased soovitused, mis on võetud vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) [*energialiidu juhtimist käsitleva uue määruse number*] artikli [XX] kohaselt;
- (2) „kohaldatav õigus“ – liidu õigus ja selle kohaldamisega seotud riiklik õigus;
- (3) „tegevus“ –
 - (a) projekt, leping, meede või projektide rühm, mis on valitud välja asjaomaste programmide raames;
 - (b) rahastamisvahendite puhul programmimakse rahastamisvahendisse ja seejärel kõnealusest rahastamisvahendist lõppsaajatele antav rahaline toetus;
- (4) „strateegiliselt oluline tegevus“ – tegevus, millega antakse märkimisväärne panus programmi eesmärkide saavutamisse ja mille suhtes kohaldatakse erilisi seire- ja teabevahetusmeetmeid;
- (5) „prioriteet“ – AMIFi, ISFi ning BMVI puhul tähendab see erieesmärki; EMKFi puhul tähendab see toetusvaldkonna liiki, nagu on osutatud EMKFi määruse III lisas sätestatud nomenklatuuris;
- (6) „erieesmärk“ – EMKFi puhul tähendab see toetusvaldkondi, nagu on osutatud EMKFi määruse III lisas;
- (7) „vahendusasutus“ – mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus, mis tegutseb korraldusasutuse alluvuses või täidab sellise asutuse nimel funktsioone või ülesandeid;
- (8) „toetusesaaja“ –
 - (a) selline avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus, üksus, mis võib olla juriidiline isik, või füüsiline isik, kes vastutab tegevuse algatamise eest või selle algatamise ja rakendamise eest;

²⁸ ELT L, lk .

²⁹ ELT L, lk .

³⁰ ELT L, lk .

³¹ ELT L, lk .

³² ELT L, lk .

³³ ELT L, lk .

³⁴ ELT L, lk .

- (b) avaliku ja erasektori partnerluste puhul avalik-õiguslik asutus, kes algatab avaliku ja erasektori partnerlustegevuse, või partnerlustegevust rakendama valitud erasektori partner;
 - (c) riigiabi kavade puhul üksus, mis saab toetust;
 - (d) rahastamisvahendite puhul haldusfondi rakendav asutus või haldusfondi struktuuri puudumise korral erifondi rakendav asutus või korraldusasutus, kui rahastamisvahendit haldamise eest vastutab korraldusasutus;
- (9) „väikeprojektide fond“ – Interregi programmi raames toimuv tegevus, mille eesmärk on piiratud rahalise mahuga projektide valimine ja rakendamine;
 - (10) „sihtväärtus“ – erieesmärgiga seotud näitaja eelnevalt kokkulepitud väärtus, mis tuleb saavutada programmitöö perioodi lõpuks;
 - (11) „vahe-eesmärk“ – vaheväärtus, mis tuleb erieesmärgiga seotud näitaja puhul saavutada kindlaks ajaks programmitöö perioodi jooksul;
 - (12) „väljundnäitaja“ – näitaja, mille abil mõõdetakse sekkumise konkreetseid tulemusi;
 - (13) „tulemusnäitaja“ – näitaja, mille abil mõõdetakse toetatud sekkumiste lühiajalist mõju ning mis kajastab eelkõige vahetule sihtrühmale, hõlmatud toetusesaajatele või taristu kasutajatele avalduvat mõju;
 - (14) „avaliku ja erasektori partnerlustegevus“ – tegevus, mida viiakse ellu avaliku sektori asutuste ja erasektori vahelise partnerluse raames vastavalt avaliku ja erasektori partnerluse lepingule ning mille eesmärk on rakendada avalike teenuste pakkumisel riskijagamist, erasektori oskusteabe koondamist või kapitali lisaallikaid;
 - (15) „rahastamisvahend“ – struktuur, mille kaudu finantstooted kättesaadavaks tehakse;
 - (16) „finantstoode“ – omakapitali ja kvaasiomakapitali investeringud, laenud ja tagatised, nagu need on määratletud määruse (EL, Euratom) [...] (edaspidi „finantsmäärus“) artiklis 2;
 - (17) „lõppsaaja“ – juriidiline või füüsiline isik, kes saab fondidest toetust väikeprojektide fondi toetusesaaja vahendusel või rahastamisvahendite kaudu;
 - (18) „programmimakse“ – rahastamisvahendile fondidest antav toetus ning (olemasolu korral) riigi avaliku sektori ja erasektori kaasrahastamine;
 - (19) „rahastamisvahendit rakendav asutus“ – avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus, mis tegutseb haldusfondi või erifondina;
 - (20) „haldusfond“ – korraldusasutuse poolt ühe või mitme programmi raames asutatud fond, mille eesmärk on rakendada rahastamisvahendeid kas ühe või mitme erifondi kaudu;
 - (21) „erifond“ – korraldusasutuse või haldusfondi asutatud fond, mille kaudu pakutakse finantstooteid lõppsaajatele;
 - (22) „finantsvõimendus“ – lõppsaajatele eraldatud hüvitatava rahastamise summa jagatuna fondidest saadava toetuse summaga;
 - (23) „kordaja suhe“ – tagatisvahendite kontekstis tähendab see suhet alusvarana välja antud uute laenude, omakapitali või kvaasiomakapitali investeringute väärtuse ning programmimaksest tagatislepingute kohaselt eraldatud summa vahel, mis on ette nähtud kõnealustest uutest laenudest ja omakapitali või kvaasiomakapitali investeringutest tuleneva oodatud ja ootamatu kahju korvamiseks;
 - (24) „halduskulud“ – otsesed või kaudsed kulud, mis hüvitatakse rahastamisvahendite rakendamisel kantud kulusid tõendavate dokumentide alusel;

- (25) „haldustasu“ – tasu osutatud teenuste eest, nagu on kindlaks määratud rahastamislepingus, mis on sõlmitud korraldusasutuse ja haldusfondi või erifondi rakendava asutuse vahel või, kui see on asjakohane, korral haldusfondi rakendava asutuse ja erifondi rakendava asutuse vahel.
- (26) „ümberpaigutamine“ – sama või sarnase tegevuse või selle osa üleviimine komisjoni määruse (EL) nr 651/2014³⁵ (ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks) artikli 2 punkti 61a tähenduses;
- (27) „avaliku sektori toetus“ – mis tahes selline osalus tegevuste rahastamises, mis on saadud riigi või piirkondlike või kohalike ametiasutuste eelarvest, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1082/2006³⁶ kohaselt asutatud Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse eelarvest, fondidele kättesaadavaks tehtud liidu eelarvest, avaliku sektori asutuste või nende ühingute eelarvest, ning mis võib ESF+ programmide või prioriteetide kaasrahastamismäära kindlaksmääramise eesmärgil hõlmata tööandjate ja töötajate ühiselt panustatud rahalisi vahendeid;
- (28) „aruandeaasta“ – ajavahemik 1. juulist kuni järgmise aasta 30. juunini, välja arvatud programmitöö perioodi esimese aruandeaasta puhul, mil see tähendab ajavahemikku alates kulutuste rahastamiskõlblikkuse alguskuupäevast kuni 30. juunini 2022; viimase aruandeaasta puhul tähendab see ajavahemikku 1. juulist 2029 kuni 30. juunini 2030;
- (29) „eeskirjade eiramine“ – kohaldatava õiguse rikkumine, mis tuleneb fondide rakendamisega seotud ettevõtja tegevusest või tegevusetusest, mis on kahjustanud või oleks võinud kahjustada liidu eelarvet sellest põhjendamatult kulutuse debiteerimise tõttu;
- (30) „tõsine puudus“ – programmi juhtimis- ja kontrollisüsteemi tulemusliku toimimise puudus, mille korvamiseks on vaja juhtimis- ja kontrollisüsteemi märkimisväärselt täiustada ning mille puhul X lisas osutatud põhinõuetest 2, 4, 5, 9, 12, 13 ja 15 üks või muudest põhinõuetest kaks või enam kuuluvad hinnangu kohaselt kõnealuse lisa kategooriatesse 3 ja 4;
- (31) „koguveamäär“ – prognoositavate juhuslike vigade ja, kui see on asjakohane, süsteemsete vigade ja korrigeerimata anomaalsete vigade summa jagatuna andmekogumiga;
- (32) „jäakvigade määr“ – koguveamäär, millest arvestatakse maha finantskorrektsioonid, mida kohaldab liikmesriik, et leevendada auditeerimisasutuse poolt tegevusauditite käigus kindlaks tehtud riske;
- (33) „lõpetatud tegevus“ – tegevus, mis on füüsiliselt lõpetatud või täielikult rakendatud ning mille puhul on toetusesaajad teinud kõik asjaomased maksed ja vastav avaliku sektori toetus on toetusesaajatele välja makstud;
- (34) „valimikontrolli ühik“ – üks ühikutest (see võib olla tegevus, tegevuse raames teostatav projekt või toetusesaaja maksetaotlus), milleks andmekogum jagatakse valimi moodustamise eesmärgil;
- (35) „tinghoiukonto“ – avaliku ja erasektori partnerlustegevuse puhul pangakonto, mille kohta sõlmitakse kirjalik leping toetusesaajast avaliku sektori asutuse ja erasektori partneri vahel, kellele on heaks kiitnud korraldusasutus või vahendusasutus; kõnealust kontot kasutatakse maksete jaoks rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul ja/või pärast selle lõppu;
- (36) „osaleja“ – füüsiline isik, kes saab tegevusest kasu, kuid ei saa fondidest rahalist toetust;

³⁵ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta (ELT L 210, 31.7.2006, lk 19).

- (37) „ilmastikukindluse tagamine“ – protsess, mille abil tagatakse riiklike eeskirjade ja juhiste (kui need on olemas) või rahvusvaheliselt tunnustatud standardite kohaselt taristu vastupidavus negatiivsele kliimamõjule.

Artikkel 3

Komisjoni tegevuse tähtaja arvutamine

Kui komisjon määrab tegevusele tähtaja, algab selle tähtaja arvestamine ajast, kui liikmesriik on esitanud kogu käesolevas määruses või fondispetsiifilistes määrustes sätestatud nõuetele vastava teabe.

Kõnealuse tähtaja arvestamine peatatakse järgmisel päeval pärast seda, kui komisjon saadab liikmesriigile oma tähelepanekud või taotluse läbivaadatud dokumentide esitamiseks, kuni kuupäevani, mil liikmesriik komisjonile vastab.

II PEATÜKK

Poliitikaeesmärgid ja fondidest toetuse saamise põhimõtted

Artikkel 4

Poliitikaeesmärgid

1. ERFist, ESF+-ist, Ühtekuuluvusfondist ja EMKFist toetatakse järgmisi poliitikaeesmärke:
 - (a) arukam Euroopa majanduse uuendusliku ja aruka ümberkujundamise kaudu;
 - (b) keskkonnahoidlikum, vähese CO₂-heitega Euroopa puhtale energeetikale õiglase ülemineku, roheliste ja siniste investeringute, ringmajanduse, kliimamuutustega kohanemise ning riskiennetuse ja -juhtimise kaudu;
 - (c) paremini ühendatud Euroopa liikuvuse ja piirkondlike IKT-ühenduste tõhustamise kaudu;
 - (d) sotsiaalsem Euroopa, kus rakendatakse Euroopa sotsiaalõiguste sammast;
 - (e) kodanikele lähemal olev Euroopa, soodustades linna- ja maapiirkondade ning rannikualade kestlikku ja terviklikku arengut kohalike algatuste kaudu.
2. ERFist, ESF+-ist ja Ühtekuuluvusfondist toetatakse liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust tugevdavat tegevust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 174, tegutsedes järgmiste eesmärkide saavutamise nimel:
 - (a) liikmesriikides ja regioonides tehtavad investeringud tööhõivesse ja majanduskasvu, mida toetavad ERF, ESF+ ja Ühtekuuluvusfond ning
 - (b) Euroopa territoriaalne koostöö (Interreg), mida toetab ERF.
3. Liikmesriigid annavad teavet keskkonna- ja kliimaeesmärkidega seotud toetuse kohta, kasutades metoodikat, mis põhineb iga fondi sekkumise liikidel. See metoodika hõlmab antava toetuse kaalu kindlaksmääramist tasemel, mis kajastab toetuse panuse ulatust keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamisse. ERFi, ESF+ ja Ühtekuuluvusfondi puhul seotakse kaal I lisas sätestatud sekkumise liikide valdkondade ja koodidega.
4. Liikmesriigid ja komisjon tagavad koordineerimise, vastastikuse täiendavuse ja sidususe fondide ja selliste muude liidu rahastamisvahendite vahel, nagu reformide tugiprogramm, kaasa arvatud reformitoetusvahend ja tehnilise toetuse vahend. Nad optimeerivad vastutavate osaliste vahelisi koordineerismehhanisme, et vältida kavandamise ja rakendamise dubleerimist.

Artikkel 5

Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

1. Liikmesriik ja komisjon rakendavad fondidele eraldatud liidu eelarvet vastavalt määruse (EL, Euratom) [uue finantsmääruse number] (edaspidi „finantsmäärus“) artikli [63] kohasele eelarve täitmisele koostöös liikmesriikidega.
2. Samas rakendab komisjon toetussummat, mis on Ühtekuuluvusfondist ümber paigutatud Euroopa ühendamise rahastusse, Euroopa linnaarengu algatusse, piirkondadevahelistesse uuenduslikesse investeeringutesse, samuti toetussummat, mis on ESF+-ist ümber paigutatud riikidevahelisse koostöösse ning InvestEU³⁷ ja tehnilise abi jaoks eraldatud summasid komisjoni algatusel otsese või kaudse eelarve täitmise raames vastavalt finantsmääruse [artikli 62 lõike 1 punktidele a ja c].
3. Komisjon võib rakendada Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) kohast äärepoolseimate piirkondade koostööd kaudse eelarve täitmise raames.

Artikkel 6

Partnerlus ja mitmetasandiline valitsemine

1. Iga liikmesriik korraldab partnerlussuhte pädevate piirkondlike ja kohalike asutustega. Kõnealune partnerlussuhe hõlmab vähemalt järgmisi partnereid:
 - (a) linnade ja muud avaliku sektori asutused;
 - (b) majandus- ja sotsiaalpartnerid;
 - (c) pädevad asutused, kes esindavad kodanikuühiskonda, keskkonnavaldkonna partnerid ning sotsiaalse kaasamise, põhiõiguste, puudega inimeste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse edendamise ning diskrimineerimise vastu võitlemise eest vastutavad asutused.
2. Vastavalt mitmetasandilise valitsemise põhimõttele kaasab liikmesriik eespool nimetatud partnerid partnerluslepingute ettevalmistamisse ning jätkab kaasamist kogu programmide ettevalmistamise ja rakendamise ajal; see hõlmab ka osalemist programmide seirekomisjonides kooskõlas artikliga 34.
3. Partnerluse korraldamine ja rakendamine toimub kooskõlas komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 240/2014³⁸.
4. Vähemalt kord aastas konsulteerib komisjon liidu tasandil partnereid esindavate organisatsioonidega programmide rakendamise teemal.

³⁷ [Määrus (EL) nr [...], mis käsitleb [...] (ELT L [...], [...], lk [...])].

³⁸ Komisjoni 7. jaanuari 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 240/2014, millega sätestatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud Euroopa partnerluse käitumisjuhend (ELT L 74, 14.3.2014, lk 1).

II JAOTIS

STRATEEGILINE LÄHENEMISVIIS

I PEATÜKK

Partnerlusleping

Artikkel 7

Partnerluslepingu ettevalmistamine ja esitamine

1. Iga liikmesriik koostab partnerluslepingu, kus sätestatakse fondide tulemusliku ja tõhusa kasutamise kord ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027.
2. Liikmesriik esitab partnerluslepingu komisjonile enne esimese programmi esitamist või selle esitamisega samal ajal.
3. Partnerluslepingu võib esitada koos asjakohase iga-aastase riikliku reformikavaga.
4. Liikmesriik koostab partnerluslepingu vastavalt II lisas sätestatud vormile. Liikmesriik võib partnerluslepingu lisada ühele oma programmidest.
5. Interregi programmid võib komisjonile esitada enne partnerluslepingu esitamist.

Artikkel 8

Partnerluslepingu sisu

Partnerlusleping peab sisaldama järgmist:

- (a) valitud poliitikaeesmärgid, mille puhul on näidatud, milliste fondide ja programmide abil nende saavutamiseks tegutsetakse, ning esitatud asjaomane põhjendus ja, kui see on asjakohane, põhjendus InvestEU rakendusviisi kasutamise kohta, võttes arvesse asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi;
- (b) iga punktis a osutatud valitud poliitikaeesmärgi kohta tuleb esitada:
 - i) kokkuvõtte poliitikavalikutest ja peamistest tulemustest, mida oodatakse iga fondi puhul, sealhulgas, kui see on asjakohane, InvestEU kasutamise puhul;
 - ii) teave fondide koordineerimise, piiritlemise ja nendevahelise vastastikuse täiendavuse kohta ning, kui see on asjakohane, riiklike ja piirkondlike programmide koordineerimise kohta;
 - iii) teave fondide ja muude liidu vahendite, sealhulgas LIFE strateegiliste integreeritud projektide ja strateegiliste loodusprojektide vahelise vastastikuse täiendavuse kohta;
- (c) iga fondi esialgsed rahaeraldised poliitikaeesmärkide kaupa riigi tasandil, mille puhul järgitakse valdkondlikku keskendamist käsitlevaid fondispetsiifilisi eeskirju;
- (d) vajaduse korral rahaliste vahendite jaotus piirkonnakategooriate kaupa, mis on sätestatud vastavalt artikli 102 lõikele 2, ning artikli 105 kohaselt piirkonnakategooriate vahel ümberpaigutatavate eraldiste summad;
- (e) InvestEU-le eraldatavad summad fondide ja piirkonnakategooriate kaupa;
- (f) fondidest rahastatavate kavandatud programmide loetelu, kus on esitatud asjaomased esialgsed rahaeraldised fondide kaupa ja asjaomased riiklikud rahalised osalused piirkonnakategooriate kaupa;

- (g) kokkuvõtte meetmetest, mida asjaomane liikmesriik võtab, et tugevdada oma haldussuutlikkust fondide rakendamisel.

Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgiga (Interreg) seoses tuleb partnerluslepingus esitada üksnes kavandatud programmide loetelu.

Artikkel 9

Partnerluslepingu heakskiitmine

1. Komisjon hindab partnerluslepingut ja selle vastavust käesolevale määrusele ning fondispetsiifilistele eeskirjadele. Oma hinnangu koostamisel võtab komisjon eelkõige arvesse asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi.
2. Komisjon võib esitada oma tähelepanekud kolme kuu jooksul alates kuupäevast, kui liikmesriik esitas partnerluslepingu.
3. Liikmesriik vaatab partnerluslepingu läbi, võttes arvesse komisjoni tähelepanekuid.
4. Komisjon võtab vastu otsuse rakendusaktiga, mis käsitleb partnerluslepingu heakskiitmist, hiljemalt neli kuud pärast seda kui asjaomane liikmesriik on partnerluslepingu esitanud. Partnerlusleping ei tohi muuta.
5. Kui partnerluslepingu on artikli 7 lõike 4 kohaselt hõlmatud programmiga, siis võtab komisjon vastu otsuse rakendusaktiga, mis käsitleb kõnealuse programmi heakskiitmist, hiljemalt kuus kuud pärast seda kui asjaomane liikmesriik on kõnealuse programmi esitanud.

Artikkel 10

ERFi, ESF+, Ühtekuuluvusfondi ja EMKFi toetuste kasutamine InvestEU kaudu

1. Liikmesriigid võivad partnerluslepingus või programmi muutmise taotluses määrata summa, mis tuleks ERFist, ESF+-ist, Ühtekuuluvusfondist ja EMKFist eraldada InvestEU-le ja anda välja eelarvelise tagatistena. InvestEU-le eraldatav summa ei või ületada 5 % iga fondi kogueraldisest, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel. Selliseid eraldisi ei käsitata vahendite ümberpaigutamisenä artikli 21 tähenduses.
2. Partnerluslepingu puhul võib eraldada jooksva kalendriaasta ja tulevaste kalendriaastate vahendeid. Programmi muutmise taotluse puhul võib eraldada üksnes tulevaste kalendriaastate vahendeid.
3. Lõikes 1 osutatud summat kasutatakse liikmesriigi osa alla kuuluva ELi tagatise rahastamiseks.
4. Kui 31. detsembriks 2021 ei ole partnerluslepinguga eraldatud summa suhtes, millele on osutatud lõikes 1, sõlmitud [InvestEU määruse] artiklis [9] sätestatud rahalist toetust käsitlevat lepingut, esitab liikmesriik programmi või programmide muutmise taotluse, et asjaomast summat kasutada.

Rahalist toetust käsitlev leping, mis käsitleb programmi muutmise taotlusega eraldatud summat, millele on osutatud lõikes 1, sõlmitakse üheaegselt programmi muutmise otsuse vastuvõtmisega.
5. Kui [InvestEU määruse] artikli [9] kohast tagatislepingut ei sõlmita üheksa kuu jooksul pärast rahalist toetust käsitleva lepingu heakskiitmist, siis tagastatakse rahastamise eesmärgil ühisesse eraldisfondi makstud asjaomased summad programmile või programmidele ja liikmesriik esitab vastava programmi muutmise taotluse.

6. Kui [InvestEU määruse] artikli [9] kohast tagatislepingut ei rakendata täielikult nelja aasta jooksul pärast tagatislepingu allkirjastamist, võib liikmesriik taotleda, et summasid, mis on tagatislepingust tulenevalt kulukohustusega seotud, kuid millega ei ole kaetud tagatise aluseks olevaid laene või muid riski kandvaid vahendeid, menetletaks vastavalt lõikele 5.
7. InvestEU-le eraldatud ja eelarveliste tagatistena välja antud summadest tulenevad või nendega seotud vahendid tehakse liikmesriigile kättesaadavaks ja neid kasutatakse rahastamisvahendi vormis sama eesmärgi või samade eesmärkide saavutamise toetamiseks.
8. Komisjon paigutab ümber eraldatud summad, mida ei ole InvestEU raames kasutatud asjaomase programmi muudatuse heakskiitmise aastal. Selliseid summasid saab ümber paigutada hiljemalt 2027. aasta eelarvesse.

Ümberpaigutatud summa artikli 99 kohast kulukohustusest vabastamise tähtaega hakatakse arvestama alates aastast, mil eraldis ümber paigutatakse.

II PEATÜKK

Rakendamistingimused ja tulemusraamistik

Artikkel 11 **Rakendamistingimused**

1. Käesolevas määruses sätestatakse iga erieesmärgi tulemusliku ja tõhusa rakendamise eeltingimused (edaspidi „rakendamistingimused“).
- III lisas sätestatakse horisontaalsed rakendamistingimused, mida kohaldatakse kõikide erieesmärkide suhtes, ning nende tingimuste täitmise hindamiseks vajalikud kriteeriumid.
- IV lisas sätestatakse ERFi, Ühtekuuluvusfondi ja ESF+ valdkondlikud rakendamistingimused ning nende tingimuste täitmise hindamiseks vajalikud kriteeriumid.
2. Programmi ettevalmistamise ning programmi muudatuse kaudu uue erieesmärgi kehtestamise puhul hindab liikmesriik, kas valitud erieesmärgiga seotud rakendamistingimused on täidetud. Rakendamistingimus on täidetud, kui on saavutatud vastavus kõikidele asjaomastele kriteeriumidele. Liikmesriik esitab iga programmi või programmi muudatuse puhul teabe täidetud ja täitmata rakendamistingimuste kohta ning rakendamistingimuse täidetuks lugemisel esitab põhjenduse sellise hinnangu andmise kohta.
3. Kui rakendamistingimus ei ole programmi heakskiitmise või programmi muudatuse heakskiitmise ajal täidetud, edastab liikmesriik komisjonile rakendamistingimuse täidetuks lugemist käsitleva teate koos põhjendusega niipea, kui liikmesriik rakendamistingimust täidetuks peab.
4. Komisjon koostab hinnangu kolme kuu jooksul pärast lõikes 3 osutatud teabe saamist ja teatab liikmesriigile, kui on rakendamistingimuse täidetuks lugemisega nõus.
Kui komisjon ei nõustu liikmesriigi hinnanguga, teatab ta sellest liikmesriigile ja annab talle võimaluse esitada ühe kuu jooksul oma tähelepanekud.
5. Asjaomase erieesmärgiga seotud tegevuste kulusid ei saa maksetaotlusse kanda enne kui komisjon teatab liikmesriigile, et lõike 4 kohane rakendamistingimus on täidetud.
Esimest lõiku ei kohaldata tegevuse suhtes, millega aidatakse kaasa asjaomase rakendamistingimuse täitmisele.

6. Liikmesriik tagab, et rakendamistingimusi täidetakse ja kohaldatakse kogu programmitöö perioodi vältel. Liikmesriik teavitab komisjoni kõigist rakendamistingimuse täitmist mõjutavatest muudatustest.

Kui komisjon on seisukohal, et rakendamistingimus ei ole enam täidetud, teatab ta sellest liikmesriigile ja annab talle võimaluse esitada ühe kuu jooksul oma tähelepanekud. Kui rakendamistingimus ei ole komisjoni hinnangul täidetud, ei või asjaomase erieesmärgiga seotud kulused kanda maksetaotlusse alates kuupäevast, mil komisjon liikmesriiki kõnealusest asjaolust teavitab.

7. IV lisa ei kohaldata EMKFist toetatavate programmide suhtes.

Artikkel 12 **Tulemusraamistik**

1. Liikmesriik kehtestab tulemusraamistiku, mis võimaldab programmi rakendamise vältel teha selle tulemuslikkuse seiret, programmi tulemuslikkust hinnata ning selle kohta aru anda; samuti aitab tulemusraamistik kaasa fondide üldise tulemuslikkuse mõõtmisele.

Tulemusraamistik koosneb järgmisest:

- (a) fondispetsiifilistes määrustes sätestatud erieesmärkidega seotud väljund- ja tulemusnäitajad;
- b) väljundnäitajate vahe-eesmärgid, mis tuleb saavutada 2024. aastaks ning
- c) väljund- ja tulemusnäitajate sihtväärtused, mis tuleb saavutada 2029. aasta lõpuks.
2. Vahe-eesmärgid ja sihtväärtused kehtestatakse programmi iga erieesmärgi puhul, välja arvatud tehniline abi ja ESF+ määruse artikli [4] punkti [c] alapunktis [vii] sätestatud erieesmärk, mis käsitleb materiaalset puudust.
3. Vahe-eesmärgid ja sihtväärtused võimaldavad komisjonil ja liikmesriikidel mõõta erieesmärkide saavutamisel tehtavaid edusamme. Vahe-eesmärgid ja sihtväärtused peavad vastama finantsmääruse artikli [33] lõikes [3] sätestatud nõuetele.

Artikkel 13 **Tulemusraamistiku kindlaksmääramise meetodikad**

1. Tulemusraamistiku kindlaksmääramise meetodikad hõlmavad:
 - (a) liikmesriikide poolt näitajate valimiseks kohaldatud kriteeriume;
 - (b) kasutatud andmeid või tõendeid, andmete kvaliteedi tagamise meetodit ja arvutusmeetodit;
 - (c) tegureid, mis võivad mõjutada vahe-eesmärkide ja sihtväärtuste saavutamist, ning nende tegurite arvessevõtmise meetodit.
2. Liikmesriik teeb kõnealused meetodikad kättesaadavaks, kui seda taotleb komisjon.

Artikkel 14 **Vahehindamine**

1. Liikmesriik vaatab läbi kõik ERFist, ESF+-ist ja Ühtekuuluvusfondist toetatavad programmid, võttes arvesse järgmist:
 - (a) 2024. aastal vastu võetud asjaomastes riigipõhistes soovitusetes kindlaks määratud probleeme;

- (b) asjaomase liikmesriigi või piirkonna sotsiaal-majanduslikku olukorda;
 - (c) vahe-eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme;
 - (d) vajaduse korral artikli 104 lõikes 2 sätestatud tehniliste kohanduste tulemust.
2. Liikmesriik esitab komisjonile 31. märtsiks 2025 taotluse kõigi programmide muutmiseks vastavalt artikli 19 lõikele 1. Liikmesriik põhjendab programmi muutmist lõikes 1 sätestatud tingimuste alusel.
- Läbivaadatud programm peab sisaldama järgmist:
- (a) rahaliste vahendite eraldisi prioriteetide kaupa, sealhulgas 2026. ja 2027. aasta summasid,
 - (b) muudetud või uusi sihtväärtusi;
 - (c) artikli 104 lõikes 2 sätestatud tehnilise kohanduse tulemusena läbi vaadatud rahaliste vahendite eraldisi, kaasa arvatud 2025., 2026. ja 2027. aasta summad, kui see on asjakohane.
3. Kui läbivaatamise tulemusena esitatakse uus programm, peab artikli 17 lõike 3 punkti f alapunkti ii kohane rahastamiskava katma iga fondi rahalise assigneeringu kogusumma alates programmi heakskiitmise aastast.

III PEATÜKK

Usaldusväärse majandusjuhtimisega seotud meetmed

Artikkel 15

Meetmed fondide tulemuslikkuse sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega

1. Komisjon võib esitada liikmesriigile taotluse, et see vaataks läbi asjaomased programmid ja teeks nendega seoses muudatusettepanekuid, kui see on vajalik nõukogu asjaomaste soovitude rakendamise toetamiseks.
- Kõnealuse taotluse võib esitada järgmistel eesmärkidel:
- a) toetamaks liikmesriigile ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 alusel antud asjaomase riigipõhise soovitude rakendamist või ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 kohaselt vastu võetud ning asjaomasele liikmesriigile adresseeritud asjaomase nõukogu soovitude rakendamist;
 - b) toetamaks asjaomasele liikmesriigile adresseeritud nõukogu asjaomaste soovitude rakendamist, mis on vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011³⁹ (makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta) artikli 7 lõike 2 või artikli 8 lõike 2 kohaselt.
2. Lõike 1 kohaselt komisjoni poolt liikmesriigile esitatud taotlus peab olema põhjendatud ja selles peab olema viidatud vajadusele toetada asjaomaste soovitude rakendamist, samuti peavad seal olema ära toodud programmid ja prioriteedid, mis komisjoni hinnangul on asjakohased, ja eeldatavate muudatuste laad.
3. Liikmesriik esitab oma vastuse lõikes 1 osutatud taotlusele kahe kuu jooksul alates selle saamisest, esitades muudatused, mida ta peab asjakohastes programmides vajalikuks, selliste muudatuste põhjendused, tuues ära asjaomased programmid ning näidates, milline on

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

kavandavate muudatuste laad ja nende eeldatav mõju soovitude täitmisele ning fondide rakendamisele. Kui vaja, esitab komisjon tähelepanekuid ühe kuu jooksul alates vastuse saamisest.

4. Liikmesriik esitab ettepaneku asjakohaste programmide muutmiseks kahe kuu jooksul alates lõikes 3 osutatud vastuse esitamise kuupäevast.
5. Kui komisjon ei ole tähelepanekuid esitanud või kui komisjon on veendunud, et esitatud tähelepanekuid on nõuetekohaselt arvesse võetud, võtab komisjon vastu otsuse, millega kiidetakse heaks asjakohaste programmide muutmine kooskõlas artikli 19 lõikes 4 sätestatud tähtajaga.
6. Kui liikmesriik ei võta lõike 1 kohaselt esitatud taotlusele reageerimiseks lõigetes 3 ja 4 sätestatud tähtaegade jooksul tulemuslikke meetmeid, võib komisjon vastavalt artiklile 91 peatada kõik maksed või osa makseid asjaomastele programmidele või prioriteetidele.
7. Komisjon teeb nõukogule ettepaneku peatada kõik kulukohustused või maksed või osa kulukohustusi või makseid liikmesriigi programmi(de)le juhul, kui:
 - (a) nõukogu otsustab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 8 või 11 kohaselt, et liikmesriik ei ole võtnud tulemuslikke meetmeid ülemäärase eelarvepuudujäägi likvideerimiseks;
 - (b) nõukogu võtab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011⁴⁰ artikli 8 lõike 3 kohaselt sama tasakaalustamatuse menetluse kohta vastu kaks järjestikust soovitud põhjusel, et liikmesriik on esitanud ebapiisava parandusmeetmete kava;
 - (c) nõukogu teeb määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 10 lõike 4 kohaselt sama tasakaalustamatuse menetluse kohta kaks järjestikust otsust, milles soovitud parandusmeetmete rakendamata jätmisest tulenevalt tuvastatakse nõuete täitmata jätmine;
 - (d) komisjon teeb järelduse, et liikmesriik ei ole võtnud meetmeid nagu on osutatud nõukogu määruses (EÜ) nr 332/2002⁴¹ ning selle tulemusena otsustab mitte lubada sellele liikmesriigile antud rahalise abi väljamaksmist;
 - (e) nõukogu otsustab, et liikmesriik ei täida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 472/2013⁴² artiklis 7 osutatud makromajandusliku kohandamisprogrammi nõudeid või ELi toimimise lepingu artikli 136 lõike 1 kohaselt vastu võetud nõukogu otsuses nõutud meetmeid.

Esmatähtsaks peetakse kulukohustuste peatamist; maksed peatatakse ainult juhul, kui taotletakse koheseid meetmeid ja nõuete olulise eiramise korral. Maksete peatamist kohaldatakse maksetaotlustele, mis asjaomaste programmide suhtes on esitatud pärast peatamisotsuse tegemise kuupäeva.

Komisjon võib erakorraliste majandusolude tõttu või põhjendatud taotluse korral, mille asjaomane liikmesriik on esitanud komisjonile 10 päeva jooksul pärast eelmises lõigus osutatud otsuse või soovitude vastuvõtmist, soovitada nõukogul tühistada kõnealuses lõigus osutatud peatamise.

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

⁴¹ Nõukogu 18. veebruari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem (EÜT L 53, 23.2.2002, lk 1).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised riskused finantsstabiilsuse tagamisel (ELT L 140, 27.5.2013, lk 1).

8. Komisjoni ettepanek kulukohustuste peatamiseks loetakse nõukogu poolt vastuvõetuks, välja arvatud kui nõukogu lükkab ühe kuu jooksul alates komisjoni ettepaneku esitamisest sellise ettepaneku rakendusakti kaudu kvalifitseeritud häälteenamusega tagasi.

Kulukohustuste peatamist kohaldatakse fondide kulukohustustele asjaomase liikmesriigi suhtes alates peatamise otsusele järgneva aasta 1. jaanuarist.

Nõukogu võtab rakendusaktiga vastu otsuse lõikes 7 osutatud maksete peatamist käsitleva komisjoni ettepaneku kohta.

9. Kohaldatava kulukohustuste või maksete peatamise ulatus ja määr peab olema proportsionaalne ja mõjus, selle puhul tuleb tagada liikmesriikide võrdne kohtlemine ja võtta arvesse asjaomase liikmesriigi majanduslikku ja sotsiaalset olukorda, eelkõige tööpuuduse määra ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse taset asjaomases liikmesriigis võrreldes liidu keskmisega ning peatamise mõju asjaomase liikmesriigi majandusele. Eriti tuleb arvesse võtta peatamise mõju kriitilise tähtsusega programmidele, millega püütakse leida lahendust negatiivsetele majandus- ja sotsiaalingimustele.

10. Kulukohustuste peatamise suhtes kohaldatakse järgmistel juhtudel piirangut, mis on kuni 25 % fondide järgmise kalendriaastaga seotud kulukohustustest või kuni 0,25 % nominaalsest SKPst, olenevalt sellest, kumb on madalam:

- (a) esmakordne nõuete täitmata jätmise juhtum seoses ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusega, nagu on osutatud lõike 7 punktis a;
- (b) esmakordne nõuete täitmata jätmise juhtum seoses parandusmeetmete kava esitamisega ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames, nagu on osutatud lõike 7 punktis b;
- (c) nõuete täitmata jätmise seoses soovitatud parandusmeetmete rakendamata jätmisega ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames, nagu on osutatud lõike 7 punktis c;
- (d) esmakordne nõuete täitmata jätmise juhtum, nagu on osutatud lõike 7 punktides d ja e.

Jätkuva nõuete täitmata jätmise korral võib kulukohustuste peatamisel ületada esimeses lõigus sätestatud maksimaalseid protsendimäärasid.

11. Nõukogu tühistab komisjoni ettepanekule tuginedes kulukohustuste peatamise vastavalt lõikes 8 sätestatud menetlusele

- (a) kui ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus peatatakse vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97⁴³ artiklile 9 või nõukogu on ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 12 kohaselt otsustanud tühistada otsuse ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta;
- (b) kui nõukogu on toetanud parandusmeetmete kava, mille asjaomane liikmesriik on esitanud vastavalt määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 8 lõikele 2 või ülemäärase tasakaalustamatuse menetlus peatatakse vastavalt kõnealuse määruse artikli 10 lõikele 5 või nõukogu on lõpetanud ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse vastavalt kõnealuse määruse artiklile 11;
- (c) kui komisjon on teinud järelduse, et liikmesriik on võtnud asjakohased meetmed, nagu on osutatud määruses (EÜ) nr 332/2002;
- (d) kui komisjon on teinud järelduse, et asjaomane liikmesriik on võtnud asjakohased meetmed, et rakendada määruse (EL) nr 472/2013 artiklis 7 osutatud kohandamisprogramm, või meetmed, mida nõutakse ELi toimimise lepingu artikli 136 lõike 1 kohases nõukogu otsuses.

⁴³ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6).

Kui nõukogu on kulukohustuste peatamise tühistanud, paigutab komisjon peatatud kulukohustused eelarves ümber vastavalt nõukogu määruse (EL, Euratom) [.../ (mitmeaastase finantsraamistiku määrus)] artiklile [8].

Peatatud kulukohustusi saab ümber paigutada hiljemalt 2027. aasta eelarvesse.

Ümberpaigutatud summa artikli 99 kohast kulukohustusest vabastamise tähtaega hakatakse arvestama alates aastast, mil peatatud kulukohustus ümber paigutatakse.

Otsuse maksete peatamise tühistamise kohta teeb nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal juhul, kui on täidetud esimeses lõigus sätestatud tingimused.

12. Komisjon hoiab Euroopa Parlamenti käesoleva artikli rakendamisega kursis. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti viivitamata eelkõige juhul, kui üks lõikes 7 sätestatud tingimus osutub liikmesriigi puhul täidekuks, ning annab üksikasjalikud andmed fondide ja programmide kohta, mille kulukohustused või maksed võidakse peatada.

Võttes arvesse esimeses lõigus osutatud teabe edastamise kohustust, võib Euroopa Parlament kutsuda komisjoni käesoleva artikli kohaldamist käsitlevale struktureeritud dialoogile.

Komisjon edastab kulukohustuste peatamise ettepaneku või peatamise tühistamise ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

13. Lõikeid 1–12 ei kohaldata ESF+ määruse artikli [4 punkti c alapunkti v alapunkti ii] kohaste prioriteetide või programmide suhtes.

III JAOTIS PROGRAMMITÖÖ

I PEATÜKK Üldsätted fondide kohta

Artikkel 16

Programmide ettevalmistamine ja esitamine

1. Liikmesriigid valmistavad ette programmid fondide rakendamiseks ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027.
2. Liikmesriigid esitavad programmid komisjonile hiljemalt kolm kuud pärast partnerluslepingu esitamist.
3. Liikmesriik valmistab programmid ette vastavalt V lisas esitatud programmi vormile.
AMiFi, ISFi ning BMVI puhul valmistab liikmesriik programmid ette vastavalt VI lisas esitatud programmi vormile.

Artikkel 17

Programmide sisu

1. Igas programmis sätestatakse strateegia, mis käsitleb programmi kaudu antavat panust poliitikaeesmärkide saavutamisse ja programmi tulemuste kohta teabe levitamisse.
2. Programm koosneb prioriteetidest. Iga prioriteet vastab ühele poliitikaeesmärgile või tehnilisele abile. Poliitikaeesmärgile vastav prioriteet koosneb ühest või mitmest erieesmärgist. Samale poliitikaeesmärgile võib vastata mitu prioriteeti.

EMKFist toetatavate programmide puhul võib iga prioriteet vastata ühele või mitmele poliitikaeesmärgile. Erieesmärgid vastavad EMKFi määruse [III] lisas määratletud toetusvaldkondadele.

AMIFist, ISFist ning BMVist toetatavad programmid koosnevad erieesmärkidest.

3. Igas programmis sätestatakse:

- (a) kokkuvõtte peamistest probleemidest, võttes arvesse
 - i) majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ebavõrdsust, välja arvatud EMKFist toetatavate programmide puhul;
 - ii) turutõrkeid, investeerimisvajadusi ja vastastikust täiendavust muude toetusvormidega;
 - iii) asjaomastes riigipõhistes soovitustes ja muudes asjaomastes liikmesriigile adresseeritud liidu soovitustes kindlaks määratud probleeme;
 - iv) haldussuutlikkuse ja juhtimisega seotud probleeme;
 - v) varasematest kogemustest saadud õppetunde;
 - vi) makropiirkondlikke strateegiaid ja merepiirkondade strateegiaid, kui liikmesriigid ja piirkonnad sellistes strateegiates osalevad;
 - vii) AMIFist, ISFist ning BMVist toetatavate programmide puhul asjakohase liidu õigustiku ja asjakohaste tegevuskavade rakendamisel tehtavaid edusamme;
- (b) põhjendus valitud poliitikaeesmärkide, neile vastavate prioriteetide, erieesmärkide ja toetusevormide kohta;
- (c) erieesmärgid iga prioriteedi kohta, välja arvatud tehniline abi;
- (d) iga erieesmärgi puhul
 - i) asjaomased meetmed, sealhulgas kavandatud strateegiliselt oluliste tegevuste loetelu ning nende eeldatav panus erieesmärkide ning, kui see on asjakohane, makropiirkondlike strateegiate ja merepiirkondade strateegiate saavutamisse;
 - ii) väljundnäitajad ja tulemusnäitajad koos asjaomaste vahe-eesmärkide ja sihtväärtustega;
 - iii) peamised sihtrühmad;
 - iv) konkreetsed sihtpiirkonnad, sealhulgas integreeritud territoriaalsete investeeringute, kogukonna juhitud kohaliku arengu või muude territoriaalse arengu vahendite kavandatav kasutamine;
 - v) piirkondade- ja riikidevahelised meetmed, mille puhul asuvad toetusesaajad vähemalt ühes muus liikmesriigis;
 - vi) rahastamisvahendite kavandatav kasutamine;
 - vii) sekkumise liigid ja programmile eraldatud vahendite soovituslik jaotus sekkumise liikide või toetusvaldkondade kaupa;
- (e) tehnilise abi kavandatav kasutamine vastavalt artiklitele 30–32 ja asjakohased sekkumise liigid;
- (f) rahastamiskava, mis sisaldab

- i) tabelit, kus täpsustatakse kõik rahalised eraldised fondide ja piirkonnakategooriate kaupa kogu programmitöö perioodiks ja aastate kaupa, sealhulgas kõik artikli 21 kohaselt ümberpaigutatud summad;
- ii) tabelit, kus täpsustatakse iga prioriteedi kõik rahalised eraldised fondide ja piirkonnakategooriate kaupa, samuti riiklik rahaline osalus ja see, kas osalus koosneb avaliku sektori ja erasektori vahenditest;
- iii) EMKFist toetatavate programmide puhul tabelit, kus täpsustatakse iga toetusvaldkonna liigi kohta kõigi fondi toetusena ja riikliku rahalise osalusena saadud rahaliste eraldiste summa;
- iv) AMIFist, ISFist ning BMVist toetatavate programmide puhul tabelit, kus täpsustatakse erieesmärkide kaupa kõik rahalised eraldised, mis jagunevad meetme liigi alusel, samuti riiklik rahaline osalus ja see, kas osalus koosneb avaliku sektori ja erasektori vahenditest;
- (g) meetmed, mida võetakse, et kaasata artiklis 6 osutatud asjakohased partnerid programmi ettevalmistamisse, ning partnerite roll programmi rakendamises, seires ja hindamises;
- (h) iga artikli 11, III lisa ja IV lisa kohaselt kehtestatud rakendamistingimuse puhul hinnang selle kohta, kas rakendamistingimus on täidetud programmi esitamise kuupäeval;
- (i) programmi teabevahetuse ja nähtavusega seotud kavandatav lähenemisviis, millega määratakse kindlaks selle eesmärgid, sihtrühmad, teabevahetuskanalid, teavitamine sotsiaalmeedia kaudu, kavandatud eelarve ning asjakohased seire- ja hindamisnäitajad;
- (j) korraldusasutus, auditeerimisasutus ja asutus, millele komisjon makseid teeb.

Käesoleva lõike punkte c ja d ei kohaldata erieesmärgi suhtes, mis on sätestatud ESF+ määruse artikli [4] punkti [c] alapunktis [vii].

4. Erandina lõike 3 punktist d esitatakse iga sellise programmi erieesmärgi kohta, mida toetatakse AMIFist, ISFist ning BMVist, järgmised andmed:
 - (a) esialgse olukorra, probleemide ja fondist toetatavate meetmete kirjeldus;
 - (b) teave tegevuseesmärkide kohta;
 - (c) esialgne nimekiri meetmetest ja nende eeldatavast panusest erieesmärkide ja tegevuseesmärkide saavutamisse;
 - (d) vajaduse korral AMIFi määruse artiklites [16 ja 17] osutatud tegevustoetuse, konkreetsete meetmete, erakorralise toetuse ja meetmetega seotud põhjendused;
 - (e) väljund- ja tulemusnäitajad koos asjaomaste vahe-eesmärkide ja sihtväärtustega;
 - (f) programmile eraldatud vahendite soovituslik jaotus sekkumise liikide kaupa.
5. Sekkumiste liigitamisel lähtutakse I lisas sätestatud nomenklatuurist. AMIFist, ISFist ning BMVist toetatavate programmide puhul lähtutakse sekkumiste liigitamisel fondispetsiifilises määrusest sätestatud nomenklatuurist.
6. ERFi, ESF+ ja Ühtekuuluvusfondi programmide puhul, mis on esitatud vastavalt artiklile 16, kantakse lõike 3 punkti f alapunktis ii osutatud tabelisse üksnes 2021. ja 2025. aasta summad.
7. Liikmesriik teavitab komisjoni lõike 3 punktis j osutatud teabe mis tahes muudatustest, millega seoses ei ole vaja programmi muuta.

Artikkel 18
Programmide heakskiitmine

1. Komisjon hindab programmi, selle vastavust käesolevale määrusele ja fondispetsiifilistele määrustele ning kooskõla partnerluslepinguga. Oma hinnangu koostamisel võtab komisjon eelkõige arvesse asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi.
2. Komisjon võib esitada oma tähelepanekud kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil liikmesriik programmi esitas.
3. Liikmesriik vaatab programmi läbi, võttes arvesse komisjoni tähelepanekuid.
4. Komisjon võtab vastu otsuse rakendusaktiga, mis käsitleb programmi heakskiitmist, hiljemalt kuus kuud pärast seda kui liikmesriik on programmi esitanud.

Artikkel 19
Programmide muutmine

1. Liikmesriik võib esitada programmi muutmise põhjendatud taotluse koos muudatud programmiga, kus sätestatakse kõnealuse muudatuse eeldatav mõju eesmärkide saavutamisele.
2. Komisjon hindab muudatust ja selle vastavust käesolevale määrusele ja fondispetsiifilistele määrustele, sealhulgas eeskirjadele riigi tasandil ning võib esitada tähelepanekuid kolme kuu jooksul alates muudetud programmi esitamise kuupäevast.
3. Liikmesriik vaatab muudetud programmi läbi ja võtab arvesse komisjoni tähelepanekuid.
4. Komisjon kiidab programmi muutmise heaks hiljemalt kuus kuud pärast seda, kui liikmesriik esitas muudetud programmi.
5. Liikmesriik võib programmitöö perioodi vältel sama fondi sama programmi muu prioriteedi alla ümber paigutada summa, mis moodustab kuni 5 % esialgsest eraldisest ja kuni 3 % programmi eelarvest. ERFist ja ESF+-ist toetatavate programmide puhul saab ümber paigutada üksnes sama piirkonnakategooria eraldisi.

Sellised ümberpaigutused ei mõjuta varasemaid aastaid. Neid ei loeta märkimisväärseks ja nende tegemiseks ei ole vaja komisjoni otsust programmi muutmise kohta. Samas peavad need vastama kõigile regulatiivsetele nõuetele. Liikmesriik esitab komisjonile vastavalt vajadusele artikli 17 lõike 3 punkti f alapunktis ii, iii või iv osutatud läbivaadatud tabeli.
6. Komisjoni heakskiit ei ole vajalik pelgalt tehniliste või redaktsiooniliste paranduste puhul, mis ei mõjuta programmi rakendamist. Liikmesriik teavitab komisjoni sellistest parandustest.
7. EMKFist toetatavate programmide puhul ei ole komisjoni heakskiitu vaja programmide muudatusteks, mis on seotud näitajate kasutuselevõtuga.

Artikkel 20
ERFi, ESF+ ja Ühtekuuluvusfondi ühine toetus

1. ERF, ESF+ ja Ühtekuuluvusfond võivad ühiselt toetada tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi programme.
2. ERFist ja ESF+-ist võib täiendavalt rahastada tegevust või selle osa, mille kulud vastavad teise fondi suhtes kehtivate rahastamiskõlblikkuse eeskirjade kohaselt sellest teisest fondist toetuse saamise tingimustele, kui need kulud on vajalikud tegevuse rakendamiseks; seejuures tuleb kinni pidada kõnealustest fondidest rahastamise 10 % ülempiirist, mis kehtib programmi iga prioriteedi puhul.

Artikkel 21
Vahendite ümberpaigutamine

1. Liikmesriigid võivad taotleda kuni 5 % programmi rahaliste eraldiste ümberpaigutamist mis tahes fondist mis tahes muusse fondi, mille eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega, või mis tahes vahendisse, mida rakendatakse kas otsese või kaudse eelarve täitmise raames.
2. Ümberpaigutatud vahendeid rakendatakse vastavalt selle fondi või rahastamisvahendi eeskirjadele, kuhu need ümber paigutatakse, ning otsese või kaudse eelarve täitmise raames rakendatavatesse rahastamisvahenditesse kantavate vahendite puhul sama liikmesriigi toetuseks.
3. Lõike 1 kohastes taotlustes sätestatakse igal aastal ümberpaigutatav kogusumma fondide ja piirkonnakategooriate kaupa, kui see on asjakohane, taotluses esitatakse nõuetekohased põhjendused ja sellele lisatakse läbivaadatud programm või programmid, millest vahendid artikli 19 kohaselt ümber paigutatakse ja millega seoses on märgitud, millisesse muusse fondi või rahastamisvahendisse kõnealused summad ümber paigutatakse.
4. Komisjon võib esitada ümberpaigutamise taotluse kohta vastuväiteid asjaomases programmi muudatuses, kui vahendite ümberpaigutamine kahjustaks selle programmi eesmärkide saavutamist, kust kõnealused vahendid pärinevad.
5. Ümber võib paigutada üksnes tulevaste kalendriaastate vahendeid.

II PEATÜKK
Territoriaalne areng

Artikkel 22
Integreeritud territoriaalne areng

Liikmesriigid toetavad integreeritud territoriaalset arengut territoriaalse ja kohaliku arengu strateegiate kaudu, kasutades selleks järgimisi lahendusi:

- (a) integreeritud territoriaalsed investeeringud;
- (b) kogukonna juhitud kohalik areng;
- (c) muu territoriaalne vahend, millega toetatakse liikmesriikide algatusi seoses ERFist kavandatud investeeringutega, mis lähtuvad artikli 4 lõike 1 punktis e osutatud poliitikaeesmärgist.

Artikkel 23
Territoriaalsed strateegiad

1. Territoriaalsed strateegiad, mida rakendatakse vastavalt artikli 22 punktile a või c, sisaldavad järgmist teavet:
 - (a) strateegiaga hõlmatud geograafiline piirkond;
 - (b) piirkonna arenguvajaduste ja -potentsiaali analüüs;
 - (c) kindlakstehtud arenguvajaduste ja -potentsiaaliga tegelemiseks rakendatava integreeritud lähenemisviisi kirjeldus;
 - (d) kirjeldus, mis käsitleb artikli 6 kohast partnerite kaasamist strateegia ettevalmistamisse ja rakendamisse.

Strateegiad võivad samuti sisaldada toetatavate tegevuste loetelu.

2. Territoriaalsete strateegiate koostamise eest vastutavad asjakohased linna-, kohaliku tasandi või muud territoriaalsed asutused või organid.
3. Kui territoriaalsele strateegiale ei ole lisatud toetatavate tegevuste loetelu, valivad tegevused välja või osalevad tegevuste valimises asjakohased linna-, kohaliku tasandi või muud territoriaalsed asutused või organid.
Valitud tegevused peavad olema kooskõlas territoriaalse strateegiaga.
4. Kui linna-, kohaliku tasandi või muu territoriaalne asutus või organ täidab muid korraldusasutuse vastutusalasse kuuluvaid ülesandeid peale tegevuste valimise, määrab korraldusasutus kõnealuse asutuse vahendusasutuseks.
5. Territoriaalsete strateegiate ettevalmistamiseks ja kavandamiseks võib anda toetust.

Artikkel 24

Integreeritud territoriaalsed investeeringud

1. Kui artikli 23 kohaselt rakendatud strateegia hõlmab investeeringuid, mida toetatakse ühest või mitmest fondist, mitmest programmist või sama programmi mitme prioriteedi kaudu, võib asjaomased meetmed ellu viia integreeritud territoriaalsete investeeringutena.
2. Korraldusasutus tagab, et programmi või programmide elektrooniline süsteem määrab kindlaks ITI-t toetava prioriteetse suuna või liidu prioriteedi tegevused ja väljundid.

Artikkel 25

Kogukonna juhitud kohalik areng

1. ERFist, ESF+-ist ja Ühtekuuluvusfondist võidakse toetada kogukonna juhitud kohalik arengut.
2. Liikmesriik tagab, et kogukonna juhitud kohalik areng vastab järgmistele tingimustele:
 - (a) see on suunatud allpiirkondadele;
 - (b) seda juhivad kohalikud tegevusrühmad, kuhu kuuluvad avaliku ja erasektori kohalike sotsiaal-majanduslike huvide esindajad ning mille otsustusprotsessi ei kontrolli vaid üks huvirühm;
 - (c) seda viiakse ellu integreeritud strateegiatega vastavalt artiklile 26;
 - (d) selle raames toetatakse võrgustike loomist, kohalikul tasandil uuenduste rakendamist ja vajaduse korral koostööd muude piirkondlike osalejatega.
3. Kui lõike 2 punktis c osutatud strateegiaid saab toetada mitmest fondist, korraldavad asjakohased korraldusasutused selliste strateegiate valimiseks ühise konkursi ning moodustavad ühiskomitee, et kõik asjaomased fondid saaksid jälgida kõnealuste strateegiate rakendamist. Asjakohased korraldusasutused võivad valida ühe asjaomase fondi, millest toetatakse kõnealuste strateegiatega seotud kõikide selliste ettevalmistamis-, juhtimis- ja elavdamiskulude katmist, millele on osutatud artikli 28 lõike 1 punktides a ja c.
4. Kui sellise strateegia rakendamine hõlmab mitmest fondist pärinevat toetust, võivad asjakohased korraldusasutused välja valida ühe asjaomase fondi ja määrata selle juhtfondiks.
5. Kõnealuse strateegia suhtes kohaldatakse juhtfondi eeskirju. Muude fondide asutused sõltuvad juhtfondi pädeva asutuse tehtud otsustest ja juhtimise kontrollitoimingutest.

6. Juhtfondi haldajad edastavad muude fondide haldajatele teavet, mis on vajalik seire teostamiseks ja maksete tegemiseks vastavalt fondispetsiifilises määruses sätestatud eeskirjadele.

Artikkel 26

Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiad

1. Asjakohased korraldusasutused tagavad, et kõigis artikli 25 lõike 2 punktis c osutatud strateegiates sätestatakse järgmised elemendid:
 - (a) kõnealuse strateegiaga hõlmatud geograafiline piirkond ja elanikkond;
 - (b) kõnealuse strateegia arendamisse kogukonna kaasamise protsess;
 - (c) piirkonna arenguvajaduste ja -potentsiaali analüüs;
 - (d) kõnealuse strateegia eesmärgid, sealhulgas tulemuste mõõdetavad sihtväärtused, ning nendega seoses kavandatavad meetmed;
 - (e) juhtimise, seire ja hindamise kord, millega näidatakse kohaliku tegevusrühma suutlikkust kõnealust strateegiat rakendada;
 - (f) rahastamiskava, sealhulgas kõigist asjaomastest fondidest ja programmidest kavandatud eraldised.
2. Asjakohased korraldusasutused määravad kindlaks kõnealuste strateegiate valikukriteeriumid, moodustavad strateegiate valimisega tegeleva komitee ja kiidavad heaks selle komitee poolt valitud strateegiad.
3. Asjakohased korraldusasutused korraldavad strateegiate esimese valikuvooru ja tagavad, et valitud kohalikud tegevusrühmad suudavad täita neile artikli 27 lõikega 3 ette nähtud ülesanded 12 kuu jooksul alates asjaomase programmi heakskiitmise kuupäeva või mitmest fondist toetatavate strateegiate puhul 12 kuu jooksul alates viimase asjaomase programmi heakskiitmise kuupäevast.
4. Strateegia heakskiitmise otsuses sätestatakse iga asjaomase fondi ja programmi eraldis ning programmi või programmide raames täidetavate juhtimis- ja kontrolliülesannetega seotud vastutusalad.

Artikkel 27

Kohalikud tegevusrühmad

1. Kohalikud tegevusrühmad kavandavad ja rakendavad artikli 25 lõike 2 punktis c osutatud strateegiaid.
2. Korraldusasutused tagavad, et kohalikud algatusrühmad kas valivad rühmast ühe partneri haldus- ja finantsjuhiks või moodustavad seadusjärgselt asutatud ühisstruktuuri.
3. Kõiki järgmisi ülesandeid täidavad üksnes kohalikud tegevusrühmad:
 - (a) kohalike osalejate suutlikkuse suurendamine tegevuste väljatöötamisel ja rakendamisel;
 - (b) mittediskrimineeriva ja läbipaistva valikumenetluse ning -kriteeriumide koostamine, millega välditakse huvide konflikte ja tagatakse, et valikuga seotud otsuseid ei kontrolli vaid üks huvirühm;
 - (c) projektikonkursside ettevalmistamine ja avaldamine;
 - (d) tegevuste valimine ja toetuse summa kindlaksmääramine ning taotluste edastamine toetuse heakskiitmise eest vastutavale asutusele;

- (e) strateegia eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude seire;
 - (f) strateegia rakendamise hindamine.
4. Kui kohalikud tegevusrühmad täidavad ülesandeid, mida ei ole käsitletud lõikes 3 ja mis kuuluvad korraldusasutuse või makseasutuse vastutusalasse, käsitab korraldusasutus kohalikke tegevusrühmasid vahendusasutustena vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele.
5. Kohalik tegevusrühm olla toetusesaaja ning viia ellu tegevusi kooskõlas strateegiaga.

Artikkel 28

Fondide toetus kogukonna juhitud kohalikule arengule

1. Liikmesriik tagab, et fondidest saadav toetus kogukonna juhitud kohalikule arengule hõlmab järgmist:
- (a) suutlikkuse suurendamise meetmed ja ettevalmistavad meetmed, mis toetavad strateegiate kavandamist ja tulevast rakendamist;
 - (b) kohaliku arengu strateegia raames valitud tegevuste, sealhulgas koostöö rakendamine ja ettevalmistamine;
 - (c) strateegia ja selle koostamise elavdamise juhtimine, seire ning hindamine.
2. Lõike 1 punktis a osutatud toetus on kättesaadav sõltumata sellest, kas strateegia edaspidi rahastamiseks välja valitakse.
- Lõike 1 punktis c osutatud toetus ei või ületada 25 % strateegiale eraldatud avaliku sektori toetuse kogusummast.

III PEATÜKK

Tehniline abi

Artikkel 29

Komisjoni algatusel antav tehniline abi

1. Komisjoni algatusel võib fondidest toetada ettevalmistavaid, seire, juhtimise, auditi, hindamise, teabevahetuse (sealhulgas liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamise), nähtavuse ning igasuguse haldus- ja tehnilise abiga seotud meetmeid, mis on vajalikud käesoleva määruse rakendamiseks; vajaduse korral võib loetletud meetmeid toetada ka seoses kolmandate riikidega.
2. Sellised meetmed võivad hõlmata tulevasi ja eelnevaid programmitöö perioode.
3. Komisjon määrab oma kava kindlaks, kui fondide antav toetus on ette nähtud vastavalt finantsmääruse artiklile [110].
4. Sõltuvalt eesmärgist võidakse käesolevas artiklis osutatud tegevust rahastada kas tegevus- või halduskuludest.

Artikkel 30

Tehniline abi liikmesriikide algatusel

1. Liikmesriigi algatusel võivad fondid toetada meetmeid, mis võivad olla seotud eelnevate ja järgnevate programmitöö perioodidega ning mis on vajalikud kõnealuste fondide tulemuslikuks haldamiseks ja kasutamiseks.

2. Iga fond võib toetada tehnilise abi meetmeid, mis on rahastamiskõlblikud mõne muu fondi raames.
3. Iga programmi raames antakse tehnilist abi ühe fondiga seotud prioriteedi kaudu.

Artikkel 31

Kindlamääralised maksed liikmesriikide algatusel osutatava tehnilise abi jaoks

1. Igale programmile antud tehniline abi hüvitatakse kindlamääralise maksega, mis põhineb lõikes 2 sätestatud protsendimäärade kohaldamisel rahastamiskõlblike kulude suhtes, mis on esitatud maksetaotluses vastavalt vajadusele artikli 85 lõike 3 punkti a või c kohaselt.
2. Tehnilise abiga seotud kulude hüvitamisel kohaldatakse fondide puhul järgmisi protsendimäärasid:
 - (a) ERFist tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames antav toetus ja Ühtekuuluvusfondist antav toetus: 2,5 %;
 - (b) ESF+-ist antav toetus: 4 %; ESF+ määruse artikli 4 lõike 1 punkti c alapunkti vii kohased programmid: 5 %;
 - (c) EMKFist antav toetus: 6 %;
 - (d) AMIFist, ISFist ning BMVist antav toetus: 6 %.
3. Interregi programmide puhul osutatava tehnilise abiga seotud erieeskirjad sätestatakse ETK määruses.

Artikkel 32

Liikmesriikide algatusel osutatava tehnilise abi kuludega sidumata maksed

Lisaks artiklile 31 võivad liikmesriigid teha ettepaneku täiendavate tehnilise abi meetmete võtmiseks, et suurendada liikmesriikide asutuste, toetusesaajate ja asjakohaste partnerite suutlikkust, mis on vajalik fondide tulemuslikuks haldamiseks ja kasutamiseks.

Selliseid meetmeid toetatakse kuludega sidumata maksetega vastavalt artiklile 89.

IV JAOTIS

SEIRE, HINDAMINE, TEABEVAHETUS JA NÄHTAVUS

I PEATÜKK

Seire

Artikkel 33

Seirekomisjon

1. Liikmesriik moodustab programmi rakendamise seire eest vastutava komisjoni (edaspidi „seirekomisjon“) kolme kuu jooksul pärast asjaomasele liikmesriigile programmi heakskiitmise otsusest teatamise kuupäeva.

Liikmesriik võib asutada ühe seirekomisjoni rohkem kui ühe programmi jaoks.
2. Iga seirekomisjon võtab vastu oma kodukorra.
3. Seirekomisjon tuleb kokku vähemalt üks kord aastas ning vaatab läbi kõik programmi eesmärkide saavutamist mõjutavad küsimused.

4. Liikmesriik avaldab seirekomisjoni menetlusi käsitlevad eeskirjad ning seirekomisjoniga jagatud andmed ja teabe tervikuna artikli 44 lõikes 1 osutatud veebisaidil.
5. Lõikeid 1–4 ei kohaldata ESF+ määruse artikli [4] punkti [c] alapunkti [v] kohaste programmide ja nendega seotud tehnilise abi suhtes.

Artikkel 34
Seirekomisjoni koosseis

1. Liikmesriik määrab kindlaks seirekomisjoni koosseisu ning tagab asjakohaste liikmesriigi asutuste ja vahendusasutuste ning artiklis 6 osutatud partnerite esindajate tasakaalustatud esindatuse.

Seirekomisjoni igal liikmel on üks hää.

Liikmesriik avaldab seirekomisjoni liikmete loetelu artikli 44 lõikes 1 osutatud veebisaidil.

2. Komisjoni esindajad osalevad seirekomisjoni töös nõuandva pädevusega.

Artikkel 35
Seirekomisjoni ülesanded

1. Seirekomisjon kontrollib
 - (a) programmi rakendamise ning vahe-eesmärkide ja sihtväärtuste saavutamise edenemist;
 - (b) kõiki probleeme, mis mõjutavad programmi tulemusi, ning nende probleemide lahendamiseks võetud meetmeid;
 - (c) programmi panust asjaomastes riigipõhistes soovitusetes kindlaks määratud probleemide lahendamisse;
 - (d) artikli 52 lõikes 3 loetletud eelhindamise elemente ja artikli 53 lõikes 2 osutatud strateegiadokumendi elemente;
 - (e) hindamiste, nende kokkuvõtete ja hindamistulemuste järelmeetmetega seotud edusamme;
 - (f) teabevahetus- ja nähtavusmeetmete rakendamist;
 - (g) strateegiliselt oluliste tegevuste rakendamise edenemist, kui see on asjakohane;
 - (h) rakendamistingimuste täitmist ja nende kohaldamist kogu programmitöö perioodi vältel;
 - (i) avaliku sektori asutuste ja toetusesaajate haldussuutlikkuse suurendamise edenemist.
2. Seirekomisjon kiidab heaks
 - (a) tegevuste valimise metoodika ja kriteeriumid, sealhulgas kõik nende muudatused, pärast komisjoniga konsulteerimist vastavalt artikli 67 lõikele 2, ilma et see piiraks artikli 27 lõike 3 punktide b, c ja d kohaldamist;
 - (b) EMKFist, AMIFist, ISFist ning BMVist toetatavate programmide iga-aastased tulemusaruanded ning ERFist, ESF+-ist ja Ühtekuuluvusfondist toetatavate programmide lõplikud tulemusaruanded;
 - (c) hindamiskava ja selle mis tahes muudatused;
 - (d) kõik korraldusasutuse ettepanekud programmi muutmiseks, sealhulgas artikli 19 lõike 5 ja artikli 21 kohased ümberpaigutamist käsitlevad ettepanekud.

Artikkel 36
Iga-aastane tulemuslikkuse hindamine

1. Komisjoni ja iga liikmesriigi vahel korraldatakse igal aastal koosolek iga programmi tulemuste hindamiseks.
Iga-aastast hindamiskoosolekut juhatab komisjon või kui liikmesriik soovib, juhatavad seda asjaomane liikmesriik ja komisjon ühiselt.
2. AMIFist, ISFist ning BMVist toetatavate programmide puhul korraldatakse hindamiskoosolek vähemalt kaks korda programmitöö perioodi jooksul.
3. ERFist, ESF+-ist ja Ühtekuuluvusfondist toetatavate programmide kohta esitab liikmesriik hiljemalt üks kuu enne iga-aastast hindamiskoosolekut teabe artikli 35 lõikes 1 loetletud elementide kohta.
ESF+ määruse artikli [4] lõike [1] punkti [c] alapunkti [vii] kohaste programmide puhul esitatakse üksnes artikli 35 lõike 1 punktides a, b, e, f ja h loetletud teave.
4. Iga-aastase hindamiskoosoleku tulemused kantakse kooskõlastatud protokollile.
5. Liikmesriigid võtavad järelemeetmeid seoses komisjoni tõstatatud küsimustega ja teavitavad komisjoni võetud meetmetest kolme kuu jooksul.
6. EMKFist, AMIFist, ISFist ning BMVist toetatavate programmide kohta esitab liikmesriik iga-aastase tulemusaruande kooskõlas fondispetsiifiliste määrustega.

Artikkel 37
Andmete edastamine

1. Korraldusasutus edastab komisjonile elektrooniliselt koondandmed iga programmi kohta iga aasta 31. jaanuariks, 31. märtsiks, 31. maiks, 31. juuliks, 30. septembriks ja 30. novembriks vastavalt VII lisas esitatud vormile.
Andmed tuleb esmakordselt edastada 31. jaanuaril 2022 ja viimast korda 31. jaanuaril 2030.
ESF+ määruse artikli 4 lõike 1 punkti c alapunkti vii kohaste programmidega seotud andmed edastatakse kord aastas 30. novembril.
2. Andmed jaotatakse iga prioriteedi puhul erieesmärgi ja piirkonnakategooria alusel ning need kajastavad järgmist:
 - (a) valitud tegevuste arv, nende rahastamiskõlblike kulude kogusumma, fondidest antud toetus ja toetusesaajate poolt korraldusasutusele deklareeritud rahastamiskõlblikud kulud kokku, mis kõik on jaotatud sekkumise liikide kaupa;
 - (b) valitud tegevuste väljund- ja tulemusnäitajate väärtused ning tegevustega saavutatud väärtused.
3. Rahastamisvahenditega seoses esitatakse ka järgmised andmed:
 - (a) rahastamiskõlblike kulude kogusumma finantstoote liikide kaupa;
 - (b) rahastamiskõlbliku kuluna deklareeritud halduskulude ja -tasude summa;
 - (c) lisaks fondidele kaasatud avaliku ja erasektori vahendite summa finantstoote liikide kaupa;
 - (d) artikli 54 kohaselt fondide toetusest rahastamisvahendile tekkinud intress ning tagastatud vahendid, mis on seotud fondidest antud toetusega, nagu on osutatud artiklis 56.

4. Käesoleva artikli kohaselt esitatud andmed peavad olema usaldusväärsed ja ajakohased esitamisele eelneva kuu lõpu seisuga.
5. Korraldusasutus avaldab kõik komisjonile edastatud andmed artikli 44 lõikes 1 osutatud veebisaidil.
6. EMKFist toetatavate programmide kohta võtab komisjon artikli 109 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu rakendusakti, et kehtestada käesoleva artikli rakendamiseks kasutatav vorm.

Artikkel 38

Lõplik tulemusaruanne

1. ERFist, ESF+-ist ja Ühtekuuluvusfondist toetatavate programmide kohta esitab iga korraldusasutus komisjonile programmi lõpliku tulemusaruande 15. veebruariks 2031.
2. Lõplikus tulemusaruandes hinnatakse programmi eesmärkide saavutamist artikli 35 lõikes 1 loetletud elementidest lähtudes, välja arvatud artikli 35 lõike 1 punktis d osutatud teave.
3. Komisjon vaatab lõpliku tulemusaruande läbi ja teavitab korraldusasutust kõigist tähelepanekutest viie kuu jooksul alates lõpliku tulemusaruande kättesaamise kuupäevast. Kui sellised tähelepanekud esitatakse, edastab korraldusasutus kogu vajaliku teabe seoses kõnealuste tähelepanekutega ning vajaduse korral teavitab ta komisjoni kolme kuu jooksul võetud meetmetest. Komisjon teavitab liikmesriiki aruande vastuvõtmisest.
4. Korraldusasutus avaldab lõplikud tulemusaruanded artikli 44 lõikes 1 osutatud veebisaidil.
5. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusakti, millega kehtestatakse lõpliku tulemusaruande vorm. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artiklis 108 osutatud nõuandemenetlusega.

II PEATÜKK

Hindamine

Artikkel 39

Liikmesriigi teostatavad hindamised

1. Korraldusasutus teeb programmi hindamise. Iga hindamise käigus hinnatakse programmi tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust, sidusust ja ELi lisaväärtust, et parandada programmide kavandamise ja rakendamise kvaliteeti.
2. Lisaks hindab korraldusasutus 30. juuniks 2029 iga programmi mõju.
3. Korraldusasutus delegeerib hindamised sõltumatult tegutsevatele ekspertidele.
4. Liikmesriigi korraldusasutus tagab hindamiseks vajalike andmete esitamise ja kogumise menetluste kehtestamise.
5. Liikmesriigi korraldusasutus koostab hindamiskava. Hindamiskava võib hõlmata rohkem kui ühte programmi. AMiFi, ISFi ning BMVI puhul peab selle kavaga olema ette nähtud vahehindamine, mis teostatakse 31. märtsiks 2024.
6. Korraldusasutus esitab hindamiskava seirekomisjonile hiljemalt üks aasta pärast programmi heakskiitmist.
7. Korraldusasutus avaldab kõik hinnangud artikli 44 lõikes 1 osutatud veebisaidil.

Artikkel 40
Komisjoni teostatav hindamine

1. Komisjon teostab 2024. aasta lõpuks vahehindamise, et kontrollida iga fondi tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust, sidusust ja ELi lisaväärtust. Komisjon võib kasutada kogu asjakohast teavet, mis on juba kättesaadav vastavalt finantsmääruse artiklile [128].
2. Komisjon teostab järelhindamise, et kontrollida iga fondi tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust, sidusust ja ELi lisaväärtust 31. detsembri 2031 seisuga.

III PEATÜKK
Nähtavus, läbipaistvus ja teabevahetus

I JAGU
FONDIDEST SAADAVA TOETUSE NÄHTAVUS

Artikkel 41
Nähtavus

Iga liikmesriik tagab

- (a) kõigi fondidest toetatavate tegevustega seotud meetmete puhul toetuse nähtavuse, pöörates eelkõige tähelepanu strateegiliselt olulistele tegevustele;
- (b) liidu kodanike teavitamise fondide rollist ja saavutustest ühtse veebiportaali kaudu, kus esitatakse teave kõigi kõnealust liikmesriiki hõlmavate programmide kohta.

Artikkel 42
Liidu embleem

Nähtavus-, läbipaistvus- ja teavitamistoimingute puhul kasutavad liikmesriigid, korraldusasutused ja toetusesaajad Euroopa Liidu embleemi vastavalt VIII lisale.

Artikkel 43
Teabevahetusametnikud ja -võrgud

1. Iga liikmesriik määrab kindlaks teabevahetuskoordinaatori, kes vastutab fondidest saadava toetusega seotud nähtavus-, läbipaistvus- ja teavitamistoimingute eest, sealhulgas Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) alla kuuluvates programmide puhul, kui asjaomane liikmesriik on korraldusasutuse asukohariik. Teabevahetuskoordinaator koordineerib teabevahetus- ja nähtavusmeetmeid programmiüleselt.
Teabevahetuskoordinaator kaasab nähtavus-, läbipaistvus- ja teavitamistoimingutesse järgmised asutused:
 - (a) liikmesriikides asuvad Euroopa Komisjoni esindused ja Euroopa Parlamendi bürood; samuti Europe Directi teabekeskused ja muud võrgud; õppe- ja teadusasutused;
 - (b) muud asjakohased partnerid ja asutused.
2. Korraldusasutused määravad igale programmile teabevahetusametniku (edaspidi „programmi teabevahetusametnik“).

3. Komisjon hoiab töös teabevahetuskoordinaatoritest, programmi teabevahetusametnikest ja komisjoni esindajatest koosnevat võrku, mille kaudu vahetatakse teavet nähtavus-, läbipaistvus- ja teavitamistoimingute kohta.

II JAGU

FONDIDE RAKENDAMISE LÄBIPAISTVUS JA PROGRAMMIDEGA SEOTUD TEABEVAHETUS

Artikkel 44

Korraldusasutuse kohustused

1. Korraldusasutus tagab, et kuue kuu jooksul pärast programmi heakskiitmist on loodud veebisait, kus on esitatud korraldusasutuse vastutusalasse kuuluvaid programme käsitlev teave, mis hõlmab programmi eesmärke, meetmeid, olemasolevaid rahastamisvõimalusi ja saavutusi.
2. Korraldusasutus avaldab lõikes 1 osutatud veebisaidil hiljemalt üks kuu enne konkursikutse avaldamist lühikokkuvõtte kavandatud ja avaldatud konkursikutsetest koos järgmiste andmetega:
 - (a) konkursikutsega hõlmatud geograafiline piirkond;
 - (b) asjaomane poliitikaeesmärk või erieesmärk;
 - (c) toetuse saamise tingimustele vastavate taotlejate liik;
 - (d) konkursikutse toetuse kogusumma;
 - (e) konkursikutse algus- ja lõppkuupäev.
3. Korraldusasutus avaldab veebisaidil vähemalt ühes liidu ametlikest keeltest loetelu fondidest toetuse saajaks valitud tegevustest ja ajakohastab seda loetelu vähemalt iga kolme kuu tagant. Igal tegevusel on kordumatu kood. Loetelu sisaldab järgmisi andmeid:
 - (a) juriidiliste isikute puhul toetusesaaja nimi;
 - (b) kui toetusesaaja on füüsiline isik, siis tema ees- ja perekonnanimi;
 - (c) kalalaeva puhul liidu kalalaevastikuregistri tunnusnumber, nagu on osutatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2017/218⁴⁴;
 - (d) tegevuse nimetus;
 - (e) tegevuse eesmärk ja selle saavutused;
 - (f) tegevuse alguskuupäev;
 - (g) tegevuse eeldatav või tegelik lõpuleviimise kuupäev;
 - (h) tegevuse kogumaksumus;
 - (i) asjaomane fond;
 - (j) asjaomane erieesmärk;
 - (k) liidu kaasrahastamise määr;
 - (l) tegevuse ja asjaomase riigi asukohatähis või asukohatuvastus;

⁴⁴ Komisjoni 6. veebruari 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/218 liidu kalalaevastikuregistri kohta (ELT L 34, 9.2.2017, lk 9).

- (m) liikuva tegevuse või mitut tegevuskohta hõlmava tegevuse puhul toetusesaaja asukoht, kui toetusesaaja on juriidiline isik; kui toetusesaaja on füüsiline isik, siis NUTS 2 tasandi piirkond;
- (n) tegevuse sekkumise liik vastavalt artikli 67 lõike 3 punktile g.

Esimese lõigu punktides b, c ja k osutatud andmed kustutatakse kaks aastat pärast nende esmakordset avaldamist veebisaidil.

EMKFist toetatavate programmide puhul avaldatakse esimese lõigu punktis b ja c osutatud andmed ainult sellisel juhul, kui selline andmete avaldamine on kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate riiklike õigusnormidega.

- 4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud andmed avaldatakse veebisaidil masinloetavat avatud vormingut kasutades, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/98/EÜ⁴⁵ artikli 5 lõikes 1, et neid saaks sortida, otsida, võrrelda ja uuesti kasutada ning neist taas väljavõtteid teha.
- 5. Korraldusasutus teavitab toetusesaajaid andmete avaldamisest enne seda, kui need käesoleva artikli kohaselt avaldatakse.
- 6. Korraldusasutus tagab, et kõik teabevahetuse ja nähtavusega seotud materjalid, kaasa arvatud toetusesaajate tasandil, tehakse taotluse korral kättesaadavaks liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele, ning et liidule antakse kasutustasuta, mittevälistav ja tagasivõtmatu litsents kõnealuste materjalide kasutamiseks ning kõik materjalidega seotud olemasolevad õigused vastavalt VIII lisale.

Artikkel 45

Toetusesaajate kohustused

- 1. Toetusesaajad ja rahastamisvahendeid rakendavad asutused juhivad tähelepanu fondidest saadavale toetusele, sealhulgas artikli 56 kohaselt uuesti kasutatud vahenditele, järgmisel viisil:
 - (a) toetusesaaja veebisaidil või sotsiaalmeediakanalites, kui toetusesaajal on veebisait või ta on sotsiaalmeedias esindatud, esitatakse toetuse tasemega proportsionaalne tegevuse lühikirjeldus koos tegevuse eesmärkide ja tulemustega, tõstes esile liidu antavat rahalist toetust;
 - (b) tegevuse rakendamisega seotud dokumentidel ja teabematerjalides, mida jagatakse üldsuse või osalejatega, rõhutatakse nähtaval viisil fondidest saadavat toetust;
 - (c) kohe materiaalseid investeeringuid või seadmete ostu hõlmava tegevuse füüsilise rakendamise alguses paigutatakse üldsusele nähtavasse kohta tahvlid või stendid järgmistel juhtudel:
 - i) ERFist ja Ühtekuuluvusfondist toetatavad tegevused, mille kogumaksumus on enam kui 500 000 eurot;
 - ii) ESF+-ist, EMKFist, ISFist, AMIFist ning BMVist toetatavad tegevused, mille kogumaksumus on enam kui 100 000 eurot;
 - (d) tegevuste puhul, mis ei ole hõlmatud punktiga c, paigutatakse üldsusele nähtavasse kohta vähemalt üks A3-formaadis või suurem trükis või tabloo, millel on esitatud tegevuse kohta teave, kus tõstetakse esile fondidest saadavat toetust;

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 90).

- (e) strateegiliselt oluliste tegevuste ja selliste tegevuste puhul, mille kogumaksumus on enam kui 10 000 000 eurot, korraldatakse teavitussüritus ning kaasatakse õigeaegselt komisjon ja vastutav korraldusasutus.

Käesolevat nõuet ei kohaldata tegevuste suhtes, mida toetatakse ESF+ määruse artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis vii sätestatud erieesmärgi raames.

- 2. Väikeprojektide fondide puhul tagab toetusesaaja, et lõppsaajad täidavad lõikes 1 sätestatud nõuded.
Rahastamisvahendite puhul tagab toetusesaaja, et lõppsaajad täidavad lõike 1 punktis c sätestatud nõuded.
- 3. Kui toetusesaaja ei täida oma kohustusi, mis tulenevad artiklist 42 või käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2, kohaldab liikmesriik finantskorrektsiooni, tühistades kuni 5 % fondidest asjaomasele tegevusele antavast toetusest.

V JAOTIS FONDIDEST SAADAV RAHALINE TOETUS

I PEATÜKK Liidu rahalise toetuse vormid

Artikkel 46 **Programmidele antava liidu rahalise toetuse vormid**

Liidu rahalist toetust võidakse anda järgmises vormis:

- (a) artikli 89 kohased asjaomase tegevuse kuludega sidumata maksed, mis põhinevad kas
 - i) tingimuste täitmisel või
 - ii) tulemuste saavutamisel;
- (b) tegevuste elluviimisel toetusesaajatel või avaliku ja erasektori partnerlustegevuse puhul erasektori partneril tegelikult tekkinud rahastamiskõlblike kulude hüvitamine;
- (c) artikli 88 kohased ühikuhinnad, mida kasutatakse kõikide või teatavate spetsiifiliste eelnevalt selgelt kindlaks määratud rahastamiskõlblike kulude kategooriate puhul, väljendatuna summana ühiku kohta;
- (d) artikli 88 kohased kindlasummalised maksed, mida kasutatakse üldises mõistes kõikide või teatavate spetsiifiliste eelnevalt selgelt kindlaks määratud rahastamiskõlblike kulude kategooriate puhul;
- (e) artikli 88 kohased kindlamääralsed maksed, mida kasutatakse teatavate spetsiifiliste eelnevalt selgelt kindlaks määratud rahastamiskõlblike kulude kategooriate puhul, kohaldades protsendimäära;
- (f) punktides a–e nimetatud vormide kombinatsioon.

II PEATÜKK

Liikmesriikide antava toetuse vormid

Artikkel 47

Toetuse vormid

Liikmesriigid kasutavad fondidest saadavat rahalist toetust, et toetada toetusesaajaid toetuste, rahastamisvahendite või auhindadega või nende kombinatsiooniga.

I JAGU

TOETUSTE VORMID

Artikkel 48

Toetuste vormid

1. Liikmesriikide antavate toetuste vormid võivad olla järgmised:
 - (a) tegevuste elluviimisel toetusesaajal või avaliku ja erasektori partnerlustegevuste puhul erasektori partneril tegelikult tekkinud rahastamiskõlblike kulude, sealhulgas mitterahalise osaluse ja amortisatsiooni hüvitamine;
 - (b) ühikuhinnad;
 - (c) kindlasummalised maksed;
 - (d) kindlamääralised maksed;
 - (e) punktides a–d osutatud vormide kombinatsioon, kui iga vorm hõlmab eri kulukategooriaid või kui neid kasutatakse eri projektide jaoks, mis moodustavad osa tegevusest, või tegevuse järjestikuste etappide jaoks.

Kui tegevuse kogumaksumus ei ületa 200 000 eurot, antakse toetusesaajale ERFist, ESF+-ist, AMIFist, ISFist ning BMVist toetust ühikuhindade, kindlasummaliste maksete või kindlamääraliste maksetena, välja arvatud tegevused, mille puhul toetus kujutab endast riigiabi. Kindlamääraliste maksete kasutamise korral võidakse esimese lõigu punkti a kohaselt hüvitada üksnes kulukategooriaid, mille suhtes kohaldatakse kindlat määra.

Lisaks võidakse hüvitada osalejatele makstavad toetused ja töötasud vastavalt esimese lõigu punktile a.

2. Lõike 1 punktides b, c ja d osutatud vormis antavate toetuste summad määratakse kindlaks ühel alljärgnevatest viisidest:
 - (a) ausa, õiglase ja kontrollitava arvutusmeetodiga, mis põhineb
 - i) statistilistel andmetel, muul objektiivsel teabel või eksperdi hinnangul;
 - ii) toetusesaaja varasemat tegevust käsitlevatel kontrollitud andmetel;
 - iii) toetusesaaja tavapäraste kuluarvestustavade rakendamisel;
 - (b) üksikjuhtumipõhine tegevuste valimise eest vastutava asutusega eelnevalt kokkulepitud eelarveprojekt, kui tegevuse kogumaksumus ei ületa 200 000 eurot;
 - (c) kooskõlas rakenduseeskirjadega vastavate ühikuhindade, ühekordsete maksete ja kindlate määrade kohta, mida kohaldatakse liidu poliitikas sarnast tüüpi tegevuste suhtes;

- (d) kooskõlas rakenduseeskirjadega vastavate ühikuhindade, ühekordsete maksete ja kindlate määrade kohta, mida kohaldatakse sama tüüpi tegevustega seotud toetuseskeemide suhtes, mida rahastavad täielikult liikmesriigid.
- (e) käesoleva määruse või fondispetsiifiliste määrustega kehtestatud kindlad määrad ja erimeetodid.

Artikkel 49

Kindlamääralsed maksed toetustega seotud kaudsete kulude jaoks

Kui tegevuse kaudsed kulud kaetakse kindla määra alusel, põhineb see ühel järgmistest:

- (a) kindel määr, mis on kuni 7 % rahastamiskõlblikest otsestest kuludest ning mille puhul liikmesriik ei pea tegema arvutusi kohaldatava määra kindlakstegemiseks;
- (b) kindel määr, mis on kuni 15 % rahastamiskõlblikest otsestest personalikuludest ning mille puhul liikmesriik ei pea tegema arvutusi kohaldatava määra kindlakstegemiseks;
- (c) kindel määr, mis on kuni 25 % rahastamiskõlblikest otsestest kuludest, tingimusel et määr arvutatakse vastavalt artikli 48 lõike 2 punktile a.

Lisaks, kui liikmesriik on arvutanud kindla määra vastavalt määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 5 punktile a, võib kõnealust kindlat määra kasutada sarnaste tegevuste puhul punkti c kohaldamisel.

Artikkel 50

Toetuste otsesed personalikulud

1. Tegevuse otsesed personalikulud võib arvutada kindla määra alusel, mis võib olla kuni 20 % otsestest kuludest, mis ei sisalda selle tegevuse otseseid personalikulusid, ilma et liikmesriigilt nõutaks arvutusi kohaldatava määra kindlaksmääramiseks, tingimusel et tegevuse otsesed kulud ei sisalda ehitustööde riigihankelepinguid ega asjade või teenuste riigihankelepinguid, mille maksumus ületab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/24/EL⁴⁶ artiklis 4 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL⁴⁷ artiklis 15 punktis a kindlaks määratud piirmäärasid.

AMiFi, ISFi ning BMVI puhul ei arvestata kindla määra arvutamisel riigihankemenetlustest sõltuvaid kulusid ja asjaomase tegevuse otseseid personalikulusid.

2. Personalikulude kindlaksmääramiseks võib arvutada välja tunnimäära järgmistel viisidel:
 - (a) viimane dokumenteeritud aastane tööjõukulude brutosumma jagatakse 1720 tunniga täistööajaga töötavate isikute puhul või asjakohase proportsionaalse osaga 1720 tunnist osalise tööajaga töötavate isikute puhul;
 - (b) viimane dokumenteeritud igakuine tööjõukulude brutosumma jagatakse asjaomase isiku igakuise tööajaga vastavalt kohaldatavatele riiklikele õigusnormidele, millele on osutatud töölepingus.
3. Vastavalt lõikele 2 arvutatud tunnimäära kohaldamisel ei või tundide koguarv, mis isiku kohta kõnealusel aastal või kuul deklareeritakse, olla suurem selle tunnimäära arvutamiseks kasutatud töötundide arvust.

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

4. Kui aastane tööjõukulude brutosumma ei ole kättesaadav, võidakse see tuletada kättesaadava dokumenteeritud aastase tööjõukulude brutosumma või töölepingu põhjal, kohandades selle nõuetekohaselt 12-kuulisele perioodile.
5. Personalikulud, mis on seotud tegevuse raames osalise tööajaga töötavate isikutega, võidakse arvutada kindlaks määratud protsendina tööjõukulude brutosummast vastavalt igakuiselt tegevusega seoses töötatud aja kindlaks määratud protsendile, ilma kohustuseta kehtestada eraldi tööaja registreerimise süsteem. Tööandja annab töötajatele dokumendi, milles on see protsent kindlaks määratud.

Artikkel 51

Kindlamääralised maksed rahastamiskõlblike kulude jaoks, mis ei ole toetuste otsesed personalikulud

1. Tegevuse ülejäänud rahastamiskõlblike kulude katmiseks võib kasutada kindlamääralist makset, mis moodustab kuni 40 % rahastamiskõlblikest otsestest personalikuludest. Liikmesriik ei pea tegema arvutusi kohaldatava määra kindlakstegemiseks.
2. AMIFist, ISFist, BMVist, ESF+-ist ja ERFist toetatavate tegevuste puhul käsitatakse osalejatele makstavaid töötasusid ja toetusi täiendatavate rahastamiskõlblike kuludena, mida kindel määr ei hõlma.
3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kindlat määra ei kohaldata personalikulude suhtes, mis on arvutatud kindla määra alusel, nagu on osutatud artikli 50 lõikes 1.

II JAGU

RAHASTAMISVAHENDID

Artikkel 52

Rahastamisvahendid

1. Korraldusasutused võivad teha ühest või mitmest programmist programmimakse erieesmärkide saavutamisele kaasa aitavatesse rahastamisvahenditesse, mis on loodud riiklikul, piirkondlikul, riikide- või piiriüleasel tasandil ning mida haldab korraldusasutus või mida hallatakse korraldusasutuse vastutusel.
2. Rahastamisvahenditest antakse lõppsaajatele toetust üksnes selliste uute investeeringute jaoks, mida peetakse rahaliselt elujõuliseks, näiteks tulu või kulude kokkuhoidu toovad investeeringud, ning mis ei leia turult piisavaid rahastamisallikaid.
3. Fondidest rahastamisvahendite kaudu saadav toetus põhineb eelhindamisel, mille koostamise eest vastutab korraldusasutus. Eelhindamine tuleb sooritada enne seda, kui korraldusasutus otsustab teha programmimakseid rahastamisvahendisse.

Eelhindamine peab hõlmama vähemalt järgmisi elemente:

- (a) rahastamisvahendisse tehtava programmimakse kavandatud summa ja selle eeldatav finantsvõimendus;
- (b) kavandatud pakutavad finantstooted, sealhulgas investorite diferentseeritud kohtlemise võimalik vajadus;
- (c) lõppsaajate kavandatud sihtrühm;
- (d) rahastamisvahendi eeldatav panus erieesmärkide saavutamisse.

Eelhinnangut võidakse läbi vaadata või ajakohastada, see võib hõlmata liikmesriigi osa või kogu selle territooriumi, ning see võib põhineda olemasolevatel või ajakohastatud eelhinnangutel.

4. Lõppsaajatele antava toetuse võib kombineerida kõigi liidu rahalise toetuse vormidega, kaasa arvatud samast fondist antava toetuse vormid, ning kombineeritud toetus võib hõlmata sama kuluartiklit. Sellisel juhul ei esitata kulusid, mis on kaetud rahastamisvahendi tegevuse raames fondilt saadud rahastamisvahendi toetusega, komisjonile hüvitamiseks mõnes teises vormis, teisest fondist või muust rahastamisvahendist.
5. Rahastamisvahendeid võib kombineerida programmist toetuse vormis antava täiendava rahastamisega sama rahastamisvahendi tegevuse raames, kusjuures mõlemad põhinevad samal lepingul ja mõlemat eri vormis toetust annab rahastamisvahendit rakendav asutus. Sellisel juhul kohaldatakse kogu kõnealuse rahastamisvahendi tegevusele rahastamisvahendi suhtes kohaldatavaid eeskirju.
6. Lõigete 4 ja 5 kohase kombineeritud toetuse puhul peetakse toetusallikate üle eraldi arvet.
7. Kõigi kombineeritud toetusevormide kogusumma ei või olla suurem asjaomase kuluartikli kogusummast. Toetusi ei kasutata rahastamisvahenditest saadud abi hüvitamiseks. Rahastamisvahendeid ei kasutata toetuste eelrahastamiseks.

Artikkel 53

Rahastamisvahendite rakendamine

1. Korraldusasutuse hallatavatest rahastamisvahenditest võib anda vaid laene ja tagatisi. Korraldusasutus sätestab rahastamisvahendisse programmimaksete tegemise tingimused strateegiadokumendis, mis sisaldab kõiki IX lisas sätestatud osi.
2. Korraldusasutuse vastutusel hallatavad rahastamisvahendid võib luua ühena järgmistest:
 - (a) programmivahendite investering juriidilise isiku kapitali;
 - (b) asutuse eraldi rahastamisblokid või usalduskontod.Korraldusasutus valib rahastamisvahendit rakendava asutuse.

Kui korraldusasutuse valitud asutus rakendab haldusfondi, võib kõnealune asutus valida muid asutusi, kellele tehakse ülesandeks erifondi rakendamine.
3. Lõike 2 kohaselt rakendatavasse rahastamisvahendisse tehtavate programmimaksete tingimused sätestatakse rahastamislepingutes, mille sõlmivad omavahel
 - (a) korraldusasutuse ja haldusfondi rakendava asutuse nõuetekohaselt volitatud esindajad, kui see on asjakohane;
 - (b) korraldusasutuse või, kui see on asjakohane, haldusfondi rakendava asutuse ning erifondi rakendava asutuse nõuetekohaselt volitatud esindajad.Kõnealused rahastamislepingud hõlmavad kõiki IX lisas sätestatud osi.
4. Korraldusasutuse finantsvastutus ei ületa summat, mille korraldusasutus on rahastamisvahendile eraldanud asjakohase rahastamislepingu alusel.
5. Asjaomaseid rahastamisvahendeid rakendavad asutused või tagatiste puhul nende aluseks olevaid laene andev asutus valivad välja lõppsaajad, võttes nõuetekohaselt arvesse programmi eesmärgi ja investeringu rahalist elujõulisust, mida põhjendatakse äriplaani või samaväärse dokumendiga. Lõppsaajate valimise menetlus peab olema läbipaistev ja meetme laadi arvestades põhjendatud ega või põhjustada huvide konflikti.

6. Programmi riikliku kaasrahastamise võib eraldada korraldusasutus või selle võib tagada haldusfondi, erifondide või lõppsaajatesse tehtavate investeeringute kaudu kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega. Kui riiklik kaasrahastamine toimub lõppsaajatesse investeerimise tasandil, säilitab rahastamisvahendeid rakendav asutus dokumentaalseid tõendeid kaasrahastamise aluseks olevate kulude rahastamiskõlblikkuse kohta.
7. Korraldusasutus, kes haldab rahastamisvahendit vastavalt lõikele 2, või rahastamisvahendit rakendav asutus, kes haldab rahastamisvahendit vastavalt lõikele 3, kasutab eraldi kontosid või eristatavaid raamatupidamiskooide iga programmimakse kohta prioriteetide ja piirkonnakategooriate kaupa ning eraldi vastavalt artiklites 54 ja 56 osutatud vahendite kohta.

Artikkel 54

Fondide toetusest rahastamisvahendile tekkiv intress ja muud tulud

1. Fondidest rahastamisvahenditele makstud toetus kantakse liikmesriikides asuvate finantseerimisasutuste intressi teenivatele kontodele ja seda hallatakse kooskõlas aktiivse rahavoogude juhtimise ning usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega.
2. Intresse ja muid tulusid, mis on seotud fondidest rahastamisvahenditele makstud toetusega, kasutatakse samal eesmärgi või eesmärkide saavutamiseks nagu algset fondidest saadud toetust kas sama rahastamisvahendi raames või pärast rahastamisvahendi tegevuse lõpetamist muude rahastamisvahendite või toetuse vormide kaudu kuni rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuni.
3. Lõikes 2 osutatud intress ja muud tulud, mida ei kasutata kõnealuse sätte kohaselt, arvatakse rahastamiskõlblikest kuludest maha.

Artikkel 55

Investorite diferentseeritud kohtlemine

1. Fondidest saadud toetust rahastamisvahenditele, mis on investeeritud lõppsaajatesse, ning igasugust sellistest investeeringutest tulenevat tulu, mis on seotud fondidest saadud toetusega, võib kasutada turumajanduse põhimõttel tegutsevate investorite diferentseeritud kohtlemiseks riskide ja kasumi nõuetekohase jagamise kaudu.
2. Diferentseeritud kohtlemine ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik erasektori kaasamise stiimulite loomiseks ning põhineb konkurentsil või sõltumatul hindamisel.

Artikkel 56

Fondidest saadud toetusel põhinevate vahendite uuesti kasutamine

1. Rahastamisvahenditele lõppsaajatesse tehtud investeeringutest või tagatislepingute kohaselt eraldatud vahendite vabanemise tulemusena tagasi makstud vahendeid, sealhulgas kapitali tagasimakseid ja igasugust fondidest saadud toetusega seotud tulu, kasutatakse uuesti sama või muu rahastamisvahendi raames täiendavate investeeringute tegemiseks lõppsaajatesse sama erieesmärgi või erieesmärkide saavutamiseks ning selliste täiendavate investeeringutega seotud halduskulude ja -tasude katmiseks.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et vahendeid, millele osutatakse lõikes 1 ja mis makstakse rahastamisvahenditele tagasi vähemalt kaheksa aasta jooksul pärast rahastamiskõlblikkusperioodi lõppu, kasutatakse uuesti vastavalt selle programmi või nende programmide poliitikaeesmärkidele, mille kohaselt asjaomased rahastamisvahendid loodi, kas sama rahastamisvahendi või, kõnealuste ressursside eraldamisel rahastamisvahendi koosseisust, muude rahastamisvahendite raames või muude toetuste raames.

III PEATÜKK

Rahastamiskõlblikkuse eeskirjad

Artikkel 57 **Rahastamiskõlblikkus**

1. Kulude rahastamiskõlblikkus määratakse kindlaks riiklike eeskirjade põhjal, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses või fondispetsiifilistes määrustes või käesoleva määruse või fondispetsiifilistes määruste alusel on kehtestatud erieeskirjad.
2. Kulusid võib fondist rahastada juhul, kui need on tekkinud tegevuste elluviimisel toetusesaajal või avaliku ja erasektori partnerlustegevuse puhul erasektori partneril ajavahemikus alates programmi komisjonile esitamise kuupäevast või 1. jaanuarist 2021 – olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem – kuni 31. detsembrini 2029.

Artikli 48 lõike 1 punktide b ja c kohaselt hüvitatavate kulude puhul peavad hüvitamise aluseks olevad meetmed olema teostatud ajavahemikus alates programmi komisjonile esitamise kuupäevast või 1. jaanuarist 2021 – olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem – kuni 31. detsembrini 2029.

3. ERFi puhul eraldatakse kulud seoses tegevustega, mis hõlmavad rohkem kui ühte artikli 102 lõike 2 kohast piirkonnakategooriat, asjaomastele piirkonnakategooriatele proportsionaalselt, tuginedes objektiivsetele kriteeriumidele.

ESF+ puhul peavad tegevustega seotud kulud aitama saavutada programmi erieesmärgi.

4. Tegevuse või tervikuna või osaliselt rakendada väljaspool liikmesriiki, sealhulgas väljaspool liitu, kui tegevus aitab saavutada programmi eesmärgi.
5. Artikli 48 lõike 1 punktides b, c ja d sätestatud kujul antavate toetuste puhul peavad fondidest toetuse saamiseks kõlblikud kulud olema võrdsed artikli 48 lõike 2 kohaselt arvatud summadega.
6. Tegevusi ei valita fondidest toetuse saajaks juhul, kui need on füüsiliselt lõpetatud või täielikult rakendatud enne, kui korraldusasutusele on esitatud programmi alusel rahastamisaotlus, olenemata sellest, kas kõik asjassepuutuvad maksed on tehtud või mitte.
7. Programmi muutmise tõttu rahastamiskõlblikuks muutuvad kulud on rahastamiskõlblikud alates asjaomase taotluse komisjonile esitamise kuupäevast.

See tähendab ERFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul seda, kui programmi lisatakse uus sekkumise liik, millele on osutatud I lisa 1. tabelis, ning AMIFI, ISFI ja BMVI puhul seda, kui programmi lisatakse uus sekkumise liik, millele on osutatud fondispetsiifilistes määrustes.

Kui programmi muudetakse loodusõnnetusele reageerimiseks, võib programmis ette näha, et sellise muudatusega seotud kulud on rahastamiskõlblikud alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast.

8. Kui uus programm kiidetakse heaks artikli 14 kohase vahetähtsuse käigus, on kulud rahastamiskõlblikud alates asjaomase taotluse komisjonile esitamise kuupäevast.
9. Tegevus võib saada toetust ühest või mitmest fondist või ühest või mitmest programmist ning muudest liidu vahenditest. Sellistel juhtudel ei deklareerita ühele fondidest esitatavas maksetaotluses deklareeritud kulusid toetuse saamiseks
 - (a) muult fondilt või muust liidu vahendist;
 - (b) samalt fondilt muu programmi raames.

Fondile esitatavas maksetaotluses kajastatavate kulude summa võidakse arvutada iga fondi ning asjaomase programmi või asjaomaste programmide puhul proportsionaalselt kooskõlas toetuse tingimusi käsitleva dokumendiga.

Artikkel 58

Rahastamiskõlbmatud kulud

1. Järgmised kulud ei vasta fondidest rahastamise tingimustele:
 - (a) laenuintress, välja arvatud toetuste puhul, mis on antud intressitoetusena või tagatistasu toetusena;
 - (b) maa ostmise summa eest, mis moodustab enam kui 10 % asjaomase toimingu rahastamiskõlblikest kogukulutustest; mahajäetud aladel ja varem tööstuslikus kasutuses olnud aladel, millel on hooned, on see piir 15 %; tagatiste puhul kohaldatakse kõnealuseid protsendimäärasid laenusumma suhtes, millele tagatis on antud;
 - (c) käibemaks, välja arvatud tegevuste puhul, mille kogumaksumus on vähem kui 5 000 000 eurot.Punkti b puhul ei kohaldata piirmäärasid keskkonnakaitsega seotud tegevuste suhtes.
2. Fondispetsiifilistes määrustes võidakse kindlaks määrata täiendavad kulud, mis ei ole konkreetse fondi jaoks rahastamiskõlblikud.

Artikkel 59

Tegevuste kestvus

1. Liikmesriik maksab tagasi toetuse, mis on saadud fondidelt tegevuse jaoks, mis hõlmab taristuinvesteeringut või tulusat investeeringut, kui viie aasta jooksul pärast toetusesaajale lõppmakse tegemist või, kui see on asjakohane, riigiabi eeskirjades kehtestatud aja jooksul leiab kõnealuse tegevusega aset mõni alljärgnev sündmus:
 - (a) tootmistegevuse lõpetamine või üleviimine;
 - (b) selline muutus taristuüksuse omandisuhetes, mis annab ettevõttele või avaliku sektori asutusele põhjendamatu eelise;
 - (c) oluline muutus selle iseloomus, eesmärkides või rakendustingimustes, mille tulemusena kahjustataks selle algseid eesmärke.Liikmesriik võib lühendada esimeses lõigus sätestatud tähtaega kolme aastani, kui tegu on VKEdes investeeringute säilitamisega või nende loodud töökohtadega.
2. ESF+-ist toetust saanud tegevused peavad maksma ESF+ toetuse tagasi ainult siis, kui nende suhtes kehtib riigiabi eeskirjadest tulenevalt investeeringu säilitamise kohustus.
3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata tegevuse suhtes, mille tootmistegevus on lõpetamisel pankroti tõttu, mis ei ole seotud pettusega.

Artikkel 60

Ümberpaigutamine

1. Artikli 2 punktis 26 määratletud ümberpaigutamise toetamisega seotud kulud ei ole fondidest toetuse saamiseks kõlblikud.
2. Kui fondidest saadav toetus kujutab endast riigiabi, veendub korraldusasutus, et ei toetata komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 14 lõike 16 kohast ümberpaigutamist.

Artikkel 61

Toetuste rahastamiskõlblikkuse erieeskirjad

1. Mitterahaline osalus tööde, kaupade, teenuste, maa ja kinnisvara pakkumise vormis, mille kohta ei ole makseid tõendavaid arveid ega samaväärse tõendusjõuga dokumente, võib olla rahastamiskõlblik, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) avaliku sektori toetus, mida makstakse mitterahalist osalust hõlmavale tegevusele, ei ületa tegevuse lõpus rahastamiskõlblikke kogukulusid (v.a mitterahaline osalus);
 - (b) mitterahalise osaluse väärtus ei ületa kõnealusel turul üldiselt aktsepteeritud kulusid;
 - (c) mitterahalise osaluse väärtust ja olemasolu saab sõltumatult hinnata ja kontrollida;
 - (d) kui tegemist on maa või kinnisvara soetamisega, on lubatud sularahamakse seoses rendilepinguga, mille aastane nominaalväärtus ei ületa liikmesriigi rahaühikut;
 - (e) tasustamata töö vormis mitterahalise osaluse korral määratakse selle töö väärtus, võttes arvesse kontrollitud kulutatud aega ja samaväärse töö eest makstava tasu määra.Käesoleva artikli esimese lõigu punktis d osutatud maa või kinnisvara väärtust tõendab sõltumatu kvalifitseeritud ekspert või nõuetekohaselt volitatud ametiasutus ning see väärtus ei või ületada artikli 58 lõike 1 punktis b sätestatud piirmäära.
2. Amortisatsioonikulusid, mille kohta ei ole makseid tõendavaid arveid ega samaväärse tõendusjõuga dokumente, võidakse pidada rahastamiskõlblikuks, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) programmi rahastamiskõlblikkuse eeskirjad võimaldavad seda;
 - (b) kulude summa on nõuetekohaselt põhjendatud tõendavate dokumentidega, millel on võrdväärne tõendusjõud selliste rahastamiskõlblike kulude arvetega, mis hüvitati artikli 48 lõike 1 punktis a osutatud vormis;
 - (c) kulud on seotud ainuüksi tegevuse toetusperioodiga;
 - (d) avaliku sektori toetust ei ole panustatud amortisatsiooni arvestamise aluseks oleva vara soetamiseks.

Artikkel 62

Rahastamisvahendite rahastamiskõlblikkuse erieeskirjad

1. Rahastamisvahendi rahastamiskõlblik kulu on rahastamisvahendile rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul tasutud programmimakse kogusumma või tagatiste puhul tagatislepingute kohaselt eraldatud summa, kui kõnealune summa vastab järgmisele:
 - (a) laenude, omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringute puhul maksed lõppsaajatele;
 - (b) tagatislepingute kohaselt eraldatud veel välja maksmata või juba välja makstud vahendid, mis on ette nähtud tagatiste võimalikuks realiseerimiseks kahjude eest ning mille arvutamisel on lähtutud kordaja suhtest, mis hõlmab mitut summat välja antud uute laenude eest või lõppsaajasse tehtud omakapitali või kvaasiomakapitali investeeringute eest;
 - (c) maksed lõppsaajatele või nende kasuks, kui rahastamisvahendid on kombineeritud liidu muu rahalise toetusega sama rahastamisvahendi tegevusse kooskõlas artikli 52 lõikega 5;
 - (d) rahastamisvahendit rakendavate asutuste haldustasude maksed ja halduskulude tagasimaksed.

2. Lõike 1 punkti b puhul peab kordaja suhe olema kindlaks määratud riskide mõistliku eelhindamise tulemusena ja kokku lepitud asjaomases rahastamislepingus. Kordaja suhte võib läbi vaadata, kui see on põhjendatud turutingimustes vahepeal toimunud muutustega. Sellisel läbivaatamisel ei ole tagasiulatuvat mõju.
3. Lõike 1 punkti d puhul peavad haldustasud põhinema toimunud tegevusel. Kui asutused, kes vastavalt artikli 53 lõikele 3 haldusfondi ja/või erifonde rakendavad, on välja valitud otselepingu sõlmimise teel, kohaldatakse kõnealustele asutustele makstavate halduskulude ja -tasude puhul, mida saab deklareerida rahastamiskõlblike kuludena, piirmäära suurusega kuni 5 % programmimaksete kogusummast, mis on lõppsaajatele välja makstud laenude, omakapitali või kvaasiomakapitali investeringutena või tagatislepingute kohaselt eraldatud.
Kõnealust piirmäära ei kohaldata juhul, kui rahastamisvahendeid rakendavate asutuste valimine toimub võistupakkumise teel kooskõlas kohaldatava õigusega, ning võistupakkumise raames kehtestatakse vajadus halduskulude ja -tasude kõrgema taseme järele.
4. Kui korraldustasud või osa neist nõutakse sisse lõppsaajalt, ei deklareerita neid rahastamiskõlblike kuludena.
5. Lõike 1 kohaselt deklareeritud rahastamiskõlblikud kulud ei või ületada fondidest kõnealuse lõike kohaldamisel makstud toetuse ja asjaomase riikliku kaasrahastamise kogusummat.

VI JAOTIS

JUHTIMINE JA KONTROLL

I PEATÜKK

Juhtimise ja kontrolli üldeeskirjad

Artikkel 63

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriikidel peavad olema oma programmide jaoks käesoleva jaotise kohased juhtimis- ja kontrollisüsteemid, mille puhul on tagatud nende usaldusväärsele finantsjuhtimisele vastav toimimine ja see, et täidetud on X lisas loetletud peamised nõuded.
2. Liikmesriigid tagavad komisjonile esitatud raamatupidamisaruandega hõlmatud kulude seaduslikkuse ja korrektsuse ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et eeskirjade eiramist (sealhulgas pettusi) takistada, avastada ja korrigeerida ning selle kohta aru anda.
3. Liikmesriigid võtavad komisjoni taotlusel vajalikud meetmed, et tagada oma juhtimis- ja kontrollisüsteemide tulemuslik toimimine ning komisjonile esitatud kulude seaduslikkus ja korrektsus. Kui kõnealune meede on audit, võivad selles osaleda komisjoni ametnikud või nende volitatud esindajad.
4. Liikmesriigid taga seiresüsteemi ning näitajaid käsitlevate andmete kvaliteedi ja usaldusväärsuse.
5. Liikmesriikidel peavad olema süsteemid ja menetlused tagamaks kõigi XI lisas sätestatud kontrollijälje jaoks nõutavate dokumentide hoidmise vastavalt artiklis 76 sätestatud nõuetele.
6. Liikmesriigid näeb ette korra, millega tagatakse fondidega seotud kaebuste tulemuslik läbivaatamine. Liikmesriigid vaatavad komisjoni taotlusel läbi komisjonile esitatud kaebused, mis kuuluvad nende programmide kohaldamisalasse, ja teavitavad komisjoni selliste läbivaatamiste tulemustest.

Käesoleva artikli kohaldamisel hõlmavad kaebused mis tahes potentsiaalsete ja valitud toetusesaajate vahelisi vaidlusi seoses kavandatud või valitud tegevusega ning mis tahes vaidlusi kolmandate isikutega programmi või selle raames toimuvate tegevuste rakendamise teemal, sõltumata riikliku õiguse kohaselt kindlaks määratud õiguskaitsevahenditele.

7. Liikmesriigid tagavad, et kogu teabevahetus toetusesaajate ja programme haldavate asutuste vahel toimub elektroonilise andmevahetuse süsteemide kaudu vastavalt XII lisale.

EMKFist, AMIFist, ISFist ning BMVist toetatavate programmide suhtes kohaldatakse esimest lõiku alates 1. jaanuarist 2023.

Esimest lõiku ei kohaldata ESF+ määruse artikli [4] lõike [1] punkti [c] alapunkti [vii] kohaste programmide suhtes.

8. Liikmesriigid tagavad, et kogu ametlik teabevahetus komisjoniga toimub elektroonilise andmevahetuse süsteemi kaudu vastavalt XIII lisale.
9. Iga liikmesriik koostab pärast programmi heakskiitmist ja hiljemalt esimese aasta lõppmaksetaotluse esitamise ajaks (kõige hiljem 30. juuniks 2023) juhtimis- ja kontrollisüsteemi kirjelduse vastavalt XIV lisas esitatud vormile. Liikmesriik ajakohastab kõnealust kirjeldust, et see kajastaks kõiki hilisemaid muudatusi.
10. Komisjonil on õigus võtta vastu artikli 107 kohaseid delegeeritud õigusakte, et täiendada käesoleva artikli lõiget 2, sätestades kriteeriumid aruannetes kajastatavate eeskirjade eiramise juhtumite ning esitatavate andmete kindlaksmääramiseks.
11. Komisjon võtab artikli 109 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu rakendusakti, milles sätestatakse eeskirjade eiramise kohta aruannete esitamise vorming, et tagada käesoleva artikli rakendamiseks ühetaolised tingimused.

Artikkel 64

Komisjoni volitused ja kohustused

1. Komisjon veendub, et liikmesriikidel on käesolevale määrusele vastavad juhtimis- ja kontrollisüsteemid ning et kõnealused süsteemid toimivad programmide rakendamisel tulemuslikult. Komisjon koostab riskihindamisel põhineva auditistrateegia ja auditikava.

Komisjon ja auditeerimisasutused kooskõlastavad oma auditikavad.

2. Komisjoni audit teostatakse kuni kolme kalendriaasta jooksul pärast selle raamatupidamisaruande heakskiitmist, mis hõlmab asjaomast kulu. Seda tähtaega ei kohaldata olukorras, kus tegevuse puhul kahtlustatakse pettust.
3. Auditite teostamiseks peab komisjoni ametnikel või nende volitatud esindajatel olema juurdepääs kõigile vajalikele fondidest toetust saanud tegevuste või juhtimis- ja kontrollisüsteemidega seotud andmetele, dokumentidele ja metaandmetele, sõltumata nende säilitamiseks kasutatud andmekandjast, ning nende koopiaid edastatakse ametnikele või nende volitatud esindajatele kindlas taotletud vormingus.
4. Kohapealsete auditite puhul kehtivad järgmised tingimused:
 - (a) komisjon peab auditi toimumisest pädevale programmi haldavale asutusele vähemalt 12 päeva ette teatama, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel. Sellistes auditites võivad osaleda liikmesriikide ametnikud või volitatud esindajad;
 - (b) kui riiklike õigusnormide kohaselt peavad teatavate toimingutega tegelema selleks riikliku õiguse alusel spetsiaalselt määratud ametnikud, peab komisjoni ametnikel ja nende volitatud esindajatel olema juurdepääs sel teel saadud teabele, ilma et see piiraks

liikmesriikide kohtute pädevust ja austades täielikult asjaomaste õigussubjektide põhiõigusi;

- (c) komisjon edastab esialgsed auditileiud liikmesriigi pädevale asutusele vähemalt ühes liidu ametlikus keeles hiljemalt kolme kuu jooksul pärast auditi viimast päeva;
- (d) komisjon edastab auditiaruande vähemalt ühes liidu ametlikus keeles hiljemalt kolme kuu jooksul pärast kuupäeva, mil komisjon sai kätte liikmesriigi pädeva asutuse täieliku vastuse esialgsete auditileidude kohta.

Komisjon võib punktides c ja d sätestatud tähtaegu pikendada kolme kuu võrra.

Artikkel 65

Programmi haldavad asutused

- 1. Finantsmääruse artikli [63] lõike [3] kohaldamiseks määrab liikmesriik iga programmi jaoks korraldusasutuse ja auditeerimisasutuse. Kui liikmesriik kasutab artikli 66 lõikes 2 osutatud võimalust, klassifitseeritakse asjaomane asutus programmi haldavaks asutuseks. Sama asutus võib vastutada enam kui ühe programmi eest.
- 2. Auditeerimisasutus peab olema avaliku sektori asutus, mis tegutseb auditeeritavatest sõltumatult.
- 3. Korraldusasutus võib määrata ühe või mitu vahendusasutust, kes täidavad teatavaid korraldusasutuse vastutusalasse kuuluvaid ülesandeid. Korraldusasutuse ja vahendusasutuste omavahelised kokkulepped vormistatakse kirjaliku dokumendina.
- 4. Liikmesriigid tagavad, et järgitakse programmi haldavate asutuste ülesannete lahususe põhimõtet eri asutuste vahel ja asutuse sees.
- 5. Programmi korraldusasutus määrab programmi kaasrahastamist rakendava asutuse, nagu on osutatud määruse EL (...) [Programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad] artiklis 11, vahendusasutuseks vastavalt lõikele 3.

II PEATÜKK

Standardised juhtimis- ja kontrollisüsteemid

Artikkel 66

Korraldusasutuse ülesanded

- 1. Korraldusasutuse vastutab programmi juhtimise eest, mille eesmärk on saavutada programmi eesmärgid. Eelkõige täidab korraldusasutus järgmisi ülesandeid:
 - (a) tegevuste valimine vastavalt artiklile 67;
 - (b) programmi juhtimisega seotud ülesannete elluviimine vastavalt artiklile 68;
 - (c) seirekomisjoni töö toetamine vastavalt artiklile 69;
 - (d) järelevalve vahendusasutuste üle;
 - (e) iga tegevuse kohta elektroonilises süsteemis seire, hindamise, finantsjuhtimise, kontrollimise ja auditite jaoks vajalike andmete salvestamine ja säilitamine ning andmete turvalisuse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse ning kasutajate autentimise tagamine.
- 2. Liikmesriik võib artiklis 70 osutatud raamatupidamisülesannete täitmise usaldada korraldusasutusele või muule asutusele.

3. AMIFist, ISFist ning BMVist toetatavate programmide puhul täidab raamatupidamisülesandeid korraldusasutus või toimub nende täitmine tema vastutusel.
4. Komisjon võtab artikli 109 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu rakendusakti, et tagada lõike 1 punktis e osutatud elektrooniliste andmete salvestamise ja säilitamise ühetaolised tingimused. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 109 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 67

Tegevuste valimine korraldusasutuse poolt

1. Tegevuste valimiseks koostab korraldusasutus kriteeriumid ja menetlused, mis on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad, millega tagatakse sooline võrdsus ja milles võetakse arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, kestliku arengu põhimõtet ning liidu keskkonnapoliitikat kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 11 ja artikli 191 lõikega 1, ning kohaldab neid.
Kriteeriumide ja menetlustega tagatakse valitavate tegevuste prioriseerimine eesmärgiga maksimeerida liidu rahastamise panust programmi eesmärkide saavutamisse.
2. Komisjoni taotluse korral konsulteerib korraldusasutus komisjoniga ja võtab arvesse tema märkusi enne valikukriteeriumide esmast esitamist seirekomisjonile ning sellele järgneda võivat kõnealuste kriteeriumide muutmist.
3. Tegevuste valimisel korraldusasutus
 - (a) tagab, et valitud tegevused vastavad programmile ja aitavad tulemuslikult kaasa programmi erieesmärkide saavutamisele;
 - (b) tagab, et valitud tegevused on kooskõlas rakendamistingimuste täitmiseks kehtestatud asjaomaste strateegiate ja planeerimisdokumentidega;
 - (c) tagab, et valitud tegevused esindavad toetuse summa, teostatavate tegevuste ja eesmärkide saavutamise vahelist parimat suhet;
 - (d) kontrollib, et toetusesaajal on vajalikud rahalised vahendid ja mehhanismid tegevus- ja hoolduskulude katmiseks;
 - (e) tagab, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/92/EL⁴⁸ kohaldamisalasse kuuluvate valitud tegevuste suhtes kohaldatakse keskkonnamõju hindamist või sõelumismenetlust, võttes aluseks nõuded, mis on sätestatud kõnealuses direktiivis, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/52/EL⁴⁹.
 - (f) kontrollib, et juhul kui tegevused on alanud enne rahastamisaotluse korraldusasutusele esitamist, on järgitud kohaldatavat õigust;
 - (g) tagab, et valitud tegevused on asjaomase fondi kohaldamisalas ja omistatud ühele sekkumise liigile või EMKFi puhul toetusvaldkonnale;
 - (h) tagab, et tegevused ei hõlma selliseid toiminguid, mis olid osa tegevusest, mille suhtes kohaldati ümberpaigutamist vastavalt artiklile 60 või mis kujutaksid endast tootmistegevuse üleviimist vastavalt artikli 59 lõike 1 punktile a;

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1).

⁴⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/52/EL, millega muudetakse direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT L 124, 25.4.2014, lk 1).

- (i) tagab, et valitud tegevusi ei mõjuta ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane komisjoni põhjendatud arvamus rikkumise kohta, mis seab ohtu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse või tegevuste tulemuslikkuse;
 - (j) tagab selliste taristuinvesteeringute ilmastikukindluse, mille eeldatav kestvus on vähemalt viis aastat.
4. Korraldusasutus tagab, et toetusesaajale antakse dokument, milles on sätestatud iga tegevuse toetamise kõik tingimused, sealhulgas tegevuse raames tarnitavate toodete ja osutatavate teenuste, selle rahastamiskava ja elluviimise tähtajaga seotud erinõuded ning vajaduse korral meetod, mida tuleb kohaldada tegevuse kulude ja toetuse maksmise tingimuste kindlaksmääramiseks.
5. Korraldusasutus võib otsustada, et tegevusi, millele on antud kvaliteedimärgis või mis on valitud programmi kaasrahastamiseks programmi „Euroopa horisont“ raames, toetatakse otse ERFist või ESF+-ist, kui sellised tegevused on kooskõlas programmi eesmärkidega.
- Kohaldatakse kvaliteedimärgise andnud või programmi kaasrahastamisega seotud valiku teinud rahastamisvahendi kaasrahastamise määra, mis sätestatakse lõikes 4 osutatud dokumendis.
6. Kui korraldusasutus valib välja strateegiliselt olulise tegevuse, teatab ta sellest viivitamata komisjoni ja esitab komisjonile kogu asjaomase teabe kõnealuse tegevuse kohta.

Artikkel 68

Korraldusasutuse tehtav programmijuhtimine

1. Korraldusasutus
- (a) teeb juhtimiskontrolli kontrollimaks, et kaasrahastatavad tooted on tarnitud ja teenused osutatud ning et tegevus vastab kohaldatavale õigusele, programmile ja tegevusele toetuse andmise tingimustele, ning
 - i) kui kulud hüvitatakse vastavalt artikli 48 lõike 1 punktile a, et toetusesaaja poolt nende kuludega seoses deklareeritud kulude summa on tasutud ja toetusesaaja peab kõigi tegevusega seotud tehingute kohta eraldi raamatupidamisarvestust;
 - ii) kui kulud hüvitatakse vastavalt artikli 48 lõike 1 punktidele b, c ja d, et toetusesaajale kulude hüvitamise tingimused on täidetud;
 - (b) tagab sõltuvalt rahalistest vahendite kättesaadavusest, et toetusesaaja saab talle lubatud summa tervikuna kätte hiljemalt 90 päeva pärast seda, kui ta on esitanud maksetaotluse.
 - (c) rakendab tulemuslikke ja proportsionaalseid pettusevastaseid meetmeid ja menetlusi, arvestades kindlakstehtud riske;
 - (d) ennetab, avastab ja kõrvaldab eeskirjade eiramisi;
 - (e) kinnitab, et kirjendatud kulud on seaduslikud ja korrektsed;
 - (f) koostab XV lisas esitatud vormi kohaselt liidu vahendite haldaja kinnituse;
 - (g) koostab prognoosid jooksva kalendriaastal ja järgnevatel kalendriaastatel esitatavate maksetaotluse summa kohta 31. jaanuariks ja 31. juuliks vastavalt VII lisale.

Esimese lõigu punkti b puhul ei arvata kõnealusest summast midagi maha ega peeta midagi kinni, samuti ei nõuta täiendavaid eritasusid ega muid samaväärse toimega tasusid, mis võiksid toetusesaajatele makstavaid summasid vähendada.

Avaliku ja erasektori partnerlustegevuse puhul teeb korraldusasutus maksed tinghoiukontole, mis on selleks otstarbeks toetusesaaja nimel avatud; tinghoiukontot kasutatakse vastavalt avaliku ja erasektori partnerluse lepingule.

2. Lõike 1 punktis a osutatud juhtimiskontroll peab olema riskipõhine ja proportsionaalne riskijuhtimisstrateegia kohaselt kindlaksmääratud riskidega.

Juhtimiskontroll peab hõlmama toetusesaajate esitatavate maksetaotluste halduskontrolli ja tegevuste kohapealset kontrolli. Juhtimiskontroll tuleb teostada hiljemalt enne raamatupidamisaruande koostamist vastavalt artiklile 92.

3. Kui korraldusasutus on rakenduskava alusel ühtlasi toetusesaaja, tuleb juhtimiskontrolli korraldamisel tagada ülesannete lahusus.
4. Erandina lõikest 2 võib ETK määrusega kehtestada Interregi programmide suhtes kohaldatava juhtimiskontrolli erieeskirjad.

Artikkel 69

Korraldusasutuse pakutav tugi seoses seirekomisjoni tööga

Korraldusasutus

- (a) edastab seirekomisjonile aegsasti kogu teabe, mida komisjon vajab oma ülesannete täitmiseks;
- (b) tagab järeelmeetmete võtmise seirekomisjoni otsuste ja soovitude põhjal.

Artikkel 70

Raamatupidamisülesanded

1. Raamatupidamisülesanded koosnevad järgmisest:
 - (a) maksetaotluste koostamine ja esitamine komisjonile vastavalt artiklitele 85 ja 86;
 - (b) raamatupidamisaruannete koostamine vastavalt artiklile 92 ning kõigi raamatupidamisaruannete andmete registreerimine elektroonilises süsteemis;
 - (c) muus valuutas tehtud kulutuste konverteerimine eurodesse, kasutades komisjoni igakuist raamatupidamise vahetuskurssi, mis kehtib kuul, mil kulud registreeriti käesolevas artiklis sätestatud ülesannete täitmise eest vastutava asutuse raamatupidamissüsteemis.
2. Raamatupidamisülesanded ei hõlma kontrollimist toetusesaajate tasandil.
3. Erandina lõike 1 punktist c võib ETK määrusega kehtestada teistsuguse meetodi muus valuutas tehtud kulutuste konverteerimiseks eurodesse.

Artikkel 71

Auditeerimisasutuse ülesanded

1. Auditeerimisasutus teeb süsteemiauditeid, tegevusauditeid ja raamatupidamisaruannete auditeid, et pakkuda komisjonile sõltumatut kindlust juhtimis- ja kontrollisüsteemide tulemusliku toimimise ning komisjonile esitatud raamatupidamisaruannetega hõlmatud kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.
2. Auditeerimist tehakse kooskõlas rahvusvaheliselt aktsepteeritud auditeerimisstandarditega.
3. Auditeerimisasutus koostab ja esitab komisjonile

- (a) finantsmääruse artikli [63 lõike 7] kohase iga-aastase auditiarvamuse kooskõlas XVI lisas esitatud vormiga; auditiarvamus põhineb tehtud audititel ja hõlmab järgmisi osi:
 - i) raamatupidamisaruande täielikkus, täpsus ja tõesus;
 - ii) komisjonile esitatud raamatupidamisaruandega hõlmatud kulude seaduslikkus ja korrektsus;
 - iii) juhtimis- ja kontrollisüsteemide tulemuslik toimimine;
 - (b) finantsmääruse artikli [63 lõike 5 punkti b] nõuetele vastav iga-aastane kontrolliaruanne kooskõlas XVII lisas esitatud vormiga, mis toetab punktis a osutatud auditiarvamust ja milles esitatakse kokkuvõtte auditileidudest, sealhulgas analüüs süsteemides tuvastatud vigade ja puudujääkide laadi ja ulatuse kohta, samuti kavandatud ja rakendatud parandusmeetmed ning tulenev koguveamäär ja jääkvigade määr seoses komisjonile esitatud raamatupidamisaruannetesse kantud kuludega.
4. Kui programme rühmitatakse artikli 73 lõike 2 kohaste tegevusauditite jaoks, võib lõike 3 punkti b kohaselt nõutavad andmed rühmitada ühte aruandesse.
- Kui auditeerimisasutus kasutab seda võimalust AMIFist, ISFist ning BMVist toetatavate programmide puhul, esitab lõike 3 punkti b kohaselt nõutavad andmed fond.
5. Auditeerimisasutus edastab süsteemiauditite aruanded komisjonile kohe, kui ärakuulamismenetlus asjaomaste auditeeritavatega on lõpule viidud.
6. Komisjon ja auditeerimisasutus kohtuvad regulaarselt ja vähemalt üks kord aastas, kui ei ole kokku lepitud teisiti, et läbi vaadata auditistrateegia, iga-aastane kontrolliaruanne ja auditiarvamus, koordineerida oma auditikavasid ja -meetodeid ning vahetada arvamusi juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhustamiseks.

Artikkel 72 **Auditistrateegia**

1. Auditeerimisasutus koostab riskihindamisel põhineva auditistrateegia, võttes arvesse artikli 63 lõikega 9 ette nähtud juhtimis- ja kontrollisüsteemi kirjeldust; koostatud strateegia hõlmab süsteemiauditeid ja tegevusauditeid. Auditistrateegia hõlmab süsteemiauditite teostamist hiljuti määratud korraldusasutustes ja raamatupidamisülesannete eest vastutavates asutustes üheksa kuu jooksul pärast nende esimest tegevusaastat. Auditistrateegia koostatakse kooskõlas XVIII lisas esitatud vormiga ning seda ajakohastatakse igal aastal pärast esimese iga-aastase kontrolliaruande ja auditiarvamuse esitamist komisjonile. Auditistrateegia võib hõlmata ühte või mitut programmi.
2. Auditistrateegia esitatakse komisjonile, kui viimane seda taotleb.

Artikkel 73 **Tegevusauditid**

1. Tegevusaudititega hõlmatakse kulud, mis on komisjonile aruandeaastal deklareeritud valimi põhjal. Valim peab olema representatiivne ja põhinema statistilistel valimi moodustamise meetoditel.
2. Kui andmekogum koosneb vähem kui 300 valimikontrolli ühikust, võib auditeerimisasutuse ametialasele arvamusele tuginedes kasutada mittestatistilist valimi moodustamise meetodit. Sellistel juhtudel peab valimi suurus olema piisav selleks, et võimaldada auditeerimisasutusel koostada põhjendatud auditiarvamus. Mittestatistiline valimi moodustamise meetod peab

hõlmama vähemalt 10 % aruandeaasta andmekogumi valimikontrolli ühikutest, mis valitakse juhumeetodil.

Statistiline valim võib hõlmata ühte või mitut programmi, mis saavad toetust ERFist, Ühtekuuluvusfondist ja ESF+-ist, ning ühte või mitut programmi töö perioodi (mille suhtes kohaldatakse vajaduse korral kihitamist) sõltuvalt auditeerimisasutuse ametialasest arvamusest.

AMIFist, ISFist, BMVist ning EMKFist toetatavate tegevuste puhul kuuluvad valimisse igast fondist toetatavad tegevused eraldi.

3. Tegevusauditid hõlmavad tegevuse füüsilise rakendamise kohapealset kontrolli üksnes juhul, kui see on nõutav asjaomase tegevuse laadi tõttu.

ESF+ määrusega võidakse kehtestada erisätted ESF+ määruse artikli [4 lõike 1 punkti c alapunkti vii] kohaste programmide suhtes.

4. Komisjonil on õigus käesoleva artikli täiendamiseks vastu võtta artikli 107 kohane delegeeritud õigusakt, et sätestada valimi moodustamise kasutusvalmis meetodikad ja nendega seotud üksikasjad, mida kohaldatakse ühele või mitmele programmi töö perioodile.

Artikkel 74

Ühekordse auditi korraldus

1. Auditeid tehes võtavad komisjon ja auditeerimisasutus nõuetekohaselt arvesse ühekordse auditi ja proportsionaalsuse põhimõtet seoses liidu eelarvele avalduva riski tasemega. Välditakse sama komisjonile deklareeritud kulu korduvat auditeerimist, et vähendada juhtimiskontrollide ja audititega seotud kulutusi ning toetusesaajate halduskoormust.

Komisjon ja auditeerimisasutused kasutavad esmalt kogu teavet ja kõiki andmeid, mis on kättesaadavad artikli 66 lõike 1 punktis e osutatud elektroonilise süsteemi kaudu, sealhulgas juhtimiskontrollide tulemusi, ning taotleavad ja omandavad asjaomastelt toetusesaajatelt täiendavaid dokumente ja auditi tõendusmaterjale üksnes juhul, kui nende ametialasele arvamusele tuginedes on see vajalik põhjalike auditijärelduste koostamiseks.

2. Programmide puhul, millega seoses komisjon leiab, et auditeerimisasutuse arvamus on usaldusväärne, ning mille puhul asjaomane liikmesriik osaleb Euroopa Prokuratuuriga seotud tõhustatud koostöös, piirduvad komisjoni enda auditid auditeerimisasutuse töö auditeerimisega.
3. Tegevuste suhtes, mille rahastamiskõlblikud kulud kokku ei ületa ERFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul 400 000 eurot, ESF+ puhul 300 000 eurot ning EMKFi, AMIFi, ISFi ning BMVI puhul 200 000 eurot, ei tee auditeerimisasutus ega komisjon üle ühe auditi enne viimast kulu sisaldava raamatupidamisaruande esitamist selle aruandeaasta kohta, mil tegevus on lõpetatud.

Muude tegevuste suhtes teeb auditeerimisasutus või komisjon kõige rohkem ühe auditi aruandeaastas enne viimast kulu sisaldava raamatupidamisaruande esitamist aruandeaasta kohta, mil tegevus on lõpetatud. Komisjon ega auditeerimisasutus ei auditeeri tegevusi, mida kontrollikoda on kõnealuse aasta jooksul auditeerinud, tingimusel et auditeerimisasutus ja komisjon saavad kontrollikoja auditit kõnealuse tegevuse kohta oma ülesannete täitmiseks kasutada.

4. Olenemata lõikes 3 sätestatust võib iga tegevuse puhul teha rohkem kui ühe auditi, juhul kui auditeerimisasutus järeldab oma ametialasele arvamusele tuginedes, et ei ole võimalik koostada põhjendatud auditiarvamust.

5. Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata, kui
- (a) ilmneb konkreetne eeskirjade eiramise oht või märk pettusest;
 - (b) on vaja korrata auditeerimisasutuse tööd, et saada auditeerimisasutuste tulemusliku töö kohta kindlust;
 - (c) leitakse tõendeid tõsistest puudustest auditeerimisasutuse töös.

Artikkel 75

Rahastamisvahendite juhtimiskontroll ja auditid

1. Korraldusasutus teeb artikli 68 lõike 1 kohaseid kohapealseid juhtimiskontrolle üksnes rahastamisvahendit rakendavate asutuste tasandil ning tagatisfondide puhul tagatiste aluseks olevaid uusi laene andvate asutuste tasandil.
2. Korraldusasutus ei tee kohapealseid kontrolle Euroopa Investeeringuspanga (EIP) või muude selliste rahvusvaheliste finantseerimisasutuste tasandil, milles liikmesriigil on osalus.
EIP või muud sellised rahvusvahelised finantseerimisasutused, milles liikmesriigil on osalus, esitavad siiski korraldusasutusele maksetaotlusi tõendavaid kontrolliaruandeid.
3. Auditeerimisasutus teeb artiklite 71, 73 või 77 kohaseid kohapealseid süsteemiauditeid ja tegevusauditeid rahastamisvahendit rakendavate asutuste tasandil ning tagatisfondide puhul tagatiste aluseks olevaid uusi laene andvate asutuste tasandil.
4. Auditeerimisasutus ei teosta auditit EIP või muude selliste rahvusvaheliste finantseerimisasutuste tasandil, milles liikmesriigil on osalus, nende poolt rakendatavate rahastamisvahendite üle.
EIP või muud sellised rahvusvahelised finantseerimisasutused, milles liikmesriigil on osalus, esitavad siiski komisjonile ja auditeerimisasutusele iga-aastase auditaruande, mille nende välisaudiitorid koostavad iga kalendriaasta lõpuks. Kõnealustes aruannetes esitatakse XVII lisas käsitletud teave.
5. EIP või muud sellised rahvusvahelised finantseerimisasutused peavad esitama programmi haldavatele asutustele kõik vajalikud dokumendid, et võimaldada neil täita oma kohustusi.

Artikkel 76

Dokumentide kättesaadavus

1. Ilma et see piiraks riigiabi eeskirjade kohaldamist, tagab korraldusasutus, et fondidest toetust saava tegevusega seotud tõendavaid dokumente säilitatakse asjakohasel tasemel viie aasta jooksul alates selle aasta 31. detsembrist, mil korraldusasutus teeb toetusesaajale viimase makse.
2. See ajavahemik katkestatakse kas kohtumenetluste korral või komisjoni taotluse alusel.

III PEATÜKK

Riiklikele haldussüsteemidele tuginemine

Artikkel 77

Laiendatud proportsionaalne kord

Kui on täidetud artiklis 78 sätestatud tingimused, võib liikmesriik kohaldada järgmist laiendatud proportsionaalset korda seoses programmi juhtimis- ja kontrollisüsteemiga:

- (a) erandina artikli 68 lõike 1 punktist a ja artikli 68 lõikest 2 võib korraldusasutus juhtimiskontrolli tegemisel piirduda üksnes riiklike menetluste kohaldamisega;
- (b) erandina artikli 73 lõigetest 1 ja 3 võib auditeerimisasutus piirata oma auditeerimistegevust asjaomase programmi või programmide rühma puhul 30 valimikontrolli ühikust koosnevale statistilisele valimile;
- (c) komisjon piirdub oma auditite puhul auditeerimisasutuse töö kontrollimisega üksnes auditeerimisasutuse tasandil toimuva korduskontrolli kaudu, välja arvatud juhul, kui olemasolevast teabest ilmneb, et auditeerimisasutuse töös esineb tõsiseid puudusi.

Punkti b kohaldamisel võib auditeerimisasutus juhul, kui andmekogum koosneb vähem kui 300 valimikontrolli ühikust, kohaldada mittestatistilist valimi moodustamise meetodit vastavalt artikli 73 lõikele 2.

Artikkel 78

Laiendatud proportsionaalse korra kohaldamistingimused

1. Liikmesriik võib kohaldada artiklis 77 sätestatud laiendatud proportsionaalset korda kogu programmitöö perioodi vältel, kui komisjon on iga-aastastes tegevusaruannetes, mis on avaldatud kahe aasta jooksul, mis eelnevad liikmesriigi otsusele käesoleva artikli sätteid kohaldada, kinnitanud programmi juhtimis- ja kontrollisüsteemi tulemuslikku toimimist ning asjaolu, et mõlemal aastal on koguveamäär jäänud alla 2 %. Programmi juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimise tulemuslikkust hinnates võtab komisjon arvesse asjaomase liikmesriigi osalust Euroopa Prokuratuuriga seotud tõhustatud koostöös.
Kui liikmesriik otsustab kõnealust võimalust kasutada, teavitab ta komisjoni artiklis 77 sätestatud proportsionaalse korra kohaldamisest, mis algab järgneva aruandeaasta algusest.
2. Liikmesriik võib programmitöö perioodi algul rakendada artiklis 77 osutatud korda, kui käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud 2014.–2020. aastal rakendatud sarnase programmi puhul ja kui 2021.–2027. aasta programmi jaoks kehtestatud juhtimise ja kontrolli kord põhineb suures osas kõnealuse varasema programmi puhul rakendatud korral. Sellistel juhtudel kohaldatakse laiendatud proportsionaalset korda alates programmi algusest.
3. Liikmesriik peab kehtestama artikli 63 lõikes 9 ja artiklis 72 kirjeldatud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjelduse ja auditistrateegia või peab seda vastavalt ajakohastama.

Artikkel 79

Kohandamine programmitöö perioodi jooksul

1. Kui komisjon või auditeerimisasutus jõuavad tehtud auditite ja iga-aastase kontrolliaruande põhjal järeldusele, et artiklis 78 sätestatud tingimused ei ole enam täidetud, taotleb komisjon, et auditeerimisasutus korraldaks artikli 63 lõike 3 kohaselt täiendava auditeerimise ja võtaks parandusmeetmeid.
2. Kui seejärel esitatud iga-aastasest kontrolliaruandest selgub, et tingimused ei ole jätkuvalt täidetud, mis vähendab komisjoni kindlust seoses juhtimis- ja kontrollisüsteemide tulemusliku toimimise ning kulude seaduslikkuse ja korrektsusega, taotleb komisjon, et auditeerimisasutus teeks süsteemiauditid.
3. Komisjon võib pärast liikmesriigile tähelepanekute esitamiseks võimaluse andmist liikmesriiki teavitada, et artiklis 77 sätestatud laiendatud proportsionaalne korra kohandamine lõpetatakse.

VII JAOTIS
FINANTSJUHTIMINE, RAAMATUPIDAMISARUANNETE ESITAMINE JA KONTROLLIMINE
NING FINANTSKORREKTSIOONID

I PEATÜKK
Finantsjuhtimine

I JAGU
ÜLDISED ARVESTUSEESKIRJAD

Artikkel 80

Eelarvelised kulukohustused

1. Otsus, millega programm kooskõlas artikliga 18 heaks kiidetakse, kujutab endast rahastamisotsust finantsmääruse [artikli 110 lõike 3] tähenduses, ning kui see on asjaomasele liikmesriigile teatavaks tehtud, siis ka juriidilist kulukohustust.
Otsuses määratakse kindlaks liidu rahaline toetus iga fondi ja aasta kohta.
2. Liidu eelarvelised kulukohustused iga programmi suhtes määrab komisjon iga fondi iga-aastaste osamaksetena ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027.
3. Erandina finantsmääruse artikli 111 lõikest 2 võetakse esimese osamakse eelarveline kulukohustus pärast seda, kui komisjon programmi vastu võtab.

Artikkel 81

Euro kasutamine

Kõik programmides sätestatud summad, mis liikmesriik komisjonile aruandluses teatab või deklareerib, esitatakse eurodes.

Artikkel 82

Tagasimaksed

1. Tagasimaksed liidu eelarvesse tuleb teha enne tähtpäeva, mis on näidatud [finantsmääruse artikli 98] alusel koostatud sissenõudekorralduses. See tähtpäev on korralduse väljastamise kuule järgneva teise kuu viimane päev.
2. Iga hilinenud tagasimakse puhul nõutakse viivist, mida hakatakse arvestama alates tähtpäevast ja mis lõpeb makse tegeliku tegemise päeval. Sellise viivise määr on poolteist protsendipunkti kõrgem kui määr, mida Euroopa Keskpank kohaldab oma põhiliste refinantseerimistehingute puhul selle kuu esimesel tööpäeval, millesse tähtpäev langeb.

II JAGU

LIIKMESRIIKIDELE TEHTAVAD MAKSEID KÄSITLEVAD EESKIRJAD

Artikkel 83

Maksete liigid

Maksed tehakse eel- ja vahemaksetena ning asjaomase aruandeaasta lõppmaksetena.

Artikkel 84
Eelmaksed

1. Komisjon teeb eelmaksed kogutoetuse alusel, mis eraldatakse fondidest, mis on sätestatud komisjoni otsuses, millega programm heaks kiidetakse, vastavalt artikli 17 lõike 3 punkti f alapunktile i.
2. Igale fondile tehakse eelmaksed aastaste osamaksetena lähtuvalt rahaliste vahendite olemasolust enne iga aasta 1. juulit järgmiselt:
 - (a) 2021: 0,5 %;
 - (b) 2022: 0,5 %;
 - (c) 2023: 0,5 %;
 - (d) 2024: 0,5 %;
 - (e) 2025: 0,5 %;
 - (f) 2026: 0,5 %;Kui programm võetakse vastu pärast 1. juulit 2021, tasutakse varasemad osamaksed vastuvõtmise aastal.
3. Erandina lõikest 2 sätestatakse ETK määruses erieeskirjad Interregi programmide eelmaksete kohta.
4. Eelmaksena makstud summad kantakse komisjoni raamatupidamisarvestusest välja hiljemalt viimase aruandeaasta jooksul.
5. Eelmaksete tagajärjel kogunenud intresse kasutatakse asjaomase programmi jaoks samamoodi nagu fondide vahendeid ja need kajastatakse viimase aruandeaasta raamatupidamisarvestuses.

Artikkel 85
Maksetaotlused

1. Liikmesriik esitab maksimaalselt neli maksetaotlust programmi, fondi ja aruandeaasta kohta. Igal aastal on iga maksetaotluse esitamise tähtajaks 30. aprill, 31. juuli, 31. oktoober ja 26. detsember.
31. juuliks esitatud viimane maksetaotlus loetakse 30. juunil lõppenud aruandeaasta lõppmaksetaotluseks.
2. Maksetaotlust ei loeta vastuvõetavaks enne, kui viimane nõutud kinnituspakett on esitatud.
3. Maksetaotlused esitatakse komisjonile vastavalt XIX lisas esitatud näidisvormile ja need sisaldavad iga prioriteedi ja piirkonnakategooria kohta:
 - (a) rahastamiskõlblike kulude kogusummat, mis on tekkinud toetuse saajal ja mis on tasutud tegevuste rakendamisel, nagu see on kirjendatud raamatupidamisega tegeleva üksuse süsteemis;
 - (b) tehnilise abi summat, mis on arvutatud artikli 31 lõike 2 kohaselt;
 - (c) makstud või makstavat avaliku sektori toetuse kogusummat, nagu see on kirjendatud raamatupidamisega tegeleva üksuse süsteemis.
4. Erandina lõike 3 punktist a kohaldatakse järgmist:

- (a) kui antakse liidu rahalist toetust artikli 46 punkti a kohaselt, on maksetaotlusse kantavateks summadeks sellised summad, mis on õigustatud eduka tingimuste täitmise või tulemuste saavutamise koostöös artikli 89 lõikes 2 nimetatud otsusega;
 - (b) kui antakse liidu rahalist toetust artikli 46 punktide c, d ja e kohaselt, on maksetaotlusse kantavateks summadeks artikli 88 lõikes 3 nimetatud otsuse kohaselt kindlaksmääratud summad.
 - (c) Artikli 48 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud toetusevormide puhul on maksetaotlusse kantavateks summadeks kohaldatava aluse põhjal arvutatud kulud.
5. Erandina lõike 3 punktist c maksab ELi toimimise lepingu artiklis 107 sätestatud abiskeemide puhul abi andev organ abisaajatele avaliku sektori toetuse, mis vastab maksetaotlusse kantud kulutustele.

Artikkel 86

Maksetaotlustes esitatavate rahastamisvahendite spetsiifilised aspektid

1. Kui rahastamisvahendeid rakendatakse kooskõlas artikli 53 lõikega 2, peavad XIX lisa kohaselt esitatavad maksetaotlused sisaldama väljamakstud kogusummat, mille korraldusasutus on lõppsaajale välja maksnud, või tagatiste puhul tagatislepingutes kokku lepitud kõrvalepandud summasid, nii nagu on ette nähtud artikli 62 lõike 1 punktidega a, b ja c.
2. Kui rahastamisvahendeid rakendatakse kooskõlas artikli 53 lõikega 3, esitatakse maksetaotlused, mis sisaldavad rahastamisvahendite kulusid, kooskõlas järgmiste tingimustega:
 - (a) esimeses maksetaotluses sisalduv summa peab olema makstud rahastamisvahenditesse ja see võib ulatuda 25 %-ni vastava rahastamislepingu alusel rahastamisvahendi jaoks eraldatud programmi toetuse kogusummast, võttes arvesse asjaomast prioriteeti ja piirkonna kategooriat, kui see on asjakohane;
 - (b) rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul esitatud järgmiste maksetaotluste summad peavad sisaldama artikli 62 lõikes 1 nimetatud rahastamiskõlblikke kulusid.
3. Lõike 2 punktis a osutatud esimeses maksetaotluses sisalduv summa kantakse komisjoni raamatupidamisarvestusest välja hiljemalt viimase aruandeaasta jooksul.
See avaldatakse eraldi maksetaotlustes.

Artikkel 87

Ühised makse-eeskirjad

1. Vabade vahendite olemasolu korral teeb komisjon vahemaksed hiljemalt 60 päeva möödumisel kuupäevast, mil komisjon maksetaotluse kätte saab.
2. Iga makse suunatakse fondi varaseima avatud eelarvelise kulukohustuse ja asjaomase piirkonnakategooria alla. Komisjon hüvitab vahemaksetena 90 % maksetaotluses sisalduvatest summadest; see määr saadakse, kui iga prioriteedi kaasrahastamismäära kohaldatakse vastavalt kas rahastamiskõlblikele kogukuludele või avaliku sektori toetusele. Komisjon määrab lõppmakse arvutamisel vastavalt artiklile 94 kindlaks veel hüvitamisele või sissenõudmisele kuuluvad summad.
3. Fondidest teatavale prioriteedile vahemaksena eraldatav toetussumma ei tohi olla suurem kui fondidest makstav toetussumma prioriteedile, mis on sätestatud komisjoni otsuses, millega programm heaks kiidetakse.

4. Kui liidu rahalist toetust antakse artikli 46 punkti a kohaselt või kui toetus esineb artikli 48 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud vormis, ei maksa komisjon liikmesriigi küsitud summast rohkem.
5. Lisaks sellele ei tohi fondidest prioriteedile viimase aruandeaasta lõppmakse kaudu makstav toetussumma olla suurem ühestki järgmisest summast:
 - (a) maksetaotluses teatatud avaliku sektori toetus;
 - (b) fondidest toetusesaajatele makstav toetus;
 - (c) liikmesriigi küsitud summa.
6. Liikmesriigi taotlusel võib vahemakseid suurendada 10 % üle kaasfinantseerimismäära, mis kehtib fondide iga prioriteedi suhtes, kui liikmesriik vastab pärast [käesoleva määruse vastuvõtmiskuupäeva] ühele järgmistest tingimustest:
 - (a) asjaomane liikmesriik saab liidult laenu nõukogu määruse (EL) nr 407/2010 alusel;
 - (b) asjaomane liikmesriik saab keskmise tähtajaga finantsabi ESMist nagu on ette nähtud 2. veebruari 2012. aasta ESMi asutamislepinguga või määrusega (EÜ) nr 332/2002⁵⁰, sõltuvalt makromajandusliku kohandamisprogrammi elluviimisest;
 - (c) asjaomasele liikmesriigile tehakse kättesaadavaks finantsabi sõltuvalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruks (EL) nr 472/2013⁵¹ sätestatud makromajandusliku kohandamisprogrammi elluviimisest.

Suurendatud määra, mis ei ületa 100%, kohaldatakse maksetaotluste suhtes selle kalendriaasta lõpuni, mil vastava finantsabi andmine lõpeb.
7. Lõiget 6 ei kohaldata Interregi programmide suhtes.

Artikkel 88

Rahastamiskõlblike kulude hüvitamine ühikuhindade, ühekordsete maksete ja kindlate määrade alusel

1. Komisjon võib programmile makstava liidu rahalise toetuse hüvitamiseks ette nähtud ühikuhindade, ühekordsete maksete ja kindlate määrade alusel hüvitada liidu rahalise toetuse programmile.
 2. Selleks et kasutada programmile makstavat liidu rahalist toetust, mis põhineb artiklis 46 nimetatud ühikuhindadel, ühekordsetel maksetel ja kindlatel määradel, esitab liikmesriik komisjonile V ja VI lisas esitatud näidisvormide põhjal ettepaneku kas programmi või selle muutmissettepaneku osana.
- Liikmesriigi ettepanekus esitatud summade ja määrade suurus määratakse kindlaks lõikes 4 osutatud delegeeritud akti põhjal või võetakse aluseks
- (a) aus, õiglane ja kontrollitav arvutusmeetod, mis põhineb ühel järgmistest:
 - i) statistilistel andmetel, muul objektiivsel teabel või eksperdi hinnangul;
 - ii) varasemat tegevust puudutavatel kontrollitud andmetel;
 - iii) tavapärase kuluarvestustavade rakendamisel;

⁵⁰ Nõukogu 18. veebruari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem (EÜT L 53, 23.2.2002, lk 1).

⁵¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (ELT L 140, 27.5.2013, lk 1).

- (b) eelarveprojekt;
 - (c) eeskirjad, mis on kehtestatud vastavate ühikuhindade ja ühekordsete maksete suhtes, mida kohaldatakse liidu poliitikas sarnast tüüpi tegevuste suhtes.
 - (d) vastavate ühikuhindade ja ühekordsete maksete suhtes kehtestatud eeskirjad, mida kohaldatakse sama tüüpi tegevuste ja toetusesaajatega seotud toetuseskeemide suhtes, mida rahastavad täielikult liikmesriigid;
3. Komisjoni otsusega, millega kiidetakse heaks programm või selle muudatus, nähakse ette tegevuste liigid, mida hüvitatakse ühikuhindade, ühekordsete maksete ja kindlate määrade alusel, ühikuhindade, ühekordsete maksete ja kindlate määrade määratlus ja summad ning selliste summade kohandamismeetodid.
- Liikmesriigid kasutavad üht artikli 48 lõikes 1 nimetatud toetusevormi, et toetada tegevust, mille kulutused hüvitab komisjon käesoleva artikli alusel.
- Komisjoni või liikmesriikide auditite eranditu eesmärk on kontrollida, et komisjonipoolse hüvitamise tingimused on täidetud.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 107 vastu delegeeritud õigusakt, et täiendada käesolevat artiklit, määra kindlaks ühikuhindade, ühekordsete maksete ja kindlate määrade suuruse ja kohandamismeetodid viisil, mida on kirjeldatud lõike 2 teises lõigus.

Artikkel 89

Kuludega sidumata rahastamine

1. Selleks et kasutada kõigile või osadele prioriteetsetele programmidele makstavat liidu rahalist toetust, mis põhineb kuludega sidumata rahastamisel, esitab liikmesriik komisjonile V ja VI lisas esitatud näidismuudatuste põhjal ettepaneku kas programmi või selle muutmise ettepaneku osana. Ettepanek peab sisaldama järgmist teavet:
- (a) asjaomase prioriteedi kindlakstegemine ja kogusumma, mille suhtes kohaldatakse kuludega sidumata rahastamist; programmi osa ja tegevusliigi kirjeldus, mille suhtes kohaldatakse kuludega sidumata rahastamist;
 - (b) täidetavate tingimuste või saavutatavate eesmärkide kirjeldus ja ajakava;
 - (c) vahetulemused, mille komisjon võtab hüvitamisel aluseks;
 - (d) mõõdetavused;
 - (e) komisjonipoolse hüvitamise ajakava ja summad, mis on seotud tingimuste täitmise ja eesmärkide saavutamise;
 - (f) vahetulemuste ning tingimuste täitmise või eesmärkide saavutamise kontrollimise kord;
 - (g) summade kohandamise meetodid, kui see on asjakohane;
 - (h) tingimuste täitmist ja eesmärkide saavutamist tõendava kontrollijälje tagamise kord kooskõlas XI lisaga.
2. Komisjoni otsuses programmi heakskiitmise kohta või programmi muutmise taotluses esitatakse kõik lõikes 1 loetletud andmed.
3. Liikmesriigid kasutavad üht artikli 48 lõikes 1 nimetatud toetusevormi, et toetada tegevust, mille kulutused hüvitab komisjon käesoleva artikli alusel.
- Komisjoni või liikmesriikide auditite eranditu eesmärk on kontrollida, kas komisjonipoolse hüvitamise tingimused on täidetud või ettenähtud tulemused saavutatud.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 107 vastu delegeeritud õigusakt, et täiendada käesolevat artiklit, määra kindlaks kuludega sidumata rahastamise summad tegevusliikide kaupa, summade kohandamise meetodid ning täidetavad tingimused ja saavutatavad eesmärgid.

III JAGU

MAKSETE KATKESTAMINE JA PEATAMINE

Artikkel 90

Maksetähtaja edasilükkamine

1. Komisjon võib maksetähtaja edasi lükata, välja arvatud eelmaksete puhul, maksimaalselt kuue kuu võrra, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - (a) on tõendeid selle kohta, et esineb märkimisväärsed puudusi, mille suhtes ei ole võetud parandusmeetmeid;
 - (b) komisjon peab korraldama täiendava kontrollimise pärast temani jõudnud teavet, et maksetaotluses sisalduvad kulud võivad olla seotud eeskirjade eiramisega.
2. Liikmesriigid võivad kokku leppida, et maksetähtaja edasilükkamist pikendatakse kolme kuu võrra.
3. Komisjon piirab edasilükkamist nii, et see puudutab ainult kulude seda osa, mille suhtes kehtivad lõikes 1 osutatud asjaolud, välja arvatud juhul, kui seda osa ei ole võimalik kindlaks teha. Komisjon teatab liikmesriigile kirjalikult edasilükkamise põhjusest ja palub neil olukorda parandada. Komisjon lõpetab edasilükkamise niipea, kui on võetud vajalikud meetmed lõikes 1 osutatud asjaolude parandamiseks.
4. EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib sätestada konkreetsed alused selliste maksete katkestamiseks, mis on seotud ühise kalanduspoliitika eeskirjade eiramisega.

Artikkel 91

Maksete peatamine

1. Komisjon võib peatada kõik maksed või osa nendest pärast seda, kui ta on andnud liikmesriigile võimaluse esitada kahe kuu jooksul oma tähelepanekud, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - (a) liikmesriik ei ole võtnud vajalikke meetmeid olukorra parandamiseks, mis oli artikli 90 kohase edasilükkamise põhjuseks;
 - (b) esineb suuri puudusi,
 - (c) maksetaotluses sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, mida ei ole kõrvaldatud;
 - (d) komisjon on esitanud asutamislepingu artikli 258 kohaselt põhjendatud arvamuse rikkumise kohta, mis ohustab kulude seaduslikkust ja korrektsust;
 - (e) liikmesriik ei ole võtnud vajalikke meetmeid kooskõlas artikli 15 lõikega 6;
2. Komisjon lõpetab kõikide või mõnede maksete peatamise niipea, kui on võetud vajalikud meetmed lõikes 1 osutatud asjaolude parandamiseks.

3. EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib sätestada konkreetsed alused selliste maksete peatamiseks, mis on seotud ühise kalanduspoliitika eeskirjade eiramisega.

II PEATÜKK

Raamatupidamisaruannete esitamine ja kontrollimine

Artikkel 92

Raamatupidamisaruannete esitamine ja kontrollimine

1. Liikmesriik esitab komisjonile 15. veebruariks iga sellise aruandeaasta kohta, mille kohta on esitatud maksetaotlus, järgmised dokumendid (edaspidi „kinnituspakett“), mis käsitlevad eelnevat aruandeaastat, nagu see on määratletud artikli 2 punktis 28:
 - (a) raamatupidamisaruande, mis vastab XX lisas esitatud näidisvormile;
 - (b) artikli 68 lõike 1 punktis f osutatud liidu vahendite haldaja kinnituse, mis vastab XV lisas esitatud näidisvormile;
 - (c) artikli 71 lõike 3 punktis a osutatud auditiarvamuse, mis vastab XVI lisas esitatud näidisvormile;
 - (d) artikli 71 lõike 3 punktis b osutatud iga-aastase kontrolliaruande, mis vastab XVII lisas esitatud näidisvormile;
2. Komisjon võib lõikes 1 osutatud tähtaega erandkorras pikendada 1. märtsini, kui asjaomane liikmesriik seda taotleb.
3. Raamatupidamisaruanded sisaldavad iga prioriteedi ning vajaduse korral fondi ja piirkonna kategooria tasandil:
 - (a) raamatupidamisega tegeleva üksuse raamatupidamissüsteemi kirjendatud rahastamiskõlblike kulude summat, mis sisaldub komisjonile esitatud kõnealuse aruandeaasta lõppmaksetaotluses, ja makstud või makstavat avaliku sektori toetuse kogusummat;
 - (b) aruandeaasta jooksul tühistatud summasid;
 - (c) igasse rahastamisvahendisse makstud avaliku sektori toetuse summasid;
 - (d) iga prioriteedi puhul punkti a kohaselt deklareeritud summade ja sama aruandeaasta maksetaotlustes deklareeritud summade erinevuste selgitust.
4. Raamatupidamisaruanne ei ole vastuvõetav, kui liikmesriik ei ole teinud vajalikke parandusi, et vähendada raamatupidamisarvestuses esitatud kulutuste seaduslikkuse ning korrektsusega seotud jääkriski nii, et see oleks alla 2 %.
5. Eelkõige jäetakse raamatupidamisaruandest välja:
 - (a) eeskirjadevastaselt tehtud kulutused, mille suhtes on kohaldatud finantskorrektsioone koosõlas artikliga 97;
 - (b) kulutused, mille seaduslikkust ja korrektsust parajasti hinnatakse;
 - (c) muud summad, mida on vaja, et vähendada 2 %-ni aruandes esitatud kulude jääkvigade määra.

Liikmesriik võib lisada esimese lõigu punktis b nimetatud kulutused mõne järgneva aruandeaasta maksetaotlusesse, tingimusel et nende seaduslikkus ja korrektsus on kinnitatud.

6. Liikmesriik võib asendada eeskirjadevastaselt makstud summad, mis avastatakse pärast raamatupidamisaruande esitamist, tehes vastavad parandused selle aruandeaasta raamatupidamisaruandesse, mil eeskirjade eiramist märgati, ilma et see piiraks artikli 98 kohaldamist.
7. Liikmesriik esitab kinnituspaketis viimase aruandeaasta kohta artiklis 38 nimetatud lõpliku tulemusaruande või EMKFi, AMIFI, ISFi ning BMVI viimase aasta rakendusaruande.

Artikkel 93

Raamatupidamisaruande kontrollimine

Komisjon selgitab aruandeaasta lõpule järgneva aasta 31. maiks välja, kas raamatupidamisaruanne on täielik, täpne ja õige, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artiklit 96.

Artikkel 94

Bilansi arvutamine

1. Kui komisjon määrab kindlaks fondidest aruandeaastal tasumisele kuuluva summa ning sellest tulenevad kohandused liikmesriikidele tehtavates maksetes, võtab ta arvesse järgmist:
 - (a) artikli 95 lõike 2 punktis a osutatud arvestuskannete summasid, millele kohaldatakse iga prioriteedi kaasrahastamismäära;
 - (b) komisjoni poolt selle aruandeaasta jooksul tehtud vahemaksete kogusummat.
2. Kui liikmesriigilt on vaja summa sisse nõuda, esitab komisjon liikmesriigile sissenõudekorralduse, mis viiakse võimaluse korral täide nii, et see summa arvestatakse maha liikmesriigile sama programmi alusel makstavatest järgmistest summadest. Selline sissenõudmine ei kujuta endast finantskorrektsiooni ning sellega ei kaasne fondide toetuste vähenemine programmile. Sissenõutud summad loetakse vastavalt finantsmääruse artikli 177 lõikele 3 sihtotstarbeliseks tuluks.

Artikkel 95

Raamatupidamisaruande kontrollimise kord

1. Mõlemal järgmisel juhul kohaldatakse artiklis 96 sätestatud korda:
 - (a) kui auditeerimisasutus on esitanud märkusega või eitava auditiarvamuse seoses raamatupidamisaruande täielikkust, täpsust ja õigsust puudutavate asjaoludega;
 - (b) kui komisjonil on tõendeid, mis seavad kahtluse alla märkuseta auditiarvamuse usaldusväärsuse.
2. Kõikidel muudel juhtudel arvutab komisjon fondidest tasumisele kuuluva summa kooskõlas artikliga 94 ja teeb vastavad maksed või esitab sissenõuded enne 1. juulit. Kõnealune makse või sissenõue kujutab endast raamatupidamisaruande heakskiitmist.

Artikkel 96

Raamatupidamisaruande kontrollimise ärakuulamismenetlus

1. Kui auditeerimisasutus esitab märkusega auditiarvamuse seoses raamatupidamisaruande täielikkust, täpsust ja õigsust puudutavate asjaoludega, palub komisjon liikmesriigil kõnealune aruanne läbi vaadata ning esitada ühe kuu jooksul uuesti artikli 92 lõikes 1 nimetatud dokumendid.

Kui esimeses lõigus osutatud tähtaja möödudes:

- (a) on auditiarvamus märkusetä, kohaldatakse artiklit 94 ja komisjon tasub kahe kuu jooksul vajalikud juurdemaksed või alustab sissenõudemenetlust;
 - (b) on auditiarvamus endiselt märkusega või kui liikmesriik ei ole dokumente uuesti esitanud, kohaldatakse lõikeid 2, 3 ja 4.
- 2. Kui auditiarvamus on endiselt märkusega seoses raamatupidamisaruande täielikkust, täpsust ja õigsust puudutavate asjaoludega või kui auditiarvamus on endiselt ebausaldusväärne, teatab komisjon liikmesriigile kõnealusel aruandeaastal fondidest tasumisele kuuluva summa.
 - 3. Kui liikmesriik nõustub selle summaga ühe kuu jooksul, tasub komisjon kahe kuu jooksul vajalikud juurdemaksed või alustab sissenõudemenetlust kooskõlas artikliga 94.
 - 4. Kui liikmesriik ei nõustu lõikes 2 osutatud summaga, kehtestab komisjon kõnealusel aruandeaastal fondidest tasumisele kuuluva summa. See ei kujuta endast finantskorrektsiooni ning sellega ei kaasne fondide toetuste vähenemine programmile. Komisjon tasub kahe kuu jooksul vajalikud juurdemaksed või alustab sissenõudemenetlust kooskõlas artikliga 94.
 - 5. Viimase aruandeaasta puhul teeb komisjon ESF+-st, ERFist ja Ühtekuuluvusfondist toetust saavate programmide aastase lõppmakse või esitab sissenõudekorralduse mitte hiljem kui kaks kuud pärast artiklis 38 osutatud lõpliku tulemusaruande vastuvõtmise kuupäeva.

III PEATÜKK

Finantskorrektsioonid

Artikkel 97

Liikmesriikide tehtavad finantskorrektsioonid

- 1. Liikmesriigid kaitsevad liidu eelarvet ja kohaldavad finantskorrektsioone, tühistades kõik või osa fondidest teatavale tegevusele või programmile makstavatest toetussummadest, kui leitakse, et komisjonile deklareeritud kulu on eeskirjadevastane.
- 2. Finantskorrektsioonid kirjendatakse selle aruandeaasta raamatupidamisaruannetesse, mille jooksul tühistamine otsustati.
- 3. Fondidest makstavaid toetussummasid, mis on tühistatud, võib liikmesriik uuesti kasutada asjaomase programmi raames, välja arvatud sellise tegevuse jaoks, millele korrektsiooni kohaldata, või kui finantskorrektsioon tehakse süstemaatilise eeskirjade eiramise tõttu, ei või tühistatud toetussummat uuesti kasutada ühegi tegevuse jaoks, mida see süstemaatiline eeskirjade eiramine mõjutab.
- 4. EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha täiendavaid nõudeid liikmesriikidele finantskorrektsioonide tegemiseks seoses ühise kalanduspoliitika raames kohaldatavate eeskirjade eiramisega.
- 5. Erandina lõigetest 1 ja 3 võib rahastamisvahendeid hõlmava tegevuse puhul käesoleva artikli kohaselt tühistatud toetussummasid sama tegevuse raames uuesti kasutada, kui tegemist oli ühekordse eeskirjade eiramisega ja täidetud on järgmised tingimused:
 - (a) kui toetussumma tühistamise tinginud eeskirjade eiramine on tuvastatud toetuse lõppsaaja tasandil: võivad seda teha ainult teised lõppsaajad sama rahastamisvahendi raames;
 - (b) kui toetussumma tühistamise tinginud eeskirjade eiramine on tuvastatud erifondi rakendava asutuse tasandil, kus rahastamisvahendit rakendatakse haldusfondiga struktuuri kaudu, võivad seda teha ainult teised erifonde rakendavad asutused.

Kui toetussumma tühistamise tinginud eeskirjade eiramine on tuvastatud haldusfondi rakendava asutuse tasandil või erifondi rakendava asutuse tasandil, kus rahastamisvahendit rakendatakse haldusfondita struktuuri kaudu, ei või tühistatud toetussummat sama tegevuse raames uuesti kasutada.

Kui finantskorrektsioon tehakse süstemaatilise eeskirjade eiramise tõttu, ei või tühistatud toetussummat uuesti kasutada ühegi tegevuse jaoks, mida see süstemaatiline eiramine puudutas.

6. Rahastamisvahendeid rakendavad asutused hüvitavad liikmesriigile eeskirjade eiramisest mõjutatud programmitoetuse summad koos intressiga ning mis tahes muu asjaomaste toetussummade abil saadud tuluga.

Rahastamisvahendeid rakendavad asutused ei hüvita liikmesriigile esimeses lõigus osutatud summasid juhul, kui nad tõendavad, et asjaomase rikkumise puhul on täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused:

- (a) eeskirjade eiramine esines toetuse lõppsaajate tasandil või haldusfondi puhul erifonde rakendavate asutuste või lõppsaajate tasandil;
- (b) rahastamisvahendeid rakendavad asutused on täitnud oma kohustused seoses programmi toetussummadega, mida eeskirjade eiramine mõjutas, kooskõlas kehtivate õigusaktidega ning tegutsevad sellise kutsealase tähelepanelikkuse, tõhususe, läbipaistvuse ja hoolsuse tasemel, mida eeldatakse rahastamisvahendite rakendamisel kogenud professionaalselt asutuselt.
- (c) eeskirjade eiramisest mõjutatud summasid ei õnnestunud tagasi nõuda hoolimata sellest, et rahastamisvahendeid rakendavad asutused on piisava hoolsusega rakendanud kõiki kohaldatavaid lepingulisi ja õiguslikke meetmeid.

Artikkel 98

Komisjoni tehtavad finantskorrektsioonid

1. Komisjon teeb finantskorrektsioone, vähendades fondidest programmile makstavat toetust, kui ta on jõudnud järeldusele, et:
 - (a) esineb suuri puudusi, mis ohustavad fondidest programmile juba antud liidu rahalist toetust;
 - (b) vastuvõetud raamatupidamisaruandes sisalduv kulu on eeskirjadevastane ja liikmesriik ei ole seda avastanud ega sellest teatanud;
 - (c) enne seda, kui komisjon alustas käesolevas lõikes sätestatud korrektsioonimenetlust, ei ole liikmesriik täitnud artiklist 91 tulenevaid kohustusi.

Kui komisjon kohaldab kindla määraga või ekstrapoleeritud finantskorrektsioone, toimub see kooskõlas XXI lisaga.

2. Enne finantskorrektsiooni kohta otsuse tegemist teatab komisjon liikmesriigile oma järeldused ning annab liikmesriigile võimaluse avaldada oma tähelepanekud kahe kuu jooksul.
3. Kui liikmesriik ei aktsepteeri komisjoni järeldusi, kutsub komisjon liikmesriigi ärakuulamisele, tagamaks, et komisjonile on kättesaadav kogu asjakohane teave ja kõik seisukohad, millele rajada järeldus finantskorrektsiooni kohaldamise kohta.
4. Komisjon võtab finantskorrektsiooni kohta vastu otsuse rakendusaktiga 12 kuu jooksul alates ärakuulamisest või komisjoni nõutud täiendavate andmete esitamisest.

Finantskorrektsiooni kohta otsust tehes võtab arvesse kõiki esitatud andmeid ja tähelepanekuid.

Kui liikmesriik nõustub lõike 1 punktides a ja c kirjeldatud juhtude korral tehtud finantskorrektsiooniga enne lõikes 1 osutatud otsuse vastuvõtmist, võib ta asjaomaseid summasid uuesti kasutada. Seda võimalust ei ole lõike 1 punktis b kirjeldatud juhul tehtud finantskorrektsiooni puhul.

5. EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha täiendavad nõuded liikmesriikidele finantskorrektsioonide tegemiseks seoses ühise kalanduspoliitika raames kohaldatavate eeskirjade eiramisega.

IV PEATÜKK

Kulukohustustest vabastamine

Artikkel 99

Kulukohustustest vabastamise põhimõtted

1. Komisjon vabastab kohustustest kõik programmi summad, mida ei ole kasutatud eelmakseteks kooskõlas artikliga 84 või mille kohta ei ole esitatud maksetaotlust kooskõlas artiklitega 85 ja 86 aastate 2021–2026 eelarveliste kulukohustuste täitmise aastale järgneva teise kalendriaasta 26. detsembriks.
2. Summa, mis peab 2021. aasta eelarvelise kulukohustuse puhul olema lõikes 1 kindlaksmääratud tähtjaks hõlmatud eelmaksete või maksetaotlustega, on 60 % sellest kulukohustusest. 10 % 2021. aasta eelarvelistest kulukohustustest lisatakse aastatel 2022–2025 igale eelarvelisele kulukohustusele, et arvutada kaetavad summad.
3. See osa kulukohustustest, mis on 31. detsembril 2029 veel avatud, vabastatakse, kui komisjonile ei ole artikli 38 lõikes 1 sätestatud tähtjaks esitatud kinnituspaketti ega ESF+-ist, ERFist ja Ühtekuuluvusfondist toetust saavate programmide lõplikku tulemusaruannet.

Artikkel 100

Erand kulukohustustest vabastamisel

1. Kulukohustustest vabastamisega seotud summat vähendatakse summade võrra, mis on võrdsed selle osaga eelarvelisest kulukohustusest:
 - (a) millega seotud tegevused on peatatud kohtumenetluse või halduskaebusega, millel on peatav toime; või
 - (b) mille kohta pole olnud võimalik koostada maksetaotlust vääramatu jõu tõttu, mis mõjutab oluliselt kogu programmi või selle osa rakendamist.Vääramatut jõudu põhjusena esitavad riiklikud ametiasutused peavad tõendama vääramatu jõu otsest mõju kogu programmi või selle osa rakendamisele.
2. Liikmesriik saadab 31. jaanuariks komisjonile lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b osutatud erandeid puudutavad andmed 26. detsembril deklareeritava summa kohta.

Artikkel 101

Kulukohustustest vabastamise kord

1. Lähtudes andmetest, mis ta on saanud 31. jaanuari seisuga, teeb komisjon liikmesriigile teatavaks nendest andmetest tuleneva kulukohustustest vabastamise summa.

2. Liikmesriigil on üks kuu aega, et nõustuda kulukohustustest vabastatava summaga või esitada oma tähelepanekud.
3. Liikmesriik esitab komisjonile 30. juuniks muudetud rahastamiskava, mis kajastab asjaomaseks kalendriaastaks programmi ühel või mitmel prioriteetsel suunal vähendatud toetuse summat. Rohkem kui ühest fondist toetatavate programmide puhul vähendab fond toetussummat proportsionaalselt kulukohustustest vabastamisega seotud summadega, mis olid asjaomase kalendriaasta jooksul kasutamata jäänud.

Kui muudetud rahastamiskava ei esitata, vaatab komisjon rahastamiskava läbi, vähendades fondidest makstavat toetust asjaomaseks kalendriaastaks. Vähendamine määratakse igale prioriteedile proportsionaalselt kulukohustustest vabastamisega seotud summadega, mis olid asjaomase kalendriaasta jooksul kasutamata jäänud.

4. Komisjon muudab otsust programmi heakskiitmise kohta hiljemalt 31. oktoobril.

VIII JAOTIS

FINANTSRAAMISTIK

Artikkel 102

Tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi toetuse geograafiline ulatus

1. ERF, ESF+ ja Ühtekuuluvusfond toetavad investeeringuid tööhõivesse ja majanduskasvu kõigis piirkondades, mis vastavad ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 2. tasandile (edaspidi „NUTS 2. tasand“), mis loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1059/2003, mida on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 868/2014.
2. ERFi ja ESF+ vahendid majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide täitmiseks eraldatakse järgmisele kolmele NUTS 2. tasandi piirkonna kategooriale:
 - (a) vähem arenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on alla 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst (edaspidi „vähem arenenud piirkonnad“);
 - (b) üleminekupiirkonnad, mille SKP elaniku kohta on vahemikus 75–100 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst (edaspidi „üleminekupiirkonnad“);
 - (c) enam arenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on suurem kui 100 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst (edaspidi „enam arenenud piirkonnad“).

Piirkondade klassifitseerimine ühte kolmest piirkonnakategooriast määratakse kindlaks selle alusel, kuidas iga piirkonna ostujõu standardites väljendatud ja liidu arvandmete alusel ajavahemikuks 2014–2016 arvutatud SKP elaniku kohta on seotud 27-liikmelise ELi sama võrdlusperioodi keskmise SKPga.

3. Ühtekuuluvusfondist toetatakse neid liikmesriike, mille ostujõu standardites väljendatud ja liidu arvandmete alusel ajavahemikuks 2014–2016 arvutatud kogurahvatulu elaniku kohta on alla 90 % 27-liikmelise ELi sama võrdlusperioodi keskmisest kogurahvatulust.
4. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu otsuse, millega avaldatakse kolmest piirkonnakategooriast ühe kriteeriumidele vastavate piirkondade ja lõike 3 kriteeriumidele vastavate liikmesriikide loetelu. Loetelu kehtib 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027.

Artikkel 103

Majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tagamiseks ettenähtud vahendid

1. Aastatel 2021–2027 eelarveliste kulukohustuste täitmiseks ette nähtud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse rahaliste vahendite maht on 330 624 388 630 eurot 2018. aasta hindades.
Programmitöö ja edasise liidu üldeelarvesse lisamise eesmärgil korrigeeritakse seda summat aastas 2 % indeksiga.
2. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu otsuse, milles on sätestatud tööhõive ja majanduskasvu investeeringute eesmärgi kohaselt ette nähtud iga-aastane koguvahendite jaotus liikmesriikide lõikes ja piirkonnakategooriate kaupa ning rahastamiskõlblike piirkondade loetelu vastavalt XXII lisas esitatud meetodile.
Kõnealuses otsuses on sätestatud ka Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) kohaselt ette nähtud iga-aastane koguvahendite jaotus liikmesriikide lõikes.
3. Komisjoni algatusel eraldatakse 0,35 % koguvahenditest tehniliseks abiks pärast artikli 104 lõikes 4 osutatud Euroopa ühendamise rahastule antava toetuse mahaarvamist.

Artikkel 104

Vahendid investeerimiseks tööhõive ja majanduskasvu eesmärgi ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg)

1. Tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi vahendid moodustavad 97,5 % koguvahenditest (st kokku 322 194 388 630 eurot) ja need jaotatakse järgmiselt:
 - (a) 61,6 % (st kokku 198 621 593 157 eurot) vähem arenenud piirkondadele;
 - (b) 14,3 % (st kokku 45 934 516 595 eurot) üleminekupiirkondadele;
 - (c) 10,8 % (st kokku 34 842 689 000 eurot) enam arenenud piirkondadele;
 - (d) 12,8 % (st kokku 41 348 556 877 eurot) Ühtekuuluvusfondist toetust saavatele liikmesriikidele;
 - (e) 0,4 % (st kokku 1 447 034 001 eurot) täiendava toetusena ELi toimimise lepingu artiklis 349 määratletud äärepoolseimatele piirkondadele ja NUTS 2. tasandi piirkondadele, mis vastavad 1994. aasta ühinemisakti protokolli nr 6 artiklis 2 sätestatud kriteeriumidele.
2. Komisjon vaatab 2024. aastal määruse (EL, Euratom [nr [...]] (MFF Regulation)) artikli 6 kohase 2025. aastat puudutava tehnilise kohandamise käigus läbi iga liikmesriigi jaoks aastateks 2025–2027 tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi kohaselt ette nähtud kogueraldised.
Läbivaatamisel kohaldab komisjon XXII lisas sätestatud eraldamismeetodit kõige uuema sel ajal kättesaadava statistika põhjal.
Pärast tehnilise kohanduse tegemist muudab komisjon rakendusakti, milles on sätestatud artikli 103 lõikes 2 osutatud iga-aastane muudetud jaotus.
3. Tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames ESF+-le eraldatud vahendite summa on 88 646 194 590 eurot.
Lõike 1 punktis e nimetatud äärepoolseimatele piirkondadele ette nähtud täiendavate vahendite summa, mis eraldatakse ESF+-le, on 376 928 934 eurot.
4. Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastusse üle kantav toetussumma on 10 000 000 000 eurot. Sellest summast rahastatakse transporditaristu projekte spetsiaalsete

projektikonkursside kaudu kooskõlas määrusega [*number of new CEF Regulation*], kuid üksnes liikmesriikides, mis vastavad Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele.

Komisjon võtab vastu rakendusakti, milles sätestatakse summa, mis kantakse igale liikmesriigile Ühtekuuluvusfondist ette nähtud eraldisest üle Euroopa ühendamise rahastusse; see summa määratakse proportsionaalselt kogu perioodiks.

Ühtekuuluvusfondist liikmesriigile tehtavaid eraldisi vähendatakse vastavalt.

Esimeses lõigus osutatud Ühtekuuluvusfondi eraldistele vastavad iga-aastased assigneeringud tuleb kirjendada Euroopa ühendamise rahastu asjakohastele eelarveridadele alates 2021. aasta eelarve menetlemisest.

30% Euroopa ühendamise rahastusse üle kantud vahenditest tehakse kohe pärast ülekandmist kättesaadavaks kõikidele liikmesriikidele, kes vastavad Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele, et nad saaksid rahastada transporditaristu projekte kooskõlas määrusega [*the CEF Regulation*].

Esimeses lõigus osutatud spetsiaalsete projektikonkursside suhtes kohaldatakse määruse (EL) [*new CEF Regulation*] alusel transpordisektori suhtes kohaldatavaid eeskirju. Kuni 31. detsembrini 2023 peetakse rahastamiskõlblike projektide valimisel kinni Ühtekuuluvusfondist riikidele tehtavatest eraldistest, võttes arvesse, et 70 % vahenditest on üle kantud Euroopa ühendamise rahastusse.

Alates 1. jaanuarist 2024 tehakse Euroopa ühendamise rahastusse üle kantud vahendid, mis ei ole transpordiprojektidele määratud, kättesaadavaks kõigile liikmesriikidele, mis vastavad Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele, et nad saaksid rahastada transporditaristu projekte kooskõlas määrusega [*the new CEF Regulation*].

5. 500 000 000 eurot tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi vahenditest eraldatakse Euroopa linnaarengu algatusele, mida komisjon haldab otse või kaudselt.
6. 175 000 000 eurot ESF+ tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi vahenditest eraldatakse uuenduslikke lahendusi toetavale riikidevahelisele koostööle, mida komisjon haldab otse või kaudselt.
7. Ajavahemikul 2021–2027 moodustavad Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) vahendid eelarveliste kulukohustuste täitmiseks fondidest kättesaadavatest koguvahenditest 2,5 % (st kokku 8 430 000 000 eurot).

Artikkel 105

Vahendite ülekantavus

1. Komisjon võib nõustuda partnerluslepingu esitamise ajal või selle vahehindamise raames liikmesriigi ettepanekuga kanda üle:
 - (a) kuni 15 % vähem arenenud piirkondade kogueraldistest üleminekupiirkondadele või enam arenenud piirkondadele ning üleminekupiirkondadelt enam arenenud piirkondadele;
 - (b) enam arenenud piirkondade või üleminekupiirkondade eraldistest vähem arenenud piirkondadele.
2. Igale liikmesriigile tehtud kogueraldised tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) jaoks ei ole nende eesmärkide vahel ülekantavad.

Artikkel 106
Kaasfinantseerimise määrade kehtestamine

1. Komisjoni otsuses programmi heakskiitmise kohta määratakse kindlaks kaasfinantseerimise määr ja fondidest igale prioriteedile antav maksimumtoetus.
2. Komisjoni otsuses sätestatakse iga prioriteedi kohta, kas kõnealuse prioriteedi kaasfinantseerimise määr kohaldatakse:
 - (a) toetuse kogusummale, sealhulgas avaliku ja erasektori toetusele; või
 - (b) avaliku sektori toetusele.
3. Iga prioriteedi kaasfinantseerimise määr tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames ei tohi olla suurem kui:
 - (a) 70 % vähem arenenud piirkondadele;
 - (b) 55 % üleminekupiirkondadele;
 - (c) 40 % enam arenenud piirkondadele.

Punktis a sätestatud kaasfinantseerimise määr kohaldatakse ka äärepoolseimate piirkondade suhtes.

Iga prioriteedi kaasfinantseerimise määr Ühtekuuluvusfondi raames ei tohi olla suurem kui 70 %.

ESF+ määrusega võidakse kehtestada kõrgemad kaasfinantseerimise määrad prioriteetidele, millega toetatakse uuendusmeetmeid kooskõlas kõnealuse määruse artikliga [14].
4. Interregi programmide kaasfinantseerimise määr ei tohi olla kõrgem kui 70 %.
- ETK määrusega võidakse kehtestada kõrgemad kaasfinantseerimise määrad Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi (Interreg) raames toetatavatele piiriülese väliskoostöö programmidele.
5. Komisjoni algatusel või komisjoni nimel rakendatavaid tehnilise abi meetmeid võib rahastada 100 % ulatuses.

IX JAOTIS
VOLITUSTE DELEGEERIMINE, RAKENDUS-, ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

I PEATÜKK
Volituste delegeerimine ja rakendussätted

Artikkel 107
Volituste delegeerimine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 108 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse lisade muutmise kohta, et kohandada käesoleva määruse teatavaid mitteolemuslikke osi programmiperioodi jooksul tekkinud muutustega, välja arvatud III, IV, X ja XXII lisa.

Artikkel 108
Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 63 lõikes 10, artikli 73 lõikes 4, artikli 88 lõikes 4, artikli 89 lõikes 4 ja artiklis 107 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 63 lõikes 10, artikli 73 lõikes 4, artikli 88 lõikes 4 ja artikli 89 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 63 lõike 10, artikli 73 lõike 4, artikli 88 lõike 4, artikli 89 lõike 4 ja artikli 107 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 109
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

II PEATÜKK

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 110
Üleminekusätted

Määrust (EÜ) nr 1303/2013 või mis tahes muud õigusakti, mida kohaldatakse programmitöö perioodi 2014–2020 suhtes, kohaldatakse jätkuvalt programmide ja tegevuse suhtes, mida kõnealusel perioodil toetatakse ERFist, ESF+-st, Ühtekuuluvusfondist ja EMKFist.

Artikkel 111
Etapipõhiselt rakendatava tegevuse tingimused

1. Korraldusasutus võib asuda välja valima tegevust, mis kujutab endast sellise tegevuse teist etappi, mis oli määruse (EÜ) nr 1303/2013 alusel toetuse saamiseks välja valitud ja alustatud, tingimusel et on täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused:

- (a) määruse (EÜ) nr 1303/2013 alusel toetuse saamiseks välja valitud tegevusel on rahastamise seisukohast kaks eristatavat etappi, millest kummalgi on eraldi kontrolljälg;
- (b) tegevuse kogukulud on üle 10 miljoni euro;
- (c) esimest etappi käsitlevas maksetaotluses esitatud kulud ei ole esitatud üheski teist etappi käsitlevas maksetaotluses.
- (d) tegevuse teine etapp on kooskõlas kohaldatava õigusega ja vastab ERFist, ESF+-st ja Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele vastavalt käesolevale määrusele või fondipõhiste määrustele;
- (e) liikmesriik kohustub määruse (EÜ) nr 1303/2013 artikli 141 kohaselt esitatavas rakendamise lõpparuandes programmitöö perioodil teise ja viimase etapi lõpule viima ja toimivaks muutma.

2. Tegevuse teise etapi suhtes kohaldatakse käesoleva määruse sätteid.

Artikkel 112

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourgis,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning nimetatud fondide ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse rahastamisvahendi finantseeskirjad

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad (*programmi teemavaldkond*)

Ühtekuuluvus ja väärtused

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☐ uut meetet

☐ uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁵²

X olemasoleva meetme pikendamist

☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.4.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

2019. aastal: määruse vastuvõtmine

2020. aastal: läbirääkimised programmide üle

1. jaanuar 2021: uute programmide algus

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda erinevatest teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*)

ELi tegevus seoses Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ja piirihalduse rahastamisvahendi valdkonnas on õigustatud ELi toimimise lepingu artiklis 174 sätestatud eesmärkidega. Tegutsemisõigus on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 175, milles kutsutakse liitu sõnaselgelt seda poliitikat rakendama struktuurifondide abil, koostöös artikliga 177, milles on määratletud Ühtekuuluvusfondi roll. ESFi, ERFi ja Ühtekuuluvusfondi eesmärgid on määratud kindlaks ELi toimimise lepingu artiklites 162, 176 ja 177. Põllumajanduse ja kalandusega seotud meetmed on õigustatud ELi toimimise lepingu artikliga 39.

⁵²

Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

ELi toimimise lepingu artiklis 174 on sätestatud, et erilist tähelepanu pööratakse maapiirkondadele, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondadele ja regioonidele, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused. Viimaste hulka kuuluvad väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimad piirkonnad ja saared ning piiriülesed ja mäestikualad.

ELi toimimise lepingu artikli 349 kohaselt võetakse erimeetmeid olenevalt äärepoolseimate piirkondade ühiskondlikust ja majanduslikust olukorrast, mida tingivad teatavad konkreetsed asjaolud, mis piiravad nende arengut suurel määral.

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*)

Tõhusus ja tulemuslikkus: ELi tasandil tegevus võimaldab paremini tulemusi saavutada. Näiteks paljudes riikides langeb ühtekuuluvuspoliitika arvele ligikaudu 50 % (või isegi rohkem) avaliku sektori investeeringutest. Ilma ühtekuuluvuspoliitikata ei oleks neil liikmesriikidel finantssuutlikkust selliseid investeeringuid teha. Enamikus piirkondades, olgu nad rohkem või vähem arenenud, puuduksid ilma ERF-ta aruka spetsialiseerumise strateegiad (RIS3) või ei oleks need elujõulised.

Osalemine nende eesmärkide saavutamisel, mis lähevad ELi kodanikele enim korda. Kodanikke huvitavad kõige rohkem töökohtade loomise ja majanduskasvu edendamine, loodussäästlik ja vähese CO₂-heitega majanduskasv, sotsiaalne kaasatus ja immigrantide lõimimine ning hea piirihaldus. Sobivate tingimuste loomine aitab ka edendada struktuurireformide teostamist ja haldusasutuste ajakohastamist.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

(1) Lihtsustamine: halduskoormuse vähendamise vajadus. See oli oluline järeldus, millele on jõutud korduvalt. Kui juhtimis-, kontrolli- ja auditisüsteemid on liiga keerukad, põhjustab see halduslikku ebakindlust, takistab rakendamist ja vähendab soovi abi taotleda. Eelkõige soovitakse kasutada lihtsustatud kuluvõimalusi.

(2) Paindlikkus, mis võimaldab reageerida uutele vajadustele. Näiteks Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi järeelhindamisel leiti, et programmitöö perioodi 2007–2013 üheks kordaminekuks oli programmide kohandamine majanduskriisile, ja et seda kogemust tasub tulevikus arvestada.

(3) Rahastamisvahendite pakutavate võimaluste ärakasutamine. Analüüsi tulemusel leiti, et rahastamisvahendite rakendamisel esineb viivitusi ja nende kasutamise laiendamisel probleeme, mis kärbivad rahastamisvahendite tulemuslikkust teatavate poliitikavaldkondade investeeringute rahastamisel.

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Toetuse laadist tulenevalt tekib kõige suurem koostoime raamprogrammiga „Euroopa horisont“ ja Euroopa ühendamise rahastuga:

programm „Euroopa horisont“ keskendub Euroopa tippteadusele – tipptasemel teadusuuringute eelduseks olevate uute teadmiste loomisele ja kasutamisele, Euroopa Regionaalarengu Fond aga regioonidele – olemasoleva teadmise ja tehnoloogia levitamisele just sinna, kus seda vajatakse, et seda saaks kasutada piirkondlike aruka spetsialiseerumise strateegiate sõnastamisel ja kohalike innovatsioonisüsteemide kujundamisel.

Kuna Euroopa ühendamise rahastu keskendub eelkõige „põhivõrgule“, ERF ja Ühtekuuluvusfond aga toetavad ka „üldvõrku“, muu hulgas tagades sellele juurdepääsu piirkondadest ja väiksematest kohtadest ning transpordiühendused linnapiirkonnas, võimaldab see tagada kooskõla Euroopa ühendamise rahastuga ning suurendada koostoimet ja vastastikust täiendavust.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

☐ **Piiratud kestusega**

- ☐ hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- X Finantsmõju avaldub kulukohustuste assigneeringutele ajavahemikus 2021–2027 ning maksete assigneeringutele ajavahemikus 2021–2029

☐ **Piiramatult kestusega**

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA, millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁵³

☐ **Otsene eelarve täitmine** komisjoni poolt

- ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☐ rakendusametite kaudu

X Eelarve täitmine **koostöös liikmesriikidega**

☐ **Kaudne eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (täpsustage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspangale (EIP) ja Euroopa Investeeringufondile;
- ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 nimetatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

⁵³

Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALDUSMEETMED

2.1. Seire- ja aruandluseeskirjad

Märkige tingimused ja sagedus.

Seiresüsteem rajaneb 2014.–2020. aasta eelarveperioodi heal taval ja põhineb endiselt koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise süsteemil. Iga programmi seirekomiteele antakse suurem roll programmi tulemuslikkuse ja seda mõjutavate tegurite jälgimise küsimustes. Läbipaistvuse tagamiseks peavad seirekomiteedele esitatud dokumendid olema avalikud. Süsteemi kuluvad ka komisjoni ja liikmesriikide osavõtul toimuvad iga-aastased tulemuste hindamise koosolekud. Tühistatakse iga-aastase rakendamisaruarande esitamise nõue. Selle asemel hakatakse nõudma ajakohase teabe senisest sagedamat esitamist. Lõpliku tulemusaruande esitamise nõuet ei kaotata.

Määratakse kindlaks ühisnäitajad. See aitab parandada seireandmete kättesaadavust ja võimaldab neid koondada liidu tasandil.

Digitaalandmete olemasolu võimaldab siduda lihtsustamise läbipaistvusega. 2014.–2020. aastal nõuti toetusesaajaid ja korraldusasutusi ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi erinevaid haldajaid ühendavas elektroonses andmevahetussüsteemis osalemist. See nõue on ka käesolevas määruses, kuid edasi on arendatud teatavaid andmete kogumise nõudeid. Kõik rakendamise seireks vajalikud andmed, sh programmide tulemused, edastatakse nüüd elektroonselt. Andmeid hakatakse avatud andmete platvormile saatma iga kahe kuu tagant, mis võimaldab tulemusi jälgida peaaegu reaalajas.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.*

Euroopa Kontrollikoda on teatanud veamäära vähenemisest (kuid arvesse tuleb võtta ka teatavat ebakindlust, sest kuna täitmistsükkel ei ole veel lõpule jõudnud, ei saa veel teha lõplikke järeldusi kõigi asjaolude kohta). Seetõttu tuleb juhtimis- ja kontrollisüsteemi olemasolevad põhielemendid ja aastateks 2014–2020 kehtestatud finantsjuhtimise normid säilitada.

Tuleb siiski tunnistada, et 2014.–2020. aasta programmide täitmine hilines ning et mõnel juhul tingisid kehtestatud nõuded halduskoormuse liigset suurenemist. Seetõttu tehakse ettepanek juhtimis- ja kontrollisüsteemi kuuluvate organite ülesandeid ja kohustusi täpsustada, eelkõige pidades silmas tegevuste valikut ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete järgimise tagamise nõudeid.

Prognoositavuse huvides on õigusakti üle võetud kõik üksikasjad ja teised eeskirjad, mis varem olid kehtestatud teiste õigusaktidega. Puudub määramisprotsessi algatamise nõue; õigusaktiga on ette nähtud olemasolevate süsteemide kasutamise pikendamine. Programmide jaoks, millel on hästi toimiv juhtimis- ja kontrollisüsteem ning mille tulemused on olnud head, on ette nähtud lihtsustamine. Selgemaks on muudetud ka riskipõhise juhtimiskontrolli nõudeid, ühtset auditikorda ja miinimumnõudeid, mida kohaldatakse väiksemate programmide suhtes, mille puhul võib tekkida vajadus valimeid moodustada mittestatistiliste meetoditega.

2.2.2. *Teave avastatud ohtude ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.*

Komisjon, kaaludes muudatuste ja lihtsustuste tegemise võimalusi 2020. aasta järgseks ajaks, tugines arvukatele kontrollikoja soovitudele, mis käsitlevad 2020. aasta järgset perioodi reguleerivate õigusaktide ettevalmistamist. Eelkõige uuriti soovitud vaadata läbi rahastamisvahendite eesmärkide saavutamise mehhanism (audit 2015/AUD/0195, 1. soovitus); arvesse võeti ka kõrgetasemelise töörühma soovitusi.

Varasem kõrge veamäär oli sageli põhjustatud vähesest õiguskindlusest ning sellest, et näiteks riigihangete valdkonna õigusnorme sai mitmeti tõlgendada. Komisjoni ühissätete määrase ettepanekus on mitu uutset tahku, näiteks juhtimise kontrollimine vastavalt riskianalüüsi tulemustele, riskipõhine auditistrateegia, statistilise valimi koostamise proportsionaalsus ning konkreetset sätteid kontrolli proportsionaalsuse, riiklikele süsteemidele tuginemise jms kohta.

Juhtimis- ja kontrollisüsteemide erinevaid tahkusi on üksikasjalikult käsitletud lisades, mille eesmärk on suurendada õiguskindlust. Välditud on vajadust võtta vastu teiseid õigusakte ja mahukaid suuniseid, nagu see oli seni pärast ühissätete määrase vastuvõtmist.

2.2.3. *Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).*

Praegust koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise mehhanismi on kritiseeritud põhjusel, et see on liiga keeruline, et selles võib kergesti tekkida vigu ning et see põhjustab suuri kulusid kõigil haldustasanditel. Oma kriitikat on selle kohta teinud ka kontrollikoda. Komisjon on kõiki neid olulisimaid tahke hoolikalt vaagitud, et leida õige tasakaal aruandekohustuse, lihtsustamise ja tulemuslikkuse vahel.

Tehtud on lihtsustusi, et vältida toetusesaajate suhtes teostatavate eri tasandi kontrollide ning haldus- ja kontrollisüsteemi erinevate funktsioonide kattumise ohtu. Nii näiteks asendatakse pärast 2020. aastat sertifitseerimisasutused (mida praegu on üle 210) arvepidamisfunktsiooniga. Sellega tagatakse, et tulevikus ei saa toimuda topeltkontrolli. Lisaks tehakse ettepanek auditeerimistegevust lihtsustada ja seostada, mis võimaldab vähendada tegevuse kontrollimist toetusesaajate tasandil. Sellistele programmi juhtimis- ja kontrollisüsteemidele, mis on toimunud tõhusalt, nähakse konkreetsete sätetega ette juhtimis- ja kontrollisüsteemi lihtsustamine.

Mis puudutab usaldatavustaset, siis õigusaktide ettepanekute staadiumis on sõnastatud eesmärk säilitada veamäära olulisuse künnis 2 % tasemel. Üksikjuhtudel võib arutada ka olulisuse künnise muutmist, kui selline vajadus selgub seadusandliku arutelu käigus, eelkõige juhul, kui seadusandja ei kiida programmide lihtsustamist (täielikult) heaks ja/või piirab kontrolle selliselt, et see võib mõjutada prognoositavat veamäära.

2.3. **Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed**

Märkige rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjon uurib võimalusi täiustada korraldusasutuste pettuste ja eeskirjade eiramise vastase võitluse meetmeid ka pärast 2020. aastat.

Korraldusasutustel peavad olema olemas tõhusad ja proportsionaalsed pettusevastased meetmed ja menetlused, mille puhul on arvesse võetud konkreetset, väljaselgitatud pettuseohtu.

Ka tulevikus nõutakse rangelt e-ühtekuuluvuse ja interaktiivsete IT-süsteemide kasutamist. Korraldusasutused võivad edasi kasutada juba väljatöötatud eeskirjade eiramise ja pettuste ennetamise protsesse ja süsteeme.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik ja uued kulude eelarveread

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneerin gute liik	Rahaline osalus			
	Number	Liigendatud/liigendamata ⁵⁴ .	EFTA riigid ⁵⁵	Kandidaatriigid ⁵⁶	Kolmandad riigid	Finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
02. Ühtekuuluvus ja väärtused	05.02: Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)	Liigendatud	—	—	—	—
	05.03: Ühtekuuluvusfond					
	05.03.YY Toetus Euroopa ühendamise rahastule (CEF)					
	07.02: Euroopa Sotsiaalfond (ESF)					

⁵⁴ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁵⁵ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁵⁶ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

jooksevhinnad miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik			02.	Ühtekuuluvus ja väärtused							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Pärast 2027. a astat	KOKKU
05.02: Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)	Kulukohustused		29 440,110	30 327,771	31 279,590	35 259,611	33 267,540	34 307,819	35 425,598		226 308,000
	Maksed		1 164,755	1 341,699	12 834,033	16 236,551	29 081,391	38 297,376	38 210,997	89 204,236	226 308,000
05.03: Ühtekuuluvusfond	Kulukohustused		4 522,388	4 684,978	4 862,038	5 044,652	5 232,977	5 428,152	5 631,603		35 407,000
	Maksed		175,643	200,023	3 490,734	3 019,315	4 914,058	5 243,048	4 989,748	13 374,217	35 407,000
05.03.YY Toetus Euroopa ühendamise rahastule (CEF)	Kulukohustused		1 441,457	1 493,281	1 549,717	1 607,923	1 667,949	1 730,159	1 795,007		11 285,000
	Maksed		83,293	504,603	528,852	548,807	569,400	590,655	612,703	7 847,181	11 285,000
07.02: Euroopa Sotsiaalfond (ESF)	Kulukohustused		12 983,946	13 384,351	13 814,025	14 256,194	14 711,141	15 181,257	15 669,085		100 000,000 ⁵⁷
	Maksed		511,825	592,614	5 940,557	7 241,014	12 930,766	16 995,138	16 806,577	38 981,508	100 000,000
Millest programmi vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁵⁸	Kulukohustused = maksed		40,300	40,600	35,900	36,200	36,500	36,800	37,100		263,400

⁵⁷ See ei sisalda tervishoiu, tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni summat (1 174 miljonit eurot).

⁵⁸ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus. Summa sisaldub fondi eespool osutatud summades ja hõlmab ainult regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi tehnilise abi summat. Tööhõive,

Programmi rahastamispaketi assigneeringud KOKKU⁵⁹	Kulukohustused		48 388, 000	49 891, 000	51 506, 000	53 169, 000	54 880, 000	56 648, 000	58 522, 000		373 000,000
	Maksed		1 935,5 16	2 638,9 39	22 794, 176	27 045,687	47 432, 616	61 126, 217	60 620, 025	149 407 ,142	373 000,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Halduskulud
---	----------	-------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Pärast 2027. a astat	KOKKU
Inimressursid ⁶⁰		85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657		599,599
Muud halduskulud ⁶¹										
RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU - Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657		599,599

sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi kohta vt eraldi ettepanek (COM(2018) 382 final). Käesolev finantsseelgitus ei hõlma Euroopa ühendamise rahastule antavat tehnilist abi.

⁵⁹ Näitajate summa ei vasta kogusummale, kuna näitajad on ümardatud.

⁶⁰ Eraldi ettepanekus COM(2018) 382 final on esitatud samad summad.

⁶¹ Vt eraldi ettepanek (COM(2018) 382 final).

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Pärast 2027. a astat</i>	KOKKU
Inimressursid		80,506	82,116	83,758	85,433	87,141	88,883	90,660		598,497
Muud halduskulud		2,370	2,417	2,465	2,514	2,564	2,615	2,667		17,612
RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU - Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	82,876	84,533	86,223	87,947	89,705	91,498	93,327		616,019

jooksevhinnad miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat ning regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat KOKKU		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Pärast 2027. a astat</i>	KOKKU
Inimressursid		166,163	167,773	169,415	171,090	172,798	174,540	176,317		1 198,006
Muud halduskulud		2,370	2,417	2,465	2,514	2,564	2,615	2,667		17,612
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	168,533	170,190	171,880	173,604	175,362	177,155	178,984		1 215,618

jooksevhinnad miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Pärast 2027. a astat</i>	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	48 556, 533	50 061, 190	51 677, 880	53 332, 604	55 055, 362	56 825, 155	58 700, 984		374 215,618
	Maksed	2 104,0 49	2 809,1 29	22 966, 056	27 219, 291	47 607, 978	61 303, 372	60 799, 009	149 407 ,142	374 215,618

3.2.2. Üldine hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

jooksevhinnad miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
-------	------	------	------	------	------	------	------	-------

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat

Mitmeaastase finantsraamistik u RUBRIIK 7								
Inimressursid ⁶²	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	599,599
Muud halduskulud ⁶³								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7 kokku	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	85,657	599,599

Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat

Mitmeaastase finantsraamistik u RUBRIIK 7								
Inimressursid	80,506	82,116	83,758	85,433	87,141	88,883	90,660	598,497
Muud halduskulud	2,370	2,417	2,465	2,514	2,564	2,615	2,667	17,612
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7 kokku	82,876	84,533	86,223	87,947	89,705	91,498	93,327	616,019

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat ning regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat KOKKU

Mitmeaastase finantsraamistik u RUBRIIK 7								
Inimressursid	166,163	167,773	169,415	171,090	172,798	174,540	176,317	1 198,006
Muud halduskulud	2,370	2,417	2,465	2,514	2,564	2,615	2,667	17,612

⁶² Eraldi ettepanekus COM(2018) 382 final on esitatud samad summad.

⁶³ Vt eraldi ettepanek (COM(2018) 382 final).

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7 kokku	168,533	170,190	171,880	173,604	175,362	177,155	178,984	1 215,618
---	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------------------

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat

Mitmeaastase finantsraamistik u RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud⁶⁴								
Inimressursid	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	35,000
Muud halduskulud	20,000	20,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	115,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	25,000	25,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	150,000

Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat

Mitmeaastase finantsraamistik u RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud⁶⁵								
Inimressursid	4,400	4,500	4,600	4,700	4,800	4,900	5,000	32,900
Muud halduskulud	10,900	11,100	11,300	11,500	11,700	11,900	12,100	80,600
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	15,300	15,600	15,900	16,200	16,500	16,800	17,100	113,400

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat ning regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat KOKKU

Mitmeaastase finantsraamistik u								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

⁶⁴ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

⁶⁵ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud⁶⁶								
Inimressursid	9,400	9,500	9,600	9,700	9,800	9,900	10,000	67,900
Muud halduskulud	30,900	31,100	26,300	26,500	26,700	26,900	27,100	195,500
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	40,300	40,600	35,900	36,200	36,500	36,800	37,100	263,400

KOKKU	208,833	210,790	207,780	209,804	211,862	213,955	216,084	1 479,108
--------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse juba meedet haldava peadirektoraadi assigneeringutega ja/või assigneeringute ümberpaigutamise teel peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali lisada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

⁶⁶ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.2.1. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat

Aasta		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes ⁶⁷		599	599	599	599	599	599	599
Delegatsioonides								
Teadustegevus								
• Koosseisuvälised töötajad (täistööajale taandatud töötajate arv)⁶⁸								
Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
Rahastatakse programmi rahastamispaketist ⁶⁹	- peakorteris	99	99	99	99	99	99	99
	- delegatsioonides							
Teadustegevus								
Muu (märkige)								
KOKKU		698	698	698	698	698	698	698

Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat

Aasta		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
Komisjoni peakorteris ja esindustes ⁷⁰		542	542	542	542	542	542	542
Delegatsioonides								
Teadustegevus								
• Koosseisuvälised töötajad (täistööajale taandatud töötajate arv)⁷¹								
Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris	38,5	38,5	38,5	38,5	38,5	38,5	38,5
	- delegatsioonides							
Rahastatakse	- peakorteris	71	71	71	71	71	71	71

⁶⁷ Arvud põhinevad 2018. aasta ametikohtade jaotusel (SEC(2017) 528), millest on maha arvatud EGF-i ametikohad, mille kohta on esitatud eraldi ettepanek (COM(2018) 382 final).

⁶⁸ AC = lepingulised töötajad, AL = kohalikud töötajad, END = riikide lähetatud eksperdid, INT = renditööjõud, JPD = noored spetsialistid delegatsioonides.

⁶⁹ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

⁷⁰ Arvud põhinevad 2018. aasta ametikohtade jaotusel (SEC(2017) 528) IPA III töötajate kohta vt eraldi ettepanek (COM(2018) 382 final).

⁷¹ AC = lepingulised töötajad, AL = kohalikud töötajad, END = riikide lähetatud eksperdid, INT = renditööjõud, JPD = noored spetsialistid delegatsioonides.

programmi rahastamispaketist 72	- delegatsioonides							
Teadustegevus								
Muu (märkige)								
KOKKU		651,5	651,5	651,5	651,5	651,5	651,5	651,5

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat ning regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat

Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad) KOKKU							
Peakorteris ja komisjoni esindustes	1141	1141	1141	1141	1141	1141	1141
Delegatsioonides	0	0	0	0	0	0	0
Teadustegevus	0	0	0	0	0	0	0
Koosseisuvälised töötajad (täistööajale taandatud töötajate arv) KOKKU	208,5	208,5	208,5	208,5	208,5	208,5	208,5

KÕIK KOKKU	1349,5	1349,5	1349,5	1349,5	1349,5	1349,5	1349,5
-------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Inimressursi vajadus kaetakse juba meetet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse töötajaid lisada meetet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	- Aidata analüüsida, läbi rääkida, muuta ja/või koostada kinnitamiseks programmide ettepanekuid liikmesriikides. - Aidata hallata, seirata ja hinnata heakskiidetud programme/projekte. - Tagada programme reguleerivate eeskirjade järgimine.
Koosseisuvälised töötajad	Sama ja/või haldustugi

⁷² Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

3.2.3. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☒ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
Märkige kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju ⁷³						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikkel							

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridu ettepanek mõjutab.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

⁷³

Traditsiooniliste omavahendite (põllumajandussaaduste tollimaksud ja suhkrumaksud) puhul tuleb märkida netosumma, s.t brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.